

KP

KYRKPRESSEN

ONSDAG 18 SEPTEMBER NR 15/2024

ISSN 0356-1275
ISSN 2737-0003

SPELA ORGEL ÄR ELIS GREJ

Sidan 8

Ledare: En tredje väg i kyrkan
– men vill någon gå den? [Sidan 2](#)

Thomas Lundin: När jag är
stressad lagar jag mat [Sidan 18](#)

Bröllopspoddare vill spräcka
tabun och inspirera [Sidan 20](#)

Tredje vägen – vill nån gå den?

»Det finns de vars tro helt enkelt handlar om att kämpa och slåss.«

DET SKÄR SIG mer och mer i kyrkan i polariseringen mellan så kallade "liberala" och "konservativa". Trender i samhället och ute i världen pekar på att det kanske inte är så gammaldags och ohippt att vara konservativ, så också unga väljer det spåret.

Andra barn och unga växer upp, för vilka det inte alls är någon protest eller aktivism att tänka 2020-tal ifråga om ras, religioner eller pride. Det är bara självklart för dem.

Vill några vuxna sedan tro på vita, helkristna länder, tvivla på klimatförändringen eller motsätta sig hbtq så rycker dagens unga på axlarna: okej, gör det då, *so what?*

Men många mår dåligt av att se kyrkan splittras och delas. För många blir det en oundviklig kamp om tron, och kyrkan.

I ÖSTERBOTTENS Tidning skriver ledarskribent Sofie Stara (ÖT 7.9) de förlösande orden: Att tro är inte att tänka det rätta. Att tro är att *längta* efter någonting.

Också Mats Fontell, kolumnist och veteran i kyrkans ungdomsarbete har skrivit detsamma (KP 11.7). Att tala om *tro* med unga funkar inte så bra. Att tala om önskan och längtan, efter Guds goda närvaro i livet, funkar bättre.

Kan "liberala" och "konservativa" i kyrkan enas om att längta efter samma saker, men ha olika vägar för att nå dit?

Enas om att motarbeta ensamhet och bygga gemenskap? En engagerar sig i föreningar, eller politiskt, för ett bättre och mera inkluderande samhälle. En annan genom att vara med och bära en cellgrupp där man ber för varandra. En tredje genom en gemenskap

mellan familjer och släkter i bönehuset.

Enas om att evangelisera? På 2020-talet handlar det inte längre om att gå på gator och torg för att folk ska rycka upp sig från sin namnkristendom och bli mera väckta och hängivna, att värva "lärjungar" som målas vara mera premium än att vara "medlem".

Nej, i dag handlar det om att informera, och vara pedagogisk, för att allt färre vet någonting om Jesus eller kristen tro över huvud taget. Därför debattartiklar i de stora medierna. Därför Alphagrupper som ger grunderna. Därför kanske flyers på stan igen, och knacka dörr.

Enas om att vårda livet när det är skört? Nej, inte om extrema knäckfrågor som abort eller eutanasi. Utan om barnen och de äldre, de som i vardera ändan av livet är sårbara och värnlösa. De som riskerar att få ett dåligt bagage med sig för livet. För att det är svårt i skolan, eller svårt där hemma.

Någon talar om kristna familjevården i samhället. En annan spelar fotboll med barnen i sin församlings regi. En tredje går hos sin äldre granne och delar hans vardag; minnen, saknad och tro.

MEN, EN TREDJE VÄG – vill någon gå den?

Det finns församlingar i stiftet som har gjort det länge och som har en stor teologisk bredd mellan sina väggar.

Men låt oss också vara lite pessimister, i pedagogiskt syfte. Det kan hända att det mest finns kristna som inte *vill* kompromisser eller tredje vägar. Utan som löser eller vinner en stridsfråga bara för att strax hitta på nästa. För att markera sitt revir och sin syn på tro, bibel eller mänskliga rättigheter. Vars tro inte handlar om att längta. Utan om att kämpa och slåss. För nånting, eller kanske framför allt, emot.

Jan-Erik Andelin är redaktör för opinion och samhälle vid Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Chefredaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Jan-Erik Andelin
tfn 044 564 6000

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Rebecca Pettersson
tfn 040 831 6788

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Christa Mickelsson
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemsshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:

Finland 60 € Utlandet 84 €

I DETTA NUMMER

De bär Lutherarvet i Latinamerika

Lutherska kyrkor i Latinamerika sitter mitt i politisk turbulens och kamp mot fattigdom. Kyrkopresidenterna i Venezuela och Bolivia besökte Finland för konsultationer. **Sid 6**

Det behöver inte vara så svårt

För Thomas Lundin är matlagning avkoppling och njutning. Men hur är det för den som inte fick kärlek till mat med modersmjölken? Thomas inspirerar och tisar om genvägar. **Sid 18**

Saara och Nicolina poddar i nöd och lust

Då Nicolina Gull jobbad med att sälja brudklänningar insåg hon att många brudar hade behov av nyanse-rade samtal. Nu driver hon och Saara Schulman podden Bröllopskollektivet. **Sid 20**

Resan till jobbet är ett äventyr

Mikael Hagmans arbetsresor är lite som att vara på semester: han pendlar över Kvarken till Umeå i en öppen båt. – Men när våghöjden var fyra meter tog jag färjan. **Sid 22**

”Jag vill sjunga för att ge människor kraft”

Vem är du? Jepa Lambert är ett av de stora namnen i finländsk popmusik, fast på scenen mest som backvocal i bakgrunden. Nu leder hon också en gospelkör.

TEXT OCH FOTO: JAN-ERIK ANDELIN

Jenni ”Jepa” Lambert, 43, har haft en bråd dag när vi ses. Först har hon tränat i fem timmar med jazzorkestern Umo för en kommande show på legendariska Savoy och sedan dubbat barnvideo i en timme.

Jepa Lambert är backvocalsångare nummer ett i Finland. Vem har hon inte uppträtt med? är den riktiga frågan – nu senast poplegenden **Pepe Willberg**. Främst på cv:t kommer kanske åren i popbandet *Vesterinen* och tv-succén *Mitt livs låt* (Elämäni biisi) på TV2.

Tillbaka i sina rötter i pingstkyrka, gospel och soul leder hon nu också gospelkören Sounds of Mercy i Helsingfors. Ska hon nämna sitt senaste backvocaluppdrag någonsin så är det också gospel, med legenden **Andraé Crouch** (1942–2015) i Helsingfors 2011.

Vad har man för roll som backvocalsångare? – Det är ett serviceyrke och du är ett ackompanjerande instrument. Mitt jobb är att få so-

listen att låta så bra som möjligt. Man får minnsann använda hela sin röst. Man stöder solisten och står lite mellan hen och bandet. Ibland är jag också lite som en sångcoach.

Skriver du arrangemang?

– När jag själv sjunger backvocal gör jag dem bara i huvudet. För en kör sjunger jag först stämmorna för mig själv, och behövs det skriver jag ner dem som noter.

Hur började du sjunga?

– Mina föräldrar jobbade på ett förlagshus inom pingströrelsen som då hette Ristin Voitto. Där gjorde man en tid verkligt mycket barnskivor. Jag var kanske sju år när jag spelade in i studio första gången. Vi reste runt med (barnstjärnan) **Ella Lahtinen** i olika församlingar och sjöng bakgrundsstämmor till henne.

– Sedan gick jag musikklass och i Sibeliusgymnasium och så blev jag ingenjör i medieteknik på ett examensarbete hos Kansan raamattuseura. Men jag har också en utbildning som popjazzmusiker.

Ett viktigt år för dig var i USA?

– När jag var sjutton hade jag turen att få följa med en bekant familj som flyttade till Manhattan för att jobba i **David Wilkersons** Times Square Church – just han med *Korset och stiletten*. Egentligen hängde jag mest i kyrkan, men skötte ibland deras barn.

GÖR: Finlands mesta backvocalsångare, musiker, körledare.

FAMILJ OCH HEM:

I Helsingfors, med man och ett barn som börjat i sjuan.

KRISTEN TRADITION: Tomasmässa, gospel, ursprungligen pingstkyrkan.

– Där fick man glömma det där från Finland att sjunga nätt i kör. Vilken kraft det var i en kör på 100 personer! Och så måste man kunna dansa, innan man gick upp på scen, *two-step*.

– Sjunger jag på en firmafest här i Finland, så är det från den här tiden jag hämtar allt. Jag vill sjunga för att ge människor kraft, och göra det med ett öppet hjärta, som **Whitney (Houston)**, **Aretha (Franklin)** och **Tina Turner** hämtade sin förmåga att beröra – i kyrkor.

Hur kom du med i Sounds of Mercy?

– Det var en kör som grundade sig själv. De är både proffs och amatörer, liberala och konservativa kristna, och någon ateist. Först senare frågade de mig om jag ville bli deras dirigent. Vi övar i Hoplax kyrka i Helsingfors och deltar ofta i gudstjänster och mässor.

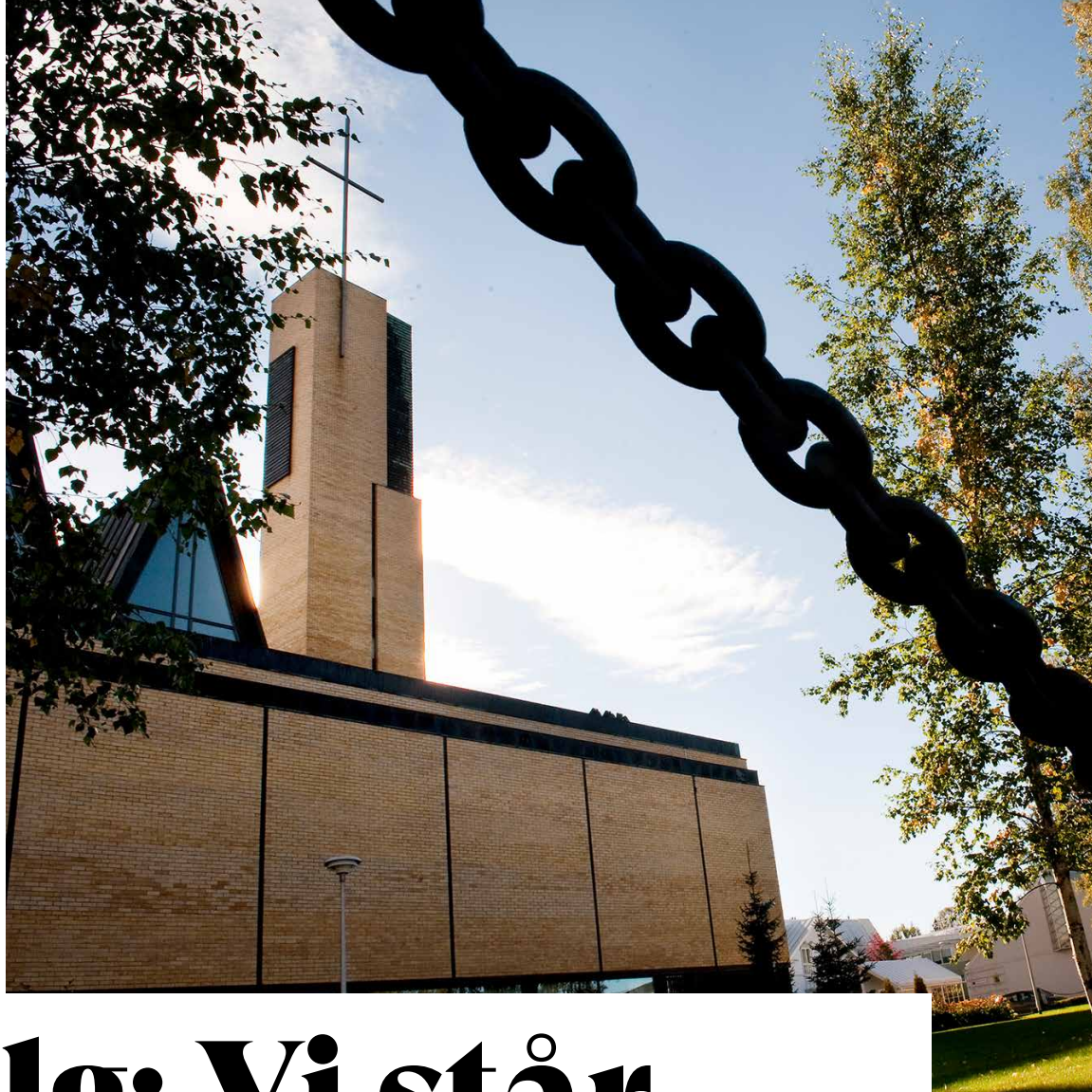
Är kören en andlig verksamhet, eller mer att bara att digga en viss musikstil?

– Det är nog svårt att sjunga gospel om man inte tar in att den historiskt handlar om både evangeliets glädjebudskap och om befrielse från slaveri.

– I kören har vi olika team, någon som skriver låtar, någon som har hand om stipendier och ekonomi, eller ett sociala medier-team. Och så har vi också, frivilligt för den som vill, ett böne-team, där man kan lägga fram böneämnen om svårigheter man möter i livet.

I år har Kyrkhelg Nord väckt känslor både inom och utanför kyrkan. Ytterst sett är det kyrkoherdens ansvar att kyrkhelgen blir en trygg tillställning där ingen far illa.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

Kyrkhelg: Vi står bakom programmet

Den 3 september sammanstrålade planeringsgruppen för Kyrkhelg Nord. Mötet var extrainsatt med anledning av den turbulens som programmet för Kyrkhelg Nord lett till, alltså att den svensk-amerikanska teologen **Ray Baker** blivit bokad för att tala under rubriken "Varför jag inte är gay trots att jag gillar killar".

Max-Olav Lassila, ordförande för planeringsgruppen och kyrkoherde i Larsmo församling, säger att man beslöt att programmet genomförs som planerat.

– Vi konstaterade att det här drevet fått fel fokus redan från början. Fokus i debatten har legat på reparativ terapi och omvändelse av homosexuella, vilket vi inte alls har talat om. Det har inte heller Ray Baker.

Ray Baker är gift med en kvinna, trots att han identifierar sig som homosexuell. Det här eftersom han tolkar det som att Bibeln avråder från samkönade relationer.

Varför vill ni lyfta just homosexualitet under årets kyrkhelg, av alla tänkbara teman?

– Vi tycker att Ray Baker har ett viktigt budskap att komma med. Han är insatt i många av de här svåra frågorna som är aktuella just nu. Det viktiga som vi ser det är att han vill leva ett kristet liv, trots vad han gått igenom.

– Det är också ett vittnesbörd om hur han i sin kamp upplevt att Gud har hjälpt honom.

Skulle det inte slå bredare om man till exempel bjöd in någon för att tala om att man

inte ska ha begärelse till sin nästas hustru? Det kunde kanske fler av besökarna under kyrkhelgen relatera till?

– Jag kan hålla med dig om att det också kunde vara ett relevant tema.

Har responsen kring årets program under Kyrkhelg Nord påverkat planeringsgruppen?

– Vi står bakom det program som vi har satt ihop. Vi vill säga och förmedla att vi tror att Gud älskar alla människor. Vi har inga sådana tankar som att någon skulle vara mindre värd än någon annan.

– Samtidigt är vi mycket medvetna om att vi alla är söndriga på olika sätt, om det så det gäller sexuell identitet eller något annat så är vi alla skapade av Gud, men vi är alla också präglade av syndafallet. Det finns en brustenhets hos oss som kan ta sig olika uttryck. Därför är vi alla i behov av Guds nåd och förlåtelse.

»Vi tycker att Ray Baker har ett viktigt budskap.«

Det finns också andra bibeltolkningar inom kyrkan i dag. Vad tänker du om det?

– Jag tänker att det finns en lång kristen historia vad gäller tolkningen av Bibeln. Vi har en enhetlig tradition ända från början fram till de senaste årtiondena i de här frågorna.

– Det fanns andra tankar och andra sätt att leva då den kristna kyrkan växte fram, så är det.

Men den kristna kyrkan valde att följa det de såg som Guds vilja och tanke genom Bibeln.

– Nu har den tidigare kristna västvärlden allt mer lämnat den här hållningen och kyrkan är utmanad i de här frågorna. Där tror jag att det inte ska vara så att det yttre samhället ska ange vad kyrkan ska tro, säger Max-Olav Lassila.

Biskopen är oroad

I en intervju för Vasabladet och Österbottens Tidning kommenterar biskop **Bo-Göran Åstrand** valet av tema för Ray Bakers anförande under Kyrkhelg Nord så här: "Om det här är det enda perspektivet som lyfts fram ställer jag mig frågan om det här är en trygg församling."

Vad kan du som biskop i ditt stift göra åt det?

– Det fungerar likadant i alla stift. Kyrkoherden, församlingsrådet eller kyrkorådet ansvarar för lokala sammankomster, möten och arrangemang. Ytterst är kyrkoherdens ansvar stort vad gäller att besluta huruvida en viss samling ordnas eller inte, säger Bo-Göran Åstrand.

– Man kan ändå inte ordna vad som helst i en församling. Dels behöver man förhålla sig till vad kyrkans lagstiftning föreskriver, dels bland annat till styrdokumentet "Trygg församling" som varje församling har att följa. Där kommer biskopens roll in med synpunkter på om sådant som ordnas följer kyrkans värdegrund och riktlinje.

Har du varit i kontakt med arrangörerna?

– Jag har varit i kontakt med Karleby svenska

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi
Telefon: 040 831 6902

Biskop Bo-Göran Åstrand, Kyrkhelgens ordförande Max-Olav Lassila och Karlebykyrkoherden Per Stenberg kommenterar situationen kring Kyrkhelg Nord. FOTON: ARKIV/JOHAN SANDBERG, JAN-ERIK ANDELIN

Kyrkhelg Nord

Kyrkhelg Nord ordnas 20–22 september i Karleby.

En av gästerna är Ray Baker, svensk-amerikansk teolog som profilerat sig som samhällsdebattör kring homosexualitet och Bibeln.

Arrangörer är Karleby svenska församling, Studentmissionen, Kristet perspektiv, Luthersk inremission, Martyrkyrkans vänner, Oasrörelsen, SLEF, Teologiska institutet i Finland, Kansanlähetys och tre laestadianska frids- och bönhusföreningar.

församlings kyrkoherde **Per Stenberg** och är medveten om att det här inte är någon enkel fråga i Karleby just nu.

– I dokumentet ”Trygg församling” konstaterar vår kyrka att varje evenemang som ordnas ska vara säkert, både fysiskt och andligt. Man ska veta att man är respekterad och det ska finnas ett accepterande förhållningssätt till både kön, kropp och sexualitet. Det här är kyrkoherdens och lokalförsamlingens ansvar. Tar man emot Kyrkhelg Nord bär man det ansvaret.

– Jag har försökt se vad Baker själv säger. Hans linje är att det finns två alternativ: endera lever man i celibat som homosexuell, eller också följer man hans exempel. Det här är hans synpunkt och det får man respektera. Men vad blir följderna om man lyfter fram det som enda alternativ med den styrka som planeras under kyrkhelgen? Det är där det går fel, om en församling lyfter det här som de enda alternativen.

– Det ligger nära till hands att man kommer nära en upplevelse av att man borde förändras om man hör till en sexuell minoritet och deltar i kyrkhelgen. Kyrkan har klart tagit avstånd från sådana omvändelseförsök.

Den officiella linjen är fortfarande att kyrkan inte viger samkönade par. Är hela kyrkan ett otruggt rum?

– Nej, så är det inte. Vad gäller hur kyrkan förhåller sig har det faktiskt hänt en del, också på kyrkomötesnivå.

I maj i år lade en majoritet av biskoparna fram ett förslag om två parallella äktenskapssyner till kyrkomötet.

– Det här ser jag som ett tungt ställningstagande. Alla biskopar, så när som på en, står

bakom det här. Vägen framåt är att man ger båda uttrycksformerna utrymme i vår kyrka.

Finns det rum för att vara konservativ, i meningen att i vissa frågor tolka Bibeln förhållandevis bokstavigt, i kyrkan i dag?

– Ja, det finns det, men på ett sådant sätt att det sker med respekt gentemot den grupp som inte uppfattas som konservativ. Men det går inte att en grupp säger att det är vi som gör rätt och ställer krav på erkännande och godkännande från de som tänker annorlunda.

– Det finns både liberala och konservativa som lagt sig in i Bibeln och kommit till olika slutsatser. Och det går att samexistera, det är inte en omöjlighet.

Kyrkoherden i Karleby tudelad

Kyrkoherde Per ”Pilde” Stenberg i Karleby har alltså enligt biskopen på sina axlar att se till att Kyrkhelg Nord blir en trygg tillställning enligt kyrkans styrdokument och lagstiftning.

I ”Trygg församling” står det bland annat: ”Man undviker att ändra andra människor och i stället ger dem rätt att vara som de är och känna som de känner.”

Hur ska du som kyrkoherde se till att de här kriterierna uppfylls under Kyrkhelg Nord?

– Man kan väl säga att det kristna budskapet i sig alltid har varit en stötesten som är lite obekvämt för människor, och det är kanske i den meningen inte något som går att undvika när man samlas kring det. Då är det centralt att betona att vi alla har syndat, men att det också finns nåd för alla.

– Jag hoppas att det är något som också kyrkhelgen skulle återspegla, att det finns nåd.

FOTO: KT/JUSSI VIERMAA

Biskop Mari Leppänen ville stänga ute två missionsorganisationer, men förlorade.

Biskoparna röstade 7–3 om Sley och Kansanlähetys

Biskopsmötet tillåter evangeliska Sley och Kansanlähetys att fortsätta som två av kyrkans åtta officiella missionsorganisationer. Biskopsmötet hade bett rörelserna förklara sig efter att ledande medlemmar i dem hade låtit prästviga sig i ryska Ingermanlands kyrka i Sankt Petersburg.

Kyrkans ledning anser att de två missionerna med det hade försökt skapa ett nätverk för motståndet mot kvinnor som präster i kyrkan.

Ärkebiskopen **Mari Leppänen** ansåg att de två missionernas svar inte var tillräckligt. Hon föreslog att de skulle fräntas sin status, och därmed sin givna rätt till anslag och kollekter.

I omröstningen som följde fick biskop Leppänen stöd av ärkebiskop **Tapio Luoma** och biskopen i Sankt Michel **Mari Parkkinen**. Biskop Parkkinen är huvudansvarig för kyrkans relationer till Ryssland och därmed till Ingermanlands kyrka.

Borgåbiskopen **Bo-Göran Åstrand** liksom också den tredje kvinnan som biskop, **Kaisamari Hintikka** i Esbo stift, röstade för att Sley och Kansanlähetys skulle få behålla sin status.

Biskopsmötet hade den här gången sin session på Åland.

Mats Lindgård avgår i förtid som domprost

Mats Lindgård, 62, kommer att avgå i förtid som stiftets domprost. Han har meddelat Domkyrkoförsamlingen och domkapitlet i Borgå att han lämnar posten i november 2025.

Till Kyrkpressen säger Lindgård att han inte just nu har planer för tiden efter det.

Domprosten är kyrkoherde i den svenska församlingen i Borgå, medlem av domkapitlet och biskopens ställföreträdare. Den nya domprosten väljs av församlingen.

Tio projekt fick stöd från Skogmans minnesfond

Bo och Gunvor Skogmans minnesfond ger i år sitt största bidrag om 1 900 euro till biblar och psalmböcker för sjukhussjälavården i Vasa.

Övriga projekt som fick stöd var Elsa Sandås och Rebecca Varhamas projekt kring andlig musik, Strandhem i Närpes, Dagklubben i Kristinestad, Ebeneserförsamlingen i Jakobstad, hjälpledarträningen i Vasa svenska församling, Slef i Vasa, Myrbergsteatern i Vörå och bönehuset Karmel i Kyrkslätt.

Fonden stöder brett kristen verksamhet i olika kyrkor, samfund och föreningar med tyngdpunkt på Österbotten.

Luthersk, latino, liten, – men naggande god

I Sydamerika är de lutherska kyrkorna försvinnande små. Men de har sin plats i samhällen som genom årtiondena har förblivit turbulenta. Kyrkpressen talade med ”presidenterna” för kyrkorna i Venezuela och Bolivia.

TEXT: **JAN-ERIK ANDELIN**

De är biskopar, men den termen är för katolsk för dem så de kallar sig kyrkoledare, *presidentes*, de lutherska ledarna **Freddy Choque** från Bolivia och **Gerardo Hands** från Venezuela.

Lutherdomen i det katolskt, och numera också evangelikalt, dominerade Latinamerika är försvinnande liten.

Bolivias lutherska kyrka räknar med 10 000 gudstjänstbesökande medlemmar. Den har byggts upp på 1930-talet av amerikanska lutherska missionärer som lämnade fruar och barn i Amerika och tog båten till Chile och arbetade sig upp från kusten till bergslandskapen i Bolivia. Där hade de den första tiden svårt med den tunna luften och var rädda för att dö, säger Freddy Choque.

Den evangelisk-lutherska kyrkan i Bolivia har ett starkt fotfäste bland ursprungsbefolkningen i landet och gudstjänsterna är ofta flerspråkiga, åtminstone på spanska och aymara. Men bland lutherska kyrkor i Sydamerika är Bolivias kyrka faktiskt störst.

Missionärerna från USA drog sig tillbaka på 1970-talet och då sprack kyrkan; i den kyrka Freddy Choque själv leder tog lokala bolivianer överledningen, till en början utan pengar, resurser eller ens löner, säger Freddy Choque.

Venezuela: Rötter i Lettland

Venezuelas evangelisk-lutherska kyrka byggdes upp på 1950-talet av tyska emigranter från bland annat Lettland och Ungern. Gudstjänstli-

Sydamerika oroar sig för kaost i Venezuela. Här ett solidaritetsmöte i Peru. FOTO: FLICKR-BENY

Mål för finländsk mission

De lutherska kyrkorna i Bolivia och Venezuela får vardera stöd av Finska missionssällskapet FMS.

Bolivias lutherska kyrka har omkring 10 000 gudstjänstbesökande medlemmar. FMS sänder snart en missionär, som bland andra Kyrkslätt församling stöder, till landet.

Venezuelas lutherska kyrka drabbas hårt av massemigrationen och har 1 200 medlemmar och stor brist på präster. FMS har deltagit i att 40 000 barn i fjol fick nödhjälp, främst mat.

Ländernas kyrkoledare besökte Finland vid missionspartnersamtalen i Helsingfors i augusti.

Freddy Choque är den bolivianska lutherska kyrkans ledare. FOTO: FMS-JOANNA LINDEN-MONTES

Varför följer inte barnen med sina föräldrar?

– De har inte råd att försörja dem utomlands. Många har tänkt sig att bara flytta bort för en tid för att kunna skicka hem pengar till familjen.

Den utbredda fattigdomen i Venezuela har också lett till att familjerna faller sönder helt och hållet och barnen blir gatubarn, dras in i kriminella gäng, droger eller blir sexuellt utnyttjade.

– Barnen är väldigt sårbara. Det är upp till oss att arbeta för att skydda och försvara dem.

Venezuela har styrts socialistiskt under presidenterna **Hugo Chávez** (till 2013) och sedan efterträdaren **Nicholas Maduro**, långt från nordiska socialdemokratiska idéer om ett jämlikt folkhem. Valet i juli där Maduro blev omvald har internationellt anklagats brett för valfusk.

Gerardo Hands, tidigare ingenjör och pastor sedan 1994, sparar inte på orden om folkets frustration med regimen i Venezuela.

– Till en början var den smått socialistiskt orienterad. Nu är samma kommunister och vänster emot Maduro och har tagit avstånd från honom. Alla kan dagens diagnos om Venezuela: Det är varken höger eller vänster utan en tyranni som styrs av droger och knarkpengar, säger Gerardo Hands.

Gerardo Hands leder Venezuelas hårt trängda lutherska kyrka. FOTO: FMS-JOANNA LINDEN-MONTES

Är läget farligt också för er som kyrka?

– Ja. Om du talar om social trygghet och säger vad du tycker kan du bli förföljd och fängslad. Vi engagerar oss inte politiskt, men all förkunnelse av evangeliet blir en politisk handling. Sanning mot lögn, rättvisa mot orättvisa, säger Gerardo Hands.

Bolivia: Kyrkan undviker politik

Sydamerika är en väldig kontinent. Från Gerardo Hands bas i Valencia i Venezuela till Freddy Choques kansli i La Paz i Bolivia är det tretusen kilometer rakt söderut.

De två träffas ändå årligen vid de nord- och sydamerikanska lutherska kyrkornas gemensamma ledarskonferens Col. Gerardo har besökt Bolivias lutherska kyrka; Freddy är ännu skyldig honom en svarsvisit.

– Hans kyrka är mera latinamerikansk, säger Gerardo Hands om Bolivias kyrka, vi är mera formella. De har latiniserat sin liturgi och sjunger med *cuatro*, den där lilla gitarren.

Också Freddy Choques Bolivia är ett land med tvära kast i politiken. Också här har kyrkan ett omfattande socialt arbete. Trots att landet har haft flera vänsterregeringar har landets senat gett erkänsla för kyrkans arbete.

– Vi befattar oss inte med politiska teman. Oberoende av vad som är höger och vänster gör

vi det vi ska som kyrka, säger Freddy Choque.

I det kyrkliga landskapet arbetar den lutherska kyrkan ofta med dem som har det ekonomiskt allra knappast.

– Överklassen har alltid varit katolsk, amerikanerna har kommit med sina engelskspråkiga skolor och riktat sig till medelklassen. Och vi arbetar därifrån neråt, med landsbygden, med *indigenos*, ursprungsbefolkningen.

Så är det också ett av kyrkans viktiga sociala arbeten att förse byar med rent dricksvatten.

Särdrag hos Bolivias lutheraner kan Freddy Choque egentligen inte peka på. Församlingarna har olika stil, och gudstjänsterna kan vara ganska olika. En kyrkohandbok har kyrkan visserligen, men den tar man mest fram bara vid större högtider, säger han.

Kyrkan i Bolivia har 100 församlingar och etablerar också nya. Det sker för det mesta med evangelisationen först, mera sällan via socialt arbete.

– Jag skickades nyligen för att öppna en ny församling. Vi besökte stadsdelen, delade ut flyers, bjöd in kyrkan, hade någonting för barnen. För att växa måste vi evangelisera, knacka dörr, tala om för människor att Gud älskar dem. Det är så vi växer.

vet har också förblivit mera "europeiskt". Själv har Gerardo Hands, 69, brittiska rötter.

De aktiva lutheranerna i Venezuela är bara 1 200 till antalet. Kyrkan lider dessutom av den urspårade socialistiska regim som sedan den fick makten 1999 har fört landet i fattigdom, massflykt och misär.

– Omkring åtta miljoner venezolaner bor redan utomlands och efter presidentvalet i somras räknar man med att ytterligare två miljoner ska lämna landet, säger Gerardo Hands.

Hans eget samfund tappar därmed också medlemmar. Många flyr av ekonomiska skäl till grannländer som Colombia och Brasilien, eller till USA. De tyska familjer som var med om att grunda kyrkan har också antingen emigrerat, eller dött ut. Kyrkan har just nu nästan inga präster, utan Gerardo Hands får jobba med att utbilda lekmän för uppgifter i kyrkan.

En av den venezolanska lutherska kyrkans fokus är kring den nationella krisen kring barnen i landet. Ofta följer de inte med föräldrarna utomlands, utan lämnas hos mor- och farföräldrar eller andra släktingar.

– Förr emigrerade högutbildade, läkare, ingenjörer, arkitekter, universitetslärare. De senaste tio åren har det varit människor från mellan- och lägre mellanskikt. De fattiga.

»Hos oss blir all förkunnelse av evangeliet en politisk handling.«

Elis Helenius tog sig an Ekenäs kyrkas orgel för ett och ett halvt år sedan. Trots sin unga ålder har han spelat i tolv olika kyrkor – och uppträtt på konsertsalorgeln i Musikhuset i Helsingfors.

TEXT OCH FOTO: **CHRISTA MICKELSSON**

Elis, 12 år, gillar orgelmusik

Det är ganska lätt nu, svarar nyss tolv år fyllda Elis Helenius lite blygt när han får frågan: "Vad är det svåraste med att spela orgel?"

Vi sitter på läktaren i Ekenäs kyrka. Den 16:e mars i fjol spelade han kyrkans orgel för första gången, med hjälp av församlingens kantor **Pia Nygård**. Då spelade Elis psalmen *Blott en dag*.

– Nu är det lättare, men förra året var det någonting helt annat, påminner hon om.

Elis, vars huvudinstrument är trumpet, började spela keyboard hemma för sig själv för ungefär två år sedan. Han spelade bland annat psalmer.

– Psalmer är så fina, säger Elis.

I Elis pappa **Sune Helenius** hade det nu börjat gro ett frö.

– När jag deltog i skolans julandakt i kyrkan lyssnade jag särskilt noga på musiken och tänkte för mig själv vilket mäktigt instrument orgeln är. Jag föreslog för Elis att han kunde prova på. Och vi såg tillsammans på orgelfilmer på Youtube, bland annat kantor Marko Hakanpääs Stormskärs Maja.

Sune kollade med församlingen i Ekenäs och snart fick han kontakt med kantor Pia Nygård. Nu får Elis lektioner av henne en gång i veckan. Utöver det övar Elis i kyrkan ungefär två gånger i veckan.

Organisten ska känna pedalens tangenter

Att spela orgel som nybörjare är svårt.

– Att spela med bara en hand eller en fot är inte så svårt. Men om du sätter ihop hela det här sammelsuriet blir det betydligt svårare. Vi har vartefter plockat på lite i taget, säger Pia Nygård.

När Elis spelar har han på sig sina orgelskor.

– En bra orgelsko har tunn lädersula – tanken bakom det är att organisten ska känna de stora tangenterna i pedalen. Dessutom ska skon ha hög klack. Ett par bra orgelskor kan man köpa till exempel i en dansbutik, säger Sune och får medhåll av Pia.

Organisten "vandrar" med fötterna på pedalens tangenter.

– Du måste ha en bra teknik nere i fötterna för att det ska funka, säger Pia.

»Du har ett genuint intresse. Och du övar. Och det bär långt.«

Pia Nygård, kantor och Elis lärare

Är det något stycke som du, Elis, skulle vilja kunna?

– *Mendelssohns brudmarsch*, säger Elis utan att fundera.

– Den är svår, men Elis har redan tagit ut en del av den på gehör. Han har ett bra gehör. Han hittar också själv på melodier, och gör förspel och efterspel. Elis har lätt för att improvisera. Han hittar på olika saker själv och provar sig fram, säger Pia.

Roligt att jobba med Elis

När Pia blev tillfrågad om hon skulle kunna tänka sig att bli Elis lärare hade hon precis kommit hem från kyrkomusikdagar, som ordnades i Vasa.

– Där pratade vi bland annat om orgelundervisning. En inbjuden gäst från Sverige poängterade att vi kantorer borde plocka upp orgelelever. Det var ett enkelt val att ta Elis som elev.

Pia säger att det är lätt och roligt att jobba med Elis.

– Jag ser att du är jätteduktig, säger hon till Elis. Du har ett genuint intresse. Och du övar. Och det bär långt. Det finns elever och det finns elever, det finns de som övar och det finns de som inte övar. De som övar kommer klart mycket längre. Dessutom tycker jag att vi förstår varandra.

Vad är det roligaste med att spela orgel, Elis?

– Att välja olika register, säger Elis.

Genom att byta register ändrar man på stämorna i en orgel. Registervalet påverkar vilka pipor som används och därmed hur kraftfullt eller mjukt orgeln låter.

Under intervjun med Kyrkpressen spelar Elis psalmen *Guds kärlek är som stranden*. Han byter vant register på orgeln. Han börjar mjukt och bygger upp volymen. Sista versen låter majestätisk.

Trots sin unga ålder har han spelat i tolv olika kyrkor. Och uppträtt på konsertsalorgeln i Musikhuset i Helsingfors.

Hur känns det att spela i en full kyrka? Blir du nervös?

– Ibland, när jag tänker på det, säger Elis.

– Det är kanske mest pirrigt då det sitter kompisar i publiken under skolgudstjänster, flickar Sune in. Men det har blivit en vana och har alltid gått mycket bra.

– När Elis spelar blir människor glada. Han ger av sig själv till så många. Och Elis får tillbaka av det goda. Det är ett ömsesidigt förhållande, som båda njuter av, säger Sune.

Även om Sune stöttar och hjälper sin son Elis är han noga med att framhålla att det är Elis som vill spela.

Kantor Pia Nygård är Elis Helenius lärare. Hans pappa Sune Helenius är kanske Elis ivrigaste påhejare.

Elis Helenius

Bor i Ekenäs med sina föräldrar.

Spelar trumpet, orgel, piano och keyboard.

Är nyss fyllda tolv år.

Fritidsintressen förutom musiken: Leka med kompisar, stickning, virkning, motion, natur och matlagning.

Har en egen hemsida: Principalen.fi

När Elis Helenius spelar blir människor glada.

– Det är ju hans grej. Det är han som har nytta av det här. I framtiden kunde han eventuellt hoppa in, eller rent av bli kantor. Men det är han som bestämmer allt det där själv.

Plocka upp orgelelever

Elis färdigheter har väckt intresse bland människor.

– Vad är en orgel eller kyrkomusik? Folk har vaknat upp till de frågorna, och det känns bra. Jag hoppas att ungdomar sporrar att våga pröva på orgelmusik. Bristen på kantorer i Finland kan vara uppenbar om några år, och i Sverige finns det redan över 700 vakanser som behöver fyllas, säger Sune.

– Vi har gett orgelmusiken och orgelundervisningen ett ansikte, men vi hoppas att vi lyckas väcka intresset bland barn och ungdomar för kyrkomusiken och de fina orglarna. Det finns redan en del orgelelever i Svenskfinland.

– Den äldre publiken är begeistrad och kan förhoppningsvis uppmuntra sina barnbarn. Vi är mycket tacksamma för de möjligheter som flera församlingar gett oss. Ekenäsnejdens svenska församling har gjort det möjligt att öva på hemmaplan, tillägger Sune.

Tror du, Elis, att du skulle kunna tänka dig att en dag jobba som kantor?

– Jo, det tror jag, säger Elis.

Han sitter avslappnat framför orgeln. Elis resa med orgeln har bara börjat. Om han faktiskt blir kantor får framtiden utvisa – men just nu är intresset stort.

Om du vill höra och se Elis Helenius spela "Guds kärlek som stranden" på Ekenäs kyrkas orgel kan du klicka in dig på www.kyrkpressen.fi och på KP:s Facebooksida.

Mat som gör mer än bara mättar.

MAT FRÅN EGET LAND

SLC

KONTAKTANNONS

Sökes: DU BIL, BILIST, Trött och hungrig, dåliga vindrutetorkare, slitna däck, smutsig bil och tom tank

Här finns: Traditionell servicestation invid Riksväg 8 i Kevlax. Vi har det du behöver. Bränsle, biltillbehör, nya däck, biltvätt mat och kaffe.

Barn och familj inget hinder, alla är välkomna. Kom in efter en kopp kaffe så träffas vi och diskuterar. Kanske det leder till något mera?

Eventuellt ett byte av ringar.

ST1 KVEVLAX, KARLEBYV. 1134, 66530 Kevlax
06-3460 151 / info@st1kevlax.fi ÖPPET VARJE DAG

VÄLKOMMEN TILL MÖTESPLATSEN FÖR FÖRENINGSAKTIVA!

Under en helkväll får du nyttig kunskap, konkreta verktyg och möjlighet att nätverka med andra föreningsengagerade. Gratis inträde. Anmäl dig på:

[SFV.FI/EVENEMANG](https://sfv.fi/evenemang)

Festivalen arrangeras av:

Med stöd av:

1.10 Korsholm
8.10 Åbo
9.10 Helsingfors

Firma Ekström
EN HJÄLPANDE HAND

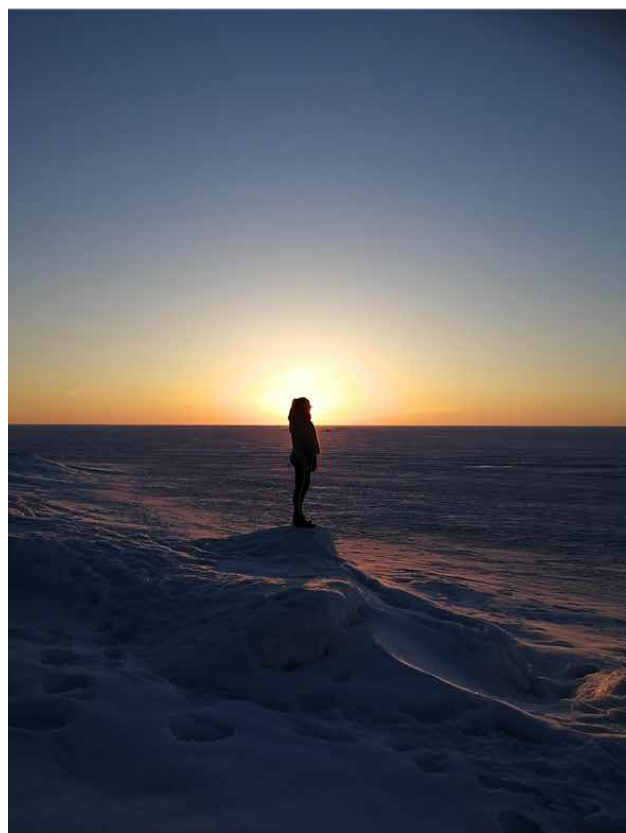

Vi gör städning, handlar, fönstertvätt, trädgårdsarbete, vedarbete, byggen, renovering, flyttjälp, mm.

Hur kan vi hjälpa dig?

050 58 99 741
MALAX
www.enhjalpandehand.fi

Kursen Sorgens stig ordnas 24-27.10

Du som är anhörig till en familjemedlem som du förlorat genom självmord, på den här kursen finns möjlighet att prata om din sorg i en trygg miljö tillsammans med andra med liknande erfarenheter. I denna gemenskap kan du hitta kraft och få värdefullt kamratstöd.

Ansök senast 22.9 via vår hemsida www.fspc.fi.

Mer info: 050-368 8891

Doften dröjer kvar

DEN HÄNGER på en krok i farstun. En mörkblå parkas i nylon. Klädda knappar och stora framfickor. En ficka flaggar lite på hälft efter att tråden inte längre kunde stå emot trycket från våta vantar, ficklampor och frusna händer. Rocken är till åren. Den firar snart ett stillsamt 70-årskalas mellan en sliten sportjacka och en trist trench men till skillnad från de senare kommer den aldrig att åka till någon klädinsamling.

En gång i tiden var rocken min morfars. Den användes bara till stadsbesök och kostymtillställningar så när jag fick den 1993 var den lika fin som när den köptes. I själva verket bad jag om att få den efter hans begravning. Den doftade av Watzins hårvatten och hans använda näsdukar var hopskruttade i innerfickan. Han kom så nära. Att använda rocken var som att fortsätta att umgås. Den värmdes och tröstade och det gör den fortfarande. När jag knäpper de få knappar som finns

kvar och lägger upp luvan är det som om han skulle lägga sina armar runt mig.

KLÄDERNA SOM finns kvar av de döda är så levande. Skjortan, mössan och handskan väntar i skåp och lådor som om inget hade hänt. Ärmarna är ännu upprullade och det finns lite senap på tummen. Klänningen avvaktar på galgen och skorna hoppas i hallen. Hur ska man kunna sätta ner något så levande i lådor och påsar och varför ska man göra det? Jag bara frågar.

MÖNSTER OCH material minns man också så länge. En ruta eller en färg räcker för att förflytta sig 5 eller 35 år tillbaka i tiden på en sekund och länge lever doften av

en människa. När jag var runt 20 dog våra grannar i en olycka. Det var lite före jul och mamman hade blivit hemma för att städa. Hon var den enda som blev kvar och när hon kom hem från bårhuset gick hon genast till tvättkorgen, tog ut barnens smutsiga kläder och kröp ner med dem under ett täcke. Jag var för ung för att kunna ta in hennes förlust men nu förstår jag att doften var det enda som hon hade kvar när allt annat var borta. När mina barns farfar dog för några år sedan gjorde 8-åringen detsamma. "Jag går med faffa en stund" sa hon och klev in i garderoben och gömde sig mellan de smårutiga skjortorna i brunt och beige. Där i mörkret blev han så levande som en död människa kan bli.

"INGEN KAN säga: Här är det, eller: Där är det. Nej, Guds rike är inom er." Jag tycker om orden från Lukasevangeliet. Det är inte så tvärsäkert var något är och vad något är. Guds rike är i alla fall inom oss och himmelriket är kanske också så nära att vi kan nudda dem vi saknar genom att fortsätta att använda deras morgonrock, genom att fortsätta att älska.

Maria Sundblom Lindberg är präst, psykoterapeut och publicist.

»Himmelriket är kanske också så nära att vi kan nudda dem vi saknar genom att fortsätta att använda deras morgonrock, genom att fortsätta att älska.«

ANDETAG

Det här är ett blogginlägg från bloggen Andetag. I Andetag bloggar åtta olika personer om sina liv och sina tankar. Du hittar bloggen på www.kyrkpressen.fi.

Vi diakoner jobbar under tystnadsplikt – ibland syns vårt arbete inte

Diakoniarbetarna förmedlar hopp, skriver Mari Johnson.

VI BEHÖVER en omsorgstagande församling, fick jag höra här i veckan.

Jag kan inte annat än hålla med. Men vi behöver också bry oss om varandra som medarbetare. Utbrändhet blir allt vanligare bland kyrkans anställda. Vi måste ta detta på allvar. Jag

hoppas chefer och ledning inom församlingarna tar detta på allvar. Det finns en trend i församlingarna att det alltid ska göras mer, men det kan inte bli på vår egen hälsas bekostnad. Det måste vara okej att sätta gränser, fristiden är lika mycket värd för den som

är ensamstående som för den som har småbarn.

Diakonin, och speciellt det tunga klientarbete som görs, kan vara väldigt ensamt speciellt för den ensamma diakoniarbetaren. Vi bär andras bördor, ibland finns det fall som stannar med en, ibland funderar man på hur denna människa man möter ens lever med allt den gått igenom. Nöden är stor och den tar inte slut.

»Nöden är stor och den tar inte slut.«

Vårt samhälle och vår värld behöver hopp. Besvikelsen på regeringen är stor. Nedskärningar påverkar de mest utsatta och den mentala ohälsan är större än någonsin, samhällshjälpen verkar inte räcka till. Diakonin pressas samtidigt som det är sparkrav i flera

församlingar. Många diakoniarbetare vittnar om att man drunknar i arbete.

Jag vill lyfta upp mina diakonikolleger för det fina arbete som görs runtom i Borgå stift. Tack för allt det som DU gör, ni är värdefulla.

Tyvärr glöms ibland diakonin bort. Vi gör arbetet under tystnadsplikt och ibland blir det osynligt. Men det borde det inte förbli. Jag citerar Susanna Landor: "Diakonin är kyrkans finaste visitkort." Vi brukas kalla oss för medvandrare, de som förmedlar hopp. Men alla kyrkans anställda och dess medlemmar bör ta detta som sin uppgift. För vad är starkare än hoppet som Jesus Kristus kommer med. Den nåd som Gud ger är inte bara för våra församlingsmedlemmar, de klienter vi möter. Även vi får leva i den nåden.

MARI JOHNSON
är diakon & projektkoordinator
i Vanda svenska församling

HANNA EISENTRAUT-SÖDERSTRÖM

Javisst, Jesus, du vet

DETHÄR var kvistigt värre. Å ena sidan var det enligt lagen tillåtet att plocka åt sig enskilda ax under sabbaten. Å andra sidan, om man gjorde det för intensivt eller för mycket kunde det tolkas som att skörda eller tröska, det vill säga arbete, vilket självfallet var förbjudet.

Tydligt var intensiteten av plockandet på en sådan nivå den här gången att fariséerna på långt håll kunde konstatera att det i Jesu lärjungars fall var fråga om arbete och således ett klart regelbrott.

Jesus tycks däremot ha en annan syn på saken: "Hallå!", säger han. "De här männen är faktiskt väldigt hungriga. Om någon är hungrig måste den få äta, trots att det är sabbat."

"Och dessutom", tillägger han, "bestämmer *jag* över sabbaten."

VI SUCKAR och stönar gärna över fariséernas trångsynthet. Hur kan de så totalt fastna i reglerna att de inte märker att människor på riktigt är hungriga i deras närhet? Hur kan lusläsandet av lagar och paragrafer bli viktigare än människors verkliga behov?

Tragiskt nog tror jag att vi ofta själva faller i just precis samma grop som de. Vi letar på samma sätt efter olika utsagor och uttalanden i Bibeln för att kunna bevisa för varandra varför just vi har rätt. Människor kan ha vilka akuta behov som helst runtomkring oss, men vi har fastnat för hårt i bokstäverna för att kunna uppfatta dem.

»Och även till oss säger Jesus: Stopp! Hallå! Ser du vad människor behöver i din närhet?«

OCH ÄVEN till oss säger Jesus: "Stopp! Hallå! Ser du vad människor behöver i din närhet?"

Också oss påminner han tydligt, men försynt: "Du kan inte alltid veta vad som är rätt och fel i olika situationer. Ibland måste du bara våga lita på mig. Att *jag* vet."

Javisst, Jesus. Du vet. Och dessutom *bestämmer* du. Också över sabbaten. Den som har varit med och skapat hela universum har nog den rättigheten.

Hanna Eisentraut-Söderström är kaplan i Borgå svenska domkyrkoförsamling. **Hon ser fram emot** att lära sig nya saker om livet varje dag. **Hennes tips:** Fortsätt att vara nyfiken på livet! Sluta aldrig växa.

SÖNDAG 22.9.2024, Adertonde söndagen efter pingst

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

har temat *En kristen människas frihet*. Tron på Kristus gör att vi inte behöver grunda våra liv på egna gärningar, konventionella regler eller andras åsikter. Kristus befriar från de trånga gränser som människorna sätter, men han binder sina efterföljare till sanningen och kärleken.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jes. 1:10–17

ANDRA LÄSNINGEN

Gal. 5:22–26

EVANGELIUM

Mark. 7:5–13 eller
Mark. 2:23–28

"En sabbat tog Jesus vägen genom sädesfälten, och lärjungarna började rycka av ax medan de gick. Då sade fariséerna till honom: "Varför gör de sådant på sabbaten som inte är tillåtet?"
Läs mera i Mark. 2:23–28.

Psalmförslag

404
553
904
932

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Jesus, tack för att du har gjort mig fri från tvånget att bevisa.

Det räcker att du vet och du förstår.

Det räcker att jag älskar.

Bönen är skriven av Hanna Eisentraut-Söderström.

SÖNDAG 29.9.2024, Mikaelidagen

Nästa söndag

är tillägnad ärkeängeln Mikael och den kamp han utkämpade mot mörkrets makter. Senare har Mikaelidagen blivit alla änglars dag, en dag då man begrundar Guds änglars eller sändebuds betydelse och uppdrag. Som Guds budbärare ger änglarna beskydd och ledning samt påminner om livet enligt Guds vilja. Temat för söndagen är **Änglarnas dag**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN

Jos. 5:13–15

ANDRA LÄSNINGEN

Apg. 12:5–11

EVANGELIUM

Matt. 18:1–6 (7–9) 10

"De som gör sig själva små som det här barnet är störst i himmelen."

Läs mera i
Matt. 18:1–6 (7–9) 10.

Psalmförslag

805
810
909
222

Psalmerna är valda av
Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

För barn och familjer

Församlingarna har ett digert program för barn och familjer – allt från familjeklubbar och musiklek till eftermiddagsklubbar och Legobygge i kyrksalen. Kolla in utbudet i din församling!

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

HÖGMÄSSOR

Olars kyrka (finska sidan) lö 21.9 kl.

10.00: Högmässa med konfirmation av Pöyhölä 2-gruppen. Erkko, Florström, Kronlund.

Esbo domkyrka sö 22.9 kl. 16.30: Medeltida mässa som firas i gammaldags stil med bl.a. musik på vevlira. Musikgruppen Meren Sisaret, Kronlund, Erkko.

Alberga kyrka lö 28.9 kl. 10.00: Högmässa med konfirmation av Hvittorp-gruppen. von Martens, Cecilia Alameri-Nordgren, Dannholm, Malmgren, Brunell.

Esbo domkyrka sö 29.9 kl. 12.15: Gudstjänst med små och stora. Barnens och änglarnas dag! Lunch och barnfest i Församlingsgården efteråt. von Martens, Malmgren, Brunell.

FAMILJEKLUBBAR

För dig som är hemma med små barn.

I familjeklubben stöder vi den kristna fostran och ger barnen möjlighet att på ett tryggt sätt utveckla sina sociala färdigheter i grupp. De vuxna har möjlighet att diskutera och dela tankar med andra i samma livssituation. Familjeklubbar

är avgiftsfria och ingen förhandsanmälan behövs.

Fredagar: familjeklubben i Köklax Kapell kl. 9.30–11.30

Tisdagar: familjeklubben i Sökö kapell Sökö kl. 9.30–11.30

Onsdagar: Familjeklubb i Esbo domkyrkas församlingsgård kl. 9.30–11.30

Torsdagar: i Mattby kapell kl. 9.30–11.30 OBS! ingen klubb to 3.10.

Musiklek och babyrytmik: tisdagseftermiddagar i Olars kyrka och torsdagsförmiddagar i Esbovikens kyrka.

Barnkören sångbubblan: tisdagskvällar i Olars kyrka.

Mer info: Catharina Lindroos tfn 040 565 2796 och esboforsamlingar.fi

SAMLINGAR FÖR DAGLEDIGA

Ti 24.9 kl. 13.00–15.00. Kvinnogruppen

Solosorna: Esbo domkyrkas församlingsgård. Vi samlas i Stickebo och träffens tema är samtal kring ensamhet. Välkommen!

Esbovikens kyrka to 26.9 kl. 13.00 Musik- och kaffestund för seniorer: Musik, andakt och sällskap med kaffe och tårter. Möjlighet till taxiskjuts: diakon Ani Iivanainen 050 597 3313.

Retreatveckoslut på Snoan: fr–sö 27–29.9 i natursköna Lappvik. Prästen Irene Erkko är retreatledare. Avgift 90 € Esbo, övriga 140 €. Anmälan på esboforsamlingar.fi

Symamsellerna: ti 17.9 och ti 1.10. kl.

16.00–19.00 i Stickebo, Esbo domkyrkas församlingsgård. Handarbetsgruppen Symamsellerna jobbar för missionen. För mera information kontakta Nina Wallenius tfn 050–4324323.

Torsdagsträffen: to 19.9 kl. 13.00–14.30 i Södrick kapell. Syninfo med Hanna Strandell.

Torsdagsträffen: to 3.10 kl. 13.00–14.30 i Södrick kapell. Tema för träffen; Hemligt program.

Lör 21.9 10.00–16.00 Esbo domkyrka SyysMatin markkinat: Symamsellerna är på plats lördag och söndag. Välkomna och inhandla sockor, vantar, mössor inför vintern.

Våra diakoner stöder och hjälper: Diakoni-insamling inför de bostadslösa natt. Yllesockor, vantar, handskar, mössor, strumpor och hygienartiklar (duschtvål, deodorant, tandkräm- och borstar) tas emot i vaktmästeriet, Kyrkogatan 10, kl. 9–15 vardagar.

Ta kontakt med diakonerna; Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Ani 050 597 3313, ani.iivanainen@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi samt WhatsApp eller elektronisk tidsbokning; asiointi.espoonseurakunnat.fi. Mer info esboforsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjalp.

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 10: betjänar per telefon må–to kl. 9–12, e-post; esbosvenskaforsamling@evl.fi Kansliet öppet för besök enligt överenskommelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning: Bokningstjänster, 09 8050 2601, Begravningsstjänster, 09 8050 2200, Beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: 09 8050 2600. Hindersprövning, medlemsregister: Esbo regioncentralregister, 09 8050 2600.

GRANKULLA

Sö 22.9 kl. 12: Högmässa, Ulrik Sandell, Jona Granlund, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre brasrummet.

Ti 24.9 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.

Kl. 13.00: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen. Catherine Granlund, Carola Wikström, Barbro Smeds. Gäst: Elisabeth Stubb: Öken, snö och vatten; vägen genom Israel.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 25.9 kl. 14: Kyrkosyfoöreningen i övre brasrummet.

To 26.9 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

Fr 27.9 kl. 12–15: Babydagen. Pop-up babyträff i Sebastos, Daniela Hildén.
Kl. 18–22: Ungdomskväll i Klubb97, Jona Granlund.

Lördag–söndag 28–29.9:
I samarbete med Kauniaisten suomalaisen seurakunta ordnar vi en gemensam LEGO-utställning den 28–29.9 i Grankulla kyrka. Utställningen pågår hela veckoslutet. Man kan anmäla sig som utställare via församlingens hemsida där mer information om utställningen finns.

Sö 29.9 kl. 10: Tvåspråkig familjemässa, Daniel Nyberg, Daniela Hildén, Heli Peitsalo. Mammakören Änglakang medverkar. Kyrkkaffe i övre salen.

Ti 1.10 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.
Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och bröddutdelning i kyrkans aula.
Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 2.10 kl. 14: Kyrkosyföreningen i övre brasrummet.

To 3.10 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund, Carola Wikström.

KYRKSLÄTT
Fre 20.9 kl. 13: Effa på Hörnan
Sö 22.9 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka
Må 23.9 kl. 18.30: Sång och bön i S:t Mikael's kyrka
Ti 24.9 kl. 14: Seniorgruppen träffas på Hörnan
Ons 25.9 kl. 10: Avigt och Rätt på Mikaeligården
To 26.9 kl. 10: Förmiddag på Hörnan
Fre 27.9 kl. 13: Effa på Hörnan
Sö 29.9 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka
Ons 2.10 kl. 10: Avigt och Rätt på Mikaeligården
To 3.10 kl. 10: Förmiddag på Hörnan
To 3.10 kl. 17: Ungdomskväll för högsta-dieelever på Hörnan
To 3.10 kl. 18: Sorgegrupp på Torihörnet, mera information fås av Tomas Ray
Fre 4.10 kl. 13: Effa på Hörnan

2.10 Pastorskansliet har stängt på grund av samfällighetens utbildningsdag

Matutdelning på diakonikansliet, boka tid på förhand via Diakonihjälpen 050-478 4227.
Noggrannare information finns på hemsidan: www.kyrkslattsforsamlingar.fi tel. 040 350 8213

TAMMERFORS
Sön. 22.9 kl. 11 Gudstjänst: i Svenska Hemmet. Onni Thulesius, Anna Arola.
Tis. 24.9 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587.
Tis. 24.9 kl. 12.15–15.15 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykatu 6.
Ons. 25.9 kl. 13 Onsdagskaffe: i Svenska Hemmet. Vår gäst: Denise Gauffin-Koskilainen.
Sön. 29.9 kl. 11 Gudstjänst: i Svenska Hemmet. Janne Heikkilä, Paula Sirén.
Tis. 1.10 kl. 10–11.45 Familjelyktan: i Svenska Hemmet. Anmälningar till barnledare Piu Heinämäki, 040 804 8587.
Tis. 1.10 kl. 12.15–15.15 Tisdagsklubben: för eleverna i årskurs 3, Mäntykatu 6.
Ons. 2.10 kl. 13 Onsdagskaffe: Studiebesök till Ortodoxa kyrkan i Tammerfors. OBS! Vi träffas på Nikolainsali, Tuomiokirkonkatu 27.

VANDA
HELSINGE KYRKA S:T LARS
Kyrkov.45
Bröllopsnatt: fr 20.9 kl. 18.00. Eva Ahl-Waris.
Högmässa: sö 22.9 kl. 10. Anders Ekberg.
Högmässa: sö 29.9 kl. 10. Kaj Andersson, Anders Ekberg.
Kvällsmässa: sö 29.9 kl. 18–19. Gästtälare: Daniel Jakobsson, ungdomsarbetsledare.

DICKURSBY KYRKA
Musiklek: fre 20.9 kl. 10–11.
Seniorcafé: ti 24.9 kl. 13–14.30.
Ungdomskväll: on 25.9, 2.10, kl. 18–20.
Tvåspråkig babykyrka: fr 27.9 kl. 10–11.30.
Familjeförberedelseträff: Föda Utan Rädsla lö 28.9 kl. 13–16.
Sångstund för alla: on 2.10 kl. 18–19.

MYRBACKA KYRKA
Strömfärv. 1
Festmässan Myrbacka kyrka 40 år – kyrkan återinvigs (på finska, inslag på svenska) sö 22.9 kl.10. Biskop Teemu Laajasalo, kyrkoherde Hans Tuominen med fler.
Pensionärskrets: ti 24.9 kl.11.30–13.

Familjemässa på änglarnas och barnens söndag: (tvåspråkig) sö 29.9 kl. 10–11. I samarbete med Vantaankoski seurakunta.
Träffpunkt: ti 1.10 kl. 11.30–13. Lätt lunch serveras.

HÅKANSBÖLE KYRKA
Håkansbölev. 48
Sottungsby–Håkansbölekretsen: to 26.9 kl. 13–14.30.

ÖVRIGT
Skaparklubben: tisdagar (inte under höstlovet) kl. 15–16.30 i Kyrkoby skola.
Sportklubben: tisdagar (inte under höstlovet) kl. 16.15 – 17 i Dickursby skola
ViAnda-kören: övar on 25.9, 2.10 kl. 12–14 i Helsingård.
Vivandi: övar to 26.9, 3.10 kl. 17–19 på Bygård.
Pensionärernas Må bra-dag: må 30.9 kl. 11.30–14 i Hanaböle träsk. Anmälningar till Annakatri Aho 0504645068.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES GUDSTJÄNSTER
Söndag 22.9, högmässa: kl. 10 i S:t Jacobs kyrka.
Söndag 22.9, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan
Onsdag 25.9, veckomässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.
Missa inte! Söndag 29.9, mässa med små och stora: kl. 10 i S:t Jacobs kyrka.
Söndag 29.9, högmässa: kl. 12 i Johanneskyrkan.
Onsdag 2.10, veckomässa: kl. 18 i Johanneskyrkan.
GEMENSKAP
Johannes vardagsrum: Öppet tisdagar kl. 9.30–17. Stolgymnastik kl. 11, lunch kl. 11–13, liten andakt kl. 14.45, program kl. 13.30: 24.9: Stillhetens stoljoga med Maria Repo Rostedt. 1.10: Redaktör Camilla Andelin: Bakom radiomikrofonen.
Träffpunkt: torsdag 3.10 kl. 14–15.30 i Högbergssalen. Björn Holm: vad gör jag med mina digibilder?
Diakoniträff: torsdag 26.9 kl. 12–13.30 i S:t Jacobs kyrka.

Missa inte! På tal om livet, samtal över en kopp te: Livsvägen. Hur ser din livsvandring ut – samtal om mognad. Också du som helst bara lyssnar är välkommen. Johannes vardagsrum 30.9 kl. 18.30.
Brunch för unga vuxna: söndag 29.9 kl. 11–13 i Johannes vardagsrum. Förhandsanm. senast 27.9 till Gun: 050 5686598
MUSIK
Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.
FÖR FAMILJER OCH BARN
Familjecafé med musiklek: måndagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Hörnan. Tisdagar kl. 10–11 (musiklek kl. 10) i Kään-töpaikka, Arabiastrandens invånarhus. Tisdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Johannes vardagsrum i Tomaskyrkan. Torsdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i S:t Jacobs kyrka.
Musiklek efter dagis: tisdagar kl. 17.30 i Johannes vardagsrum.
Fritids: för barn i klasserna 3–6. Kom och chilla, var med kompisar, spela spel, pyssla, äta mellanmål! En trygg vuxen ledare finns alltid på plats. Fritids i S:t Jacobs kyrka på Drumsö: måndagar och tisdagar kl. 13–16. Fritidsledare Nanne:

0469217512. Fritids Hörnan: tisdagar och fredagar kl. 13–16. Fritidsledare Martina: 050 380 0823. Fritids i Johannes vardagsrum: måndagar och torsdagar kl. 13–16. Fritidsledare Oscar: 050 439 2618.
Mässa med små och stora: söndag 29.9 kl. 10 i S:t Jacobs kyrka.
Family fun: onsdag 25.9 kl. 17–19 i Johannes vardagsrum. Fisksoppa, pyssel, lek, samvaro, musik, andakt.
Family fun: onsdag 2.10 kl. 17–19 i Kään-töpaikka i Arabiastrandens invånarhus. Fisksoppa, pyssel, lek, samvaro, musik. Välkomna med i vår familj!

MATTEUS
Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan. Förutom den söndag vi firar
Kvällsmässa: 29.9 kl. 18. Inbjudna talare och mycket musik. Kvällste efter kvällsmässan.
Festmässa 22.9: Kl. 10 i Matteuskyrkan. Liturg är Juho Kankare, kantor Marcus Kalliokoski. Kyrkokören medverkar i Emma Gustafssons ledning. Efter mässa utdelas Pro Diaconia-medaljen till diakonissa Carita Riitakorpi och därpå följer festfika.

Familjemässa med kyrklunch och program: Söndag 6.10 kl. 10. Patricia Högnabba, Catarina Bärhund-Palm och Daniela Strömsholm medverkar. Inga förkunskaper krävs, kom som du är.
MU-mässa: (Matteus Ungdom): Onsdagar kl. 17:30 + kyrkfika. Alla är välkomna, oberoende av ålder!
Molnet: Ett tillfälle för bön varannan torsdag (19.9 och 3.10) kl. 18 i Populus, bredvid köket. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt Mia Westerling 045 341 8441. Gemensam middag från kl. 17 framåt, pris 3€/ person. Varmt välkommen att delta i gemenskapen kring matbordet, bönestunden eller båda.
BARN, UNGDOM OCH FAMILJ
Kontakt: barnverksamhet Catarina Bärhund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050-380 3936, musik och körer Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769, ungdomsverksamhet Tonja Weckström tonja.weckstrom@evl.fi, tfn 050 380 3988 och Daniel Jakobsson daniel.jakobsson@evl.fi, tfn 050 380 0710

Musiklek med familjecafé: Tisdagar. Klapp & klang kl. 10 (för 1–4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0–1-åringar) i Matteuskyrkan. Ingen anmälan behövs. Kom och sjung och dansa med ditt barn!
TWEENTISDAG FÖR ÅK 3–7: Tisdagar kl. 14–17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m.
Öppet hus för ungdomar: onsdagar från kl. 15. MU-mässa kl. 17.30. Följ oss på IG @matteusungdom för mer info om hjälpledarutbildningar, läger, resor och anmälningar.
Matteus barnkör och pysselklubben: i skolorna på Matteus församlings område, torsdagar på eftistid. Catarina Bärhund-Palm leder pysselklubben, Daniela Strömsholm barnkören.
Höstläger på Korpirauha lägergård 11-13.10: Roligt program för årskurs 5–8 hela helgen på Korpirauha lägergård. Anmälan senast 20.9 till Catarina.
Missa inte! Barnklubb för 4–8-åringar: Torsdagar. Program kl. 17–19, man får stanna till 19.30. 26.9 ordnas filmkväll. Barnpassning för yngre barn från 17–19.30.

ESBO För seniorer

To 26.9 kl. 13.00 Musik- och kaffestund för seniorer: i Esbovikens kyrka. Musik, andakt och sällskap med kaffe och tårta. Möjlighet till taxiskjuts: diakon Ani Iivanainen 050 597 3313.

MUSIK

Matteus kyrkokör: sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Kören övar tillsammans med Emma Gustafsson under september. Kontakt 050 491 7360

Barnkören och Popkören: Paus tills vidare pga personalorsaker. De anmälda meddelas direkt då köerna börjar öva igen.

VOICE-kören: håller paus under hösten pga personalorsaker.

Nya sångare välkomna!

GEMENSKAP

Kontakt: Matteus kansli matteus.fors@evl.fi eller 09 2340 7300 (tis och tors kl. 10–14)

Matteus Afterwork varje torsdag: Middag för tre euro och möjlighet till några timmars gratis barnklubb. Matteus församling erbjuder en trevlig kväll då du både slipper laga middag och dessutom kan få några timmar egen tid – antingen för att utträta egna ärenden eller så kan du delta Matteus kvällsprogram för vuxna. Middagen börjar kl. 17, programmet 18 eller 18.30.

Matteuslördag 21.9 kl. 10–13: Öppet hus i Matteuskyrkan för alla åldrar! Musikleken 10–10.30 för de yngsta. Stort pyssel för alla åldrar. Spel och aktiviteter också för äldre barn. Samvaro och servering. Kravlös lördag, ett lätt sätt att komma och umgås i Matteus. Ingen förhandsanmälan behövs. Mer info ger Catarina Bär-lund-Palm, catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050 380 3936.

Stickklubben: Handarbete med kaffe, bulla och trevliga samtal. Vi träffas jämna veckor kl. 11–13. Kontakt: Carita Riitakorpi 050–380 3986. Ingen träff 3.10.

Bokklubben Bokmalarna: I höst läser och samtalar Bokmalarna utgående från Livets vatten av Maria Küchen. Var tredje måndag kl. 14–15.30 i Matteuskyrkan. Följande träffar 30.9 och 21.10. Kontakt Annica Söderström, 050 568 0085.

Kvinnor mitt i livet: Kom som du är och dela livet en stund. Måndag 7.10 kl. 18 i Matteussalen. Kontakt Stina Hjelt 050 300 5911.

Samling för män: En fredag i månaden i Matteuskyrkan. Första träffen är 20.9 kl. 18, då Stefan Myrskog från Kyrkostyrelsen besöker gruppen. Han talar kring temat ”Kyrkan på besök hos finlandsättlingar i Sydamerika”. Kontakt Peter Andersson 040 533 6185

Sorgbearbetning: Maria Hall-Pänttjä och Carita Riitakorpi leder höstens sorgebearbetningskurs i Matteuskyrkan. Kursen följer ett program enligt boken Sorgbearbetning (Friedman & James, 2003). Kursen består av 8 träffar, varje tisdag från 1.10 till 19.11, kl. 17.30–19.30. Max 12 deltagare. Materialkostnad 20€. Anmälan till Matteus kansli.

Keramikkurs: Torsdagarna 31.10 och 14.11, samt lördag 23.11 kan du komma och prova på keramik tillsammans med keramikartesan Marika Salomaa. 10 personer per kurstillfälle. Anmälan till Matteus kansli – till ett eller fler tillfällen. 10€ materialavgift/gång.

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Ät en bit mat för 3€/6€ och lär känna nya människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Må-to kl. 11–13.

Bibelstudie med Stefan Djupsjöbacka: Torsdag 10.10 och 21.11 kl. 18 i Matteuskyrkan. Tema är ”De kristna religiösa symbolerna”. Mera info på hemsidan eller Matteus kansli.

PETRUS

Söndagens högmässor: kl. 10 i Munksnäs kyrka, kyrkkaffe. kl. 12 i Äggelby gamla kyrka, kyrkkaffe. 22.9 Tuomas Rosqvist, Mathias Sandell. 29.9 Ronny Thyllin, Mathias Sandell.

Petrus Puls-gudstjänst: Söndagar kl. 15.30 i Petruskyrkan. Avskalad gudstjänst med bön, lovsång, predikan och nattvard. Kyrkkaffe efteråt, välkommen med!

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Missa inte! Musikleken: kl. 10 på torsdagar i Södra Haga. Välkommen med i vårt glada gäng! Musikleken är speciellt för dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och leker tillsammans, och umgås efteråt en stund. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi.

EVENEMANG OCH KURSER

Petra-frukost för kvinnor: Lör 5.10 kl. 10–12 i Petruskyrkan. Kajsa Sjöberg delar sina tankar och erfarenheter kring att jobba inom barnskyddet, under temat ”hopp i vardagen”. Frukosten ordnas ett par gånger per termin och är för kvinnor i alla åldrar. Kostnad 8€ (studerande/hemmamamma 5€). Välkommen!
Fredagscafé i Petruskyrkan: Varje fredag hela hösten kl. 17–19. Kom och drick en kopp kaffe eller te och prata bort en stund. Välkommen ensam, med familj eller vänner.

Dagscafé: Tis 1.10 kl. 13–15 i Petruskyrkan. Välkommen på en eftermiddag med kaffe och gemenskap. Petruskyrkan, Skogsbacksvägen 15. Mer info av diakonissan Tua Sandell, Tel. 0503442711.

Andakt och bön

Förbön och tack: Tvåspråkig förbönsskväll varannan tisdag kl. 19 i Munksnäs kyrka, Tegelstigen 6. Lovsångskören övar kl. 18. 1.10 Tuomas Rosqvist.

Petruskyrkan öppen för bön: Varje tisdag kl. 8–9, egen bön (instrumental musik) och 15 min gemensam bön.

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbacksvägen 15, 00630 Helsingfors.

SJUNG I KOR

Petrus Vokalensemble: För dig som kanske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. En to i månaden kl. 18 i Äggelby gamla kyrka. mathias.sandell@evl.fi

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsångsskör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyrkan. Två må i månaden. fionat-chow@gmail.com

Lovsångsgruppen: Varannan ti kl. 18. Medverkar för Bön och Tack-kvällarna i Munksnäs kyrka.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA GUDSTJÄNSTER I VÅRA KYRKOR

Sön 22.9

Högmässa: kl. 10 i Ekenäs

Högmässa: kl. 12 i Snappertuna

DE GAMLAS VECKA 6–13.10

Vi uppmärksammar De gamlas vecka med temat ”En bra dag, ett gott humör” söndagarna 29.9 och 6.10 med festligt kyrkkaffe efter gudstjänsterna.

GRANKULLA

Legoutställning i kyrkan

Lördag–söndag 28–29.9:

I samarbete med Kauniaisten suomalainen seurakunta ordnar vi en gemensam LEGO-utställning den 28–29.9 i Grankulla kyrka. Utställningen pågår hela veckoslutet. Man kan anmäla sig som utställare via församlingens hemsida, där mer information om utställningen finns.

Sön 29.9

Högmässa: kl. 10 i Ekenäs. De äldres dag. Kyrkkaffe efteråt i kyrkan.

Högmässa: kl. 10 i Tenala kyrka. De äldres dag. Kyrkkaffe efteråt i förs.hem.

Familjekyrka med lunch: kl. 11 i Ekenäs förs.hem. Anm. senast 25.9 till Iselin, tfn 044-755 3611

Sön 6.10

Högmässa: kl. 10 i Ekenäs.

Högmässa: kl. 12 i Bromarv. De äldres dag. Kyrkkaffe efteråt i förs.hem.

Kvällsmässa: kl. 18 Snappertuna kyrka. Kyrkkaffe efteråt i kyrkan.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 20.9:

– **kl. 18.00 Israeliska danser:** Församlingshemmet. Varannan fredag. Kontaktperson: Viveca Unnéus, tel 044-521 8221.

Sö 22.9:

– **kl. 10.00 Högmässa:** Ingå kyrka. Sjöblom, Nygård.

Må 23.9:

– **kl. 13.00–15.00 Einsteinklubb för skolbarn:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.

Må 23.9:

– **kl. 15.30–17.30 LottasMåndag:** Ungdomshuset, Bollstav. 2 C. Kom in en stund. Ta det lugnt, andas. Prata, om du vill. Eller drick en kopp te. Ahlfors.

– **kl. 17.00–19.00 De döda barnens minnesdag, tänd ett ljus för ett förlorat barn:** Ingå kyrka, Nylund, Sköld-Qvarnström, Nygård.

Ti 24.9:

– **kl. 10.00–12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.
– **kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

– **kl. 13.30–15.30 Info om närståendevård (tvåspråkigt):** Prästgården. Kaffe. Arr. Ingå frs, Ingå kommun och Föreningen för närståendevårdare. Lindell.

Ons 25.9:

– **kl. 13.00–16.30 After school:** Församlingshemmets nedre våning. Öppna dörrar för barn i årskurs 1–6. Nylund, Sköld-Qvarnström.

– **kl. 15.30–18.30 Ungdomskväll:** Ungdomshuset, Bollstav. 2 C. Vissa gånger program, andra kvällar kan man umgås, spela brädspel, göra grupparbeten eller läsa läxor tillsammans samt äta mellanmål efter skoldagen. Kvällen avslutas med ”Dagens tanke”. Ahlfors, Wilman
– **kl. 19.00 Kyrkokören övar:** Församlingshemmet. Ledare: Kantor Pia Nygård.
To 26.9:

– **kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

– **kl. 11.30–13.00 Matservering:** Församlingshemmet. 4 €/person. Sköld-Qvarnström.

– **kl. 17.30 Bönegrupp (tvåspråkig):** Strandvägen 11. Kakko.

Fre 27.9:

– **kl. 9.00–11.00 Fredagsbrunch för män (2 €):** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

Fre 27.9:

– **kl. 17.00–18.30 Stillhetens yoga:** Ingå kyrka. Även lö 28.9 kl. 17–18.30 samt sö kl. 16–17.30. Du kan delta i en, två eller alla tre övningar. Stillhetens yoga är en mjuk och meditativ form av kristen yoga, där varje deltagare får delta på sitt eget sätt. Utgångspunkten är att varje människas är skapad till Guds avbild och att kroppen således är en unik gåva av Gud. Yogamatta (eller en trasmatta/filt) och en filt för avslappningen behövs samt mjuka och varma kläder. Du behöver kunna ta dig ner på golvet och upp men annars behövs inte någon viss kondition eller tidigare erfarenhet av yoga. Övningen leds av Petra Kullberg.

Sö 29.9:

– **kl. 10.00 Familjegudstjänst:** Ingå kyrka. Wilman, Nygård, Nylund, Sköld-Qvarnström.

Må 30.9:

– **kl. 13.00–15.00 Tvåspråkig pysselklubb för skolbarn:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.

Ti 1.10:

– **kl. 9.00–10.30 Brunch:** Strandvägen 11. Vuxna 4 €. I samarbete med Inkoon mar-tat. Lindell.

– **kl. 10.00–12.00 Familjecafé:** Församlingshemmets nedre våning. Nylund, Sköld-Qvarnström.

– **kl. 10.00–14.00 Öppet hus & mini-lopiset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.

– kl. 14.00–16.00 **Stick- och virkcafé:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.
Ons 2.10:
– kl. 13.00–16.30 **After school:** Församlingshemmets nedre våning. Öppna dörrar för barn i årskurs 1–6. Nylund, Sköld–Qvarnström.
– kl. 14.00–16.00 **Missionssyfoöreningen:** Prästgården. Nya och tidigare medlemmar välkomna! Björklöf.
– kl. 15.30–18.30 **Ungdomskväll:** Ungdomshuset, Bollstav. 2 C. Vissa gånger program, andra kvällar kan man umgås, spela brädspel, göra grupparbeten eller läsa läxor tillsammans samt äta mellanmål efter skoldagen. Kvällen avslutas med ”Dagens tanke”. Ahlfors, Wilman
– kl. 19.00 **Kyrkokören övar:** Församlingshemmet. Ledare: Kantor Pia Nygård.
To 3.10:
– kl. 10.00–14.00 **Öppet hus & mini-lop-piset öppet:** Strandvägen 11. Lindell, Kakko.
– kl. 11.30–13.00 **Matservering:** Församlingshemmet. 4 €/person. Sköld–Qvarnström.
– kl. 17.30 **Bönegrupp (tvåspråkig):** Strandvägen 11. Kakko.
– kl. 18.00 **Kyrkofullmäktige sammanträder:** Församlingshemmet.
Mera information: www.ingaforsamling.fi

KARIS-POJO

Sö 22.9
–kl. 10 **Gudstjänst:** i Pojo kyrka.
–kl. 16 **Skördemässa:** i Svartå kyrka. Eftermiddagskören medverkar.
On 25.9 kl. 8.30 Stillhetens bön: i Pojo församlingshem.
Sö 29.9
–kl. 10 **Högmässa:** i Pojo kyrka.
–kl. 12 **Högmässa:** i Karis kyrka.
To 3.10 kl. 19.30 Stillhetens bön: i Karis kyrka.

Se församlingens alla evenemang på www.karis-pojoforsamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Sö 29.9 kl. 18.00 Kvällsmässa: i Virkby kyrka. En mässa med enklare liturgi och mer musik. Kvällste.

Ti 1.10 kl. 13.30 Samling för daglediga: med program, kaffe och samvaro, Virkby kyrka. Taxi.

DOMPROSTERIET

BORGÅ

MÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Sö 22.9 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Eisentraut–Söderström, Lindgård, Mikael Helenelund, Gunvor Flykts gudstjänstgrupp
To 26.9 kl. 19 Kvällsmässa i Domkyrkan: Jäntti
Sö 29.9 kl. 10 Gudstjänst i Kullo bykyrka: Jäntti, Hätönen
Sö 29.9 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Smeds, Jäntti, Hätönen, DUV:s gudstjänstgrupp
Må 30.9 kl. 17.30 – 20.30 Teckenspråkig andakt: Värberga församlingscenter, dövpriest Maria Lindberg
VUXNA
Sö 22.9 & 29.9 kl. 19 – 20 Borgå kyrk-fotis: Änäs plan, Sjötullsgatan 5. Mer info fås av vår motionsagent Ele på tel. 040–7112800. Vi ses på planen!
Ti 24.9 & 1.10 kl. 12 Andakt och lunch: festsalen, Lundagatan 5
Ti 24.9 & 1.10 kl. 9–13 Församlingen bju-der på kaffe: Kvartersäppet, i Värberga S–Markt

On 25.9 kl. 12.30 Mariakretsen: samlas i mötesrum 1 på fjärde våningen. Ta hissen upp.
To 26.9 kl. 14.30 Kråkökretsen: samlas på Sjötorp, Kråkö, Susann Stenberg
Må 30.9 kl. 10 Motion och mission: startar med Sanna Lindström. Vi går varje måndag med start vid gångbrons östra sida.
To 3.10 kl. 17 Missions-och bibelkväll: i Lilla salen, Lundagatan 5, OBS! Ingång från Lundagatan! Tema: ”Att äga hjärtats tro”.
KONSERT I BORGÅ DOMKYRKA
To 3.10 kl. 19 Konsert i Borgå domkyrka: med Kyrkslätts manskör, dirigent Barbro Smeds, Mauriz Brunell på orgel och piano. Fritt inträde, programblad 15 €.
BARN OCH FAMILJ
To 26.9 och 3.10 kl. 9 – 11.45 Familjeträff: i Domprostgården, barn tillsammans med någon vuxen, lek, sång och samvaro.

SIBBO

Mer info om vår verksamhet hittas på www.sibbosvenskaforasamling.fi

Lö 21.9 kl. 14 Höststart: Kyrkoby församlingshem. Aktiviteter riktade till barn och barnfamiljer, spel, ansiktsmålning, pyssel. Kl. 14.30 lär Trygve Cederberg ut cirkustrick till barnen. Kl. 15.30 konsert med Robin Hund och församlingens musikklubbar.
Lö 21.9 kl. 18 Församlingskväll: Kyrkoby församlingshem. Barbara och Henrik Huldén talar och musicerar kring temat Passion för livet. Servering.
Lö 21.9 kl. 20 (cirka) Barockmusik-stund: Gamla kyrkan. Stämningsfull musikstund med Camilla Wiksten–Rönnebacka, Mikael Grönroos och Lauri Palin.
Sö 22.9 kl. 12 Mässa för alla åldrar: Sibbo kyrka. Kyrkokören och PRG–Jam medverkar.

Sö 22.9 kl. 18 Vålgörenhetskonsert: Söderkulla kyrka. Familjen Djupsjöbackas familjekör Risonanza framför musik i från olika genrer till förmån för organisationen Läkare utan Gränser. Fritt inträde. Program 10 e.
Må 23.9 kl. 18 Bönen bär: Kyrkoby församlingshem: En ny bönegrupp för alla. Varannan måndag (udda veckor) med Lena Blomstedt.
Ti 24.9 kl. 11.30 Lunch för närstående-vårdare: Kyrkoby församlingshem. Riktad till dig, som sköter din långtidssjuka anhöriga hemma. Den vårdbehövande kan också delta i lunchen. Anmälningar till Lena Blomstedt 050 566 3691.
On 25.9 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Inleds med andakt och nattvard.
On 25.9 kl. 12 Åttaeuros-lunch: Kyrkoby församlingshem. Lunch för daglediga. Varannan vecka.
To 26.9 kl. 18 Turnéstopp Sibbo!: Söderkulla kyrka. Fontana medias, församlingsförbundets och Kyrkpres-sens bokturné. Med författarna Sofia Torvalds och Christa Mickelsson. Bok-bord och mingel från kl. 15.
To 26.9 kl. 17.30 Smultronstället: Kyrkoby församlingshem. En samtalsgrupp för kvinnor. En torsdag i månaden under augusti till november (29.8, 26.9, 31.10 och 28.11). Med Lena Blomstedt.
To 26.9 kl. 18 Kurs i sorgebearbetning: Prästgården. Gruppen träffas åtta torsdagskvällar. Möjligt att hänga med ännu från 3.10. Info och anmälan 050 540 0869, katja.korpi@evl.fi helst 19–22.9.
Sö 29.9 kl. 10 Familjemässa: Söderkulla kyrka. Musikklubben medverkar.
Ti 1.10 kl. 13.30 Norra Paipis missions-krets: Kontakt Ann–Britt Olenius–Stef-fansson tfn 050–5233918.
On 2.10 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

Mötte Gud vid havet

När Maria Drifell pilgrims-vandrade vid havet och möttes av dess styrka upplevde hon hur Guds kärlek skakade om henne.

TEXT: JOHAN SANDBERG

Upplevelsen av Guds kärlek är inget nytt för **Maria Drifell** i Solf i Kors-holm. Den har hon alltid haft.

Men nästan varje gång hon kom ut till havet under sin pilgrimsvandring till Santiago de Compostela för två år sedan skakades hon om av den.

– När jag stod där ensam för mig själv upplevde jag enorm kärleksförklaring. Jag kände Guds närvaro så stark i stunden att jag kunde stå där medan tårna rann. Det gav mig också en ny, speciell relation till havet som jag fortfarande har.

I juni 2022 gick hon ensam pilgrimsleden Camino del Norte från Irun vid gränsen till Frankrike, en sträcka på 825 kilometer. Det är en av de sju lederna som går till Santiago de Compostela. Det tog henne 30 dagar.

– En par veckor före genomgick jag en liten tithålsoperation och var kanske inte i bästa fysiska kondition. Jag hade tränat hela våren och vandrat långa sträckor, 30 kilometer, för att se hur det känns i kroppen. Varje gång jag gick riktigt långa sträckor kom jag hem med feberfrossa och jag tvivlade på att det skulle gå. Men jag tog chansen och hade ingen feberfrossa under själva vandringen.

Hon hade ett behov av att komma ut och göra något för mig själv och testa sina gränser.

– Samtidigt ville jag ge det här till mig själv som en gåva. Det är okej att göra något för sig själv.

– Under vandringen är man mycket för sig själv utan egentligt sällskap, så det var jag, Gud, naturen och stegen.

En kvinna hon mötte definierade tre olika skeden i en vandring: Det första skedet är fysiskt, då man känner att kroppen är påverkad av vandringen och tankarna kretsar mycket kring fötterna och musklerna.

I det andra skedet kommer själen med och då börjar man tömmas på allt man varit med om, allt det negativa.

Kraften i vinden och vågorna vid havet påminde Maria Drifell om kraften i Guds kärlek. FOTO: PRIVAT

Man bearbetar många saker.

I det tredje skedet början man fyllas på av goda tankar och ett lugn.

– Jag håller med om det här, men det behöver inte komma i den ordningen. I början när kroppen är ovan så kretsar det mycket kring det fysiska, man går ju mellan 25 och 30 kilometer varje dag.

Efter ungefär halva vandringen började Maria känna sig stark.

– Då började också min man, som inte var så övertygad i början, tro att jag klarar det. De två andra punkterna upp-

levde jag hela tiden, nästan dagligen.

Innan hon åkte tvivlade hon på sig själv i olika situationer.

– En behållning av vandringen är att jag känner ett lugn och en tillit i vardagen. För mig blev Caminon ett liv i miniatyr. Det innehöll både tunga dagar när jag bara ville gråta och dagar när jag var glad och ville sjunga.

Än idag kan hon återskapa lugnet när hon är ute och går.

– Det är bara att lunka på i vardagen och det blir bra även om det känns jobbigt.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Susann Stenberg (till vänster närmast kameran) är ny medarbetare i församlingen. Kerstin och Erik Vikström leder missions- och bibelkvällarna. FOTO: GUNVOR HADDAS

Säg hej till Susann!

Sedan augusti finns det en ny diakoniarbetare i Borgå svenska domkyrkoförsamling, och hennes namn är Susann Stenberg.

TEXT: REBECCA PETERSSON

BORGÅ Susann, eller Sussi som hon kallas, är barnskötare i grunden och har jobbat både med barndagvård och äldreomsorg. Hon började studera till diakon genom vuxenstudier år 2010, och 2013 blev hon utexaminerad.

– Egentligen hade jag alltid tänkt att jag skulle studera vidare, men när jag blev färdig barnskötare skulle jag först betala bort mitt studielån. Sen blev det två barn och så tog det till 2010 innan jag började studera igen.

Som tonåring förlorade Sussi sin bror i en trafikolycka. Sen dog också hennes mamma. Och Sussi, hon lämnades väldigt ensam i sorgen.

– Efter det tänkte jag att om det finns ett jobb där jag kan stöda andra i liknande situationer, då vill jag göra det.

Att veta vad sorg och förlust är i praktiken,

det är en tillgång i arbetet som diakon, om än en smärtsam tillgång.

– Jag är inte orolig för vilka berättelser som jag ska få ta del av eller vad jag ska möta. Och jag har insett att det inte är goda råd man behöver, utan någon som bekräftar ens upplevelse.

Sussi har tidigare jobbat som diakon i Agricola svenska församling och har många år av erfarenhet från fältet. Hon säger att det är otroligt att få ta del av andra människors glädje och sorg. Att få ta emot någons förtroende och höra deras berättelse.

– Det gör mig ödmjuk.

Här startade karriären

Att jobba i Borgå svenska domkyrkoförsamling är lite som att komma tillbaka till rötterna för Borgåbon Susann.

– Jag är född i Borgå landskommun så Borgå svenska domkyrkoförsamling är min hemförsamling. Här har jag börjat min kyrkliga karriär.

– Jag gick i skriftskola här och sen i hjälpledarutbildningen. I och med det insåg jag att man kan jobba i kyrkan. Att kyrkan är mer än gudstjänsterna på söndagarna.

Susanns arbetstid är uppdelad. Hälften av ti-

den jobbar hon som diakoniarbetare. Den andra hälften är hon ansvarig för missionen i församlingen. Det innebär att det är hon som koordinerar missionsverksamheten i församlingen.

– Men det här är en verksamhet som inte skulle fungera utan våra frivilliga. De är en otrolig resurs, säger hon.

Var kan man träffa på dig i församlingen framöver?

– Jag jobbar från församlingshemmet på Lundagatan 5, och man kan kontakta mig per telefon eller mejl.

– Jag kommer också att vara med på missions- och bibelkvällar som ordnas i Kerstin och Erik Vikströms regi under jämna veckor. En gång i månaden deltar jag i en kaffeandakt här på Lundagatan som ordnas av frivilliga, och så kommer jag att delta i Kråkökretsen som är sista torsdagen varje månad.

– Vi kommer också att starta upp mission och motion igen, och så ska vi ha två missionsluncher under hösten.

Susann kommer också att vara med på familjeläger från diakonins sida, och så ska hon undervisa om hur man kan stöda varandra i sorg för hjälpisarna i församlingen.

Vad ser du mest fram emot den här hösten i församlingen?

– Alla människomöten. Det är därför jag gör det här.

»Jag är inte orolig för vilka berättelser som jag ska få ta del av eller vad jag ska möta.«

DOMPROSTERIET

BORGÅ

MÄSSOR OCH GUDSTJÄNSTER

Sö 22.9 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan:

Eisentraut-Söderström, Lindgård, Mikael Helenelund, Gunvor Flykts gudstjänstgrupp

To 26.9 kl. 19 Kvällsmässa i Domkyrkan: Jäntti

Sö 29.9 kl. 10 Gudstjänst i Kullo bykyrka: Jäntti, Hätönen

Sö 29.9 kl. 12.15 Högmässa i Domkyrkan: Smeds, Jäntti, Hätönen, DUV:s gudstjänstgrupp

Må 30.9 kl. 17.30–20.30 Teckenspråkig andakt:

Vårberga församlingscenter, dövpräst Maria Lindberg

VUXNA

Sö 22.9 och 29.9 kl. 19–20 Borgå kyrkfotis: Ånäs plan, Sjötullsgatan 5. Mer info fås av vår motionsagent Ele på tel. 040–711 2800. Vi ses på planen!

Ti 24.9 och 1.10 kl. 12 Andakt och lunch: festsalen, Lundagatan 5

Ti 24.9 och 1.10 kl. 9–13 Församlingen bjuder på kaffe: Kvartersäset, i Vårberga S–Market

On 25.9 kl. 12.30 Mariakretsen: samlas i mötesrum 1 på fjärde våningen. Ta hissen upp.

To 26.9 kl. 14.30 Kråkökretsen: samlas på Sjötorp, Kråkö, Susann Stenberg

Må 30.9 kl. 10 Motion och mission: startar med Sanna Lindström. Vi går varje måndag med start vid gångbrons östra sida.

To 3.10 kl. 17 Missions- och bibelkväll: i Lilla salen, Lundagatan 5, Obs! Ingång från Lundagatan!

Tema: ”Att äga hjärtats tro”.

KONSERT I BORGÅ DOMKYRKA

To 3.10 kl. 19 Konsert i Borgå domkyrka: med Kyrkslätts manskör, dirigent Barbro Smeds, Mauriz Brunell på orgel och piano. Fritt inträde, programblad 15 euro.

BARN OCH FAMILJ

To 26.9 och 3.10 kl. 9–11.45 Familjeträff: i Domprostgården, barn tillsammans med någon vuxen, lek, sång och samvaro.

SIBBO

Mer info om vår verksamhet hittas på www.sibbo-svenskaforsamling.fi

Lö 21.9 kl. 14 Höststart: Kyrkoby församlingshem. Aktiviteter riktade till barn och barnfamiljer, spel, ansiktsmålning, pyssel. Kl. 14.30 lär Trygve Cederberg ut cirkustrick till barnen. Kl. 15.30 konsert med Robin Hund och församlingens musikklubbar.

Lö 21.9 kl. 18 Församlingsskväll: Kyrkoby församlings-

BORGÅ Motion

Borgå kyrkfotis

Vill du hålla dig aktiv i höst? Kom och delta i Borgå kyrkfotis! Här är höstens träningstider:

Söndag 22.9: Ånäs plan kl. 18–19

Söndag 29.9: Ånäs plan kl. 18–19

Plats: Sjötullsgatan 5. För mer information, kontakta församlingens motionsagent Ele Apostolidou på tel. 040–711 2800. Vi ses på planen!

hem. Barbara och Henrik Huldén talar och musicerar kring temat Passion för livet. Servering.

Lö 21.9 kl. 20 (cirka) Barockmusikstund: Gamla kyrkan. Stämningsfull musikstund med Camilla Wiksten-Rönnebacka, Mikael Grönroos och Lauri Palin.

Sö 22.9 kl. 12 Mässa för alla åldrar: Sibbo kyrka. Kyrkokören och PRG–Jam medverkar.

Sö 22.9 kl. 18 Vägörehetskonsert: Söderkulla kyrka. Familjen Djupsjöbackas familjekör Risonanza framför musik i från olika genrer till förmån för organisationen Läkare utan Gränser. Fritt inträde. Program 10 e.

Må 23.9 kl. 18 Bönen bär: Kyrkoby församlingshem. En ny bönegrupp för alla. Varannan måndag (udda veckor) med Lena Blomstedt.

Ti 24.9 kl. 11.30 Lunch för närståendevårdare: Kyrkoby församlingshem. Riktad till dig, som sköter din långtidssjuka anhöriga hemma. Den vårdbehövande kan också delta i lunchen. Anmälningar till Lena Blomstedt 050 566 3691.

On 25.9 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka. Inleds med andakt och nattvard.

On 25.9 kl. 12 Åttaeuroslunch: Kyrkoby församlingshem. Lunch för daglediga. Varannan vecka.

To 26.9 kl. 18 Turnéstopp Sibbo!

Söderkulla kyrka. Fontana Medias, Församlingsförbundets och Kyrkpressens bokturné. Med författarna Sofia Torvalds och Christa Mickelsson. Bokbord och mingel från kl. 15.

To 26.9 kl. 17.30 Smultronstället:

Kyrkoby församlingshem. En samtalsgrupp för kvinnor. En torsdag i månaden under augusti till november (29.8, 26.9, 31.10 och 28.11). Med Lena Blomstedt.

To 26.9 kl. 18 Kurs i sorgebearbetning: Prästgården. Gruppen träffas åtta torsdagskvällar. Möjligt att hänga med ännu från 3.10. Info och anmälan 050 540 0869, katja.korpi@evl.fi helst 19–22.9.

SIBBO Gemenskap

Fartfylld höststart i Sibbo

Lördagen den 21.9 bjuder Sibbo svenska församling på ett digert höststartprogram vid och i Kyrkoby

församlingshem, Stora byvägen 1.

Dagen inleds kl. 14 med mingel, spel och andra aktiviteter och kl. 14.30 undervisar Trygve Cederberg barnen i cirkustrick. Kl. 15.30 är det sedan dags för Robin Hund som utöver sin orkester uppträder med barn från församlingens musikklubbar.

På kvällen bjuds det på program för de vuxna under församlingsskvällen som kör i gång kl. 18 med Barbara och Henrik Huldén. Höststartsdagen avslutas efter församlingsskvällen med stämningsfull barockmusik i Gamla kyrkan.

BORGÅ Inspiration

Inspirerande samtalskvällar

Missa inte chansen att delta i en tankeväckande diskussion med

Sofia Torvalds och Heidi Jäntti i Borgå domkyrka. Temat för kvällen är ”Våra rättigheter som människor och som kristna”. **23.10 kl. 18–19.30.**

Höstens sista samtalskväll i Borgå

domkyrka är 27.11 och behandlar ”Drömmar – ett bortglömt språk?”. Virva Nyback, lärare i drömgruppsarbete, symboldramaterapeut och präst, kommer berätta om drömmars betydelse i våra liv. **27.11 kl. 18–19.30**

Ät och gör gott – samtidigt

Välkommen till Missionslunchen **13.10 kl. 13.30!** Njut av en härlig måltid med ugns lax, rostade rotsaker, potatis och remouladmajonnäs. Avsluta med en ljuvlig blåbärspaj serverad med vaniljvisp.

En perfekt möjlighet att umgås, njuta av god mat i trevligt sällskap och samtidigt bidra till ett gott ändamål. Pris: Vuxna: 15 euro, barn 8–12 år: 8 euro, barn 5–7 år: 5 euro OBS! Endast kontant betalning. Anmäl dig senast **fredag 27.9 kl. 14** till Sussi via e-post: susann.stenberg@evl.fi eller telefon 040 528 6577. Vi ser fram emot att träffa dig!

Sö 29.9 kl. 10 Familjemässa: Söderkulla kyrka. Musikklubben medverkar.
Ti 1.10 kl. 13.30 Norra Paipis missionskrets: Kontakt Ann-Britt Olenius-Steffansson tfn 050-5233918.
On 2.10 kl. 10 Frukost: Söderkulla kyrka.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA
Helsing kyrka St Lars
Kyrkovägen 45
Bröllopsnatt, fr 20.9 kl. 18
Eva Ahl-Waris

AGRICOLA Pilgrimsvandring

Gillar du att vandra i sällskap med andra?

Kom med på pilgrimsvandring **sön 22.9 kl. 9!** Vi vandrar längs Kalles runda i Liljendal, ca 11 km. Under vandringen stannar vi upp med jämna mellanrum för t.ex. sång, bön och matsäck, förstås.

Vi startar kl. 9 från skidbanans parkeringsplats. Vandringen får ta så länge den tar. Ta på dig bekväma skor. Ta med dricka och något att äta. När vi kommit ungefär halvvägs stannar vi vid kåtan vid Tenan och firar en gudstjänst, ca kl. 10. Till kåtan är det möjligt att komma också med bil.

Har du frågor ta kontakt med Minna Silfvergrén 040 561 4889 eller Lena Weckman 050 557 3796, särskilt vad gäller hur man tar sig fram. Du får gärna meddela om du kommer, till samma nummer, så vet vi lite hur många vi blir. Varmt välkommen med!

Högmässa, sö 22.9 kl. 10
Anders Ekberg.
Högmässa, sö 29.9 kl. 10
Kaj Andersson, Anders Ekberg.
Kvällsmässa, sö 29.9 kl. 18–19
Gästtalare: Daniel Jakobsson, ungdomsarbetsledare.

Dickursby kyrka
Musiklek fre 20.9 kl. 10–11
Seniorcafé ti 24.9 kl. 13–14.30
Ungdomskväll on 25.9, 2.10, kl. 18–20
Tvåspråkig babykyrka fr 27.9 kl. 10–11.30.
Familjeförberedelseträff lö 28.9 kl. 13–16: Föda utan rädsla
Sångstund för alla on 2.10 kl. 18–19.

Myrbacka kyrka
Strömfåravägen 1
Festmässan Myrbacka kyrka 40 år – kyrkan återinvigs sö 22.9 kl.10: Biskop Teemu Laajasalo, kyrkoherde Hans Tuominen med fler. (På finska, inslag på svenska)
Pensionärskrets ti 24.9 kl.11.30–13
Familjemässa på änglarnas och barnens söndag sö 29.9 kl. 10–11: I samarbete med Vantaankoski seurakunta. (Tvåspråkig)
Träffpunkt ti 1.10 kl. 11.30–13: Lätt lunch serveras.

Häkansböle kyrka
Häkansbölevägen 48
Sottungsby-Häkansbölekretsen to 26.9 kl. 13–14.30.

Övrigt
Skaparklubben: tisdagar (inte under höstlovet) kl. 15–16.30 i Kyrkoby skola.
Sportklubben: tisdagar (inte under höstlovet) kl. 16.15 – 17 i Dickursby skola
ViAnda-kören övar: on 25.9, 2.10 kl. 12–14 i Helsingård.
Vivandi övar: to 26.9, 3.10 kl. 17–19 på Bygård.
Pensionärernas Må bra-dag: må 30.9 kl. 11.30–14 i Hanaböle träsk. Anmälningar till Annakatri Aho: 050 464 5068.

KOLUMNEN

ANN-BRITT OCH GÖSTA STEFFANSSON

Tack för sommaren

UNDER DEN gångna sommaren har vi många gånger fått uppleva *tillsammanskraft*, som också var mottot vid Borgå stifts 100-årsjubileum. Vi har fått uppleva trons speglingar och gemenskap från olika perspektiv.

Sommaren har fört med sig en hel del berikande händelser, allt från konserter och missionsseminarium till olika utfärder, bland annat en utfärd till Valamo kloster, där vi fick ta del av trons *tillsammanskraft* och glädje med bröderna i den ortodoxa kyrkan.

En av de stora händelserna var Kyrkans Ungdoms sommarläger i Nykarleby, där mottot var Tillsammans. Läget levde upp till sitt motto, när alla från spädbarn till äldre delade gemenskapen. En höjdpunkt var mässan Människa kom fram, där vi alla fick möta Gud och varandra i S:t Birgitta kyrka.

Under missionsseminariet på försommaren i Korsholm delade vi gemenskapen med vänner och missionärer och tog del av arbetet på missionsfältet.

NÄR VI ser tillbaka på de senaste månaderna är det inte bara de stora evenemangen som är viktiga, utan minst lika viktigt och värdefullt är att sitta tillsammans med en granne eller vän, och dela glädjen och gemenskapen både i fest och i vardag.

Nu är vi hemma igen och vi får börja en ny termin med olika uppgifter i bland annat Sibbo svenska församling, där vi känner stor glädje och tacksamhet och *tillsammanskraft*.

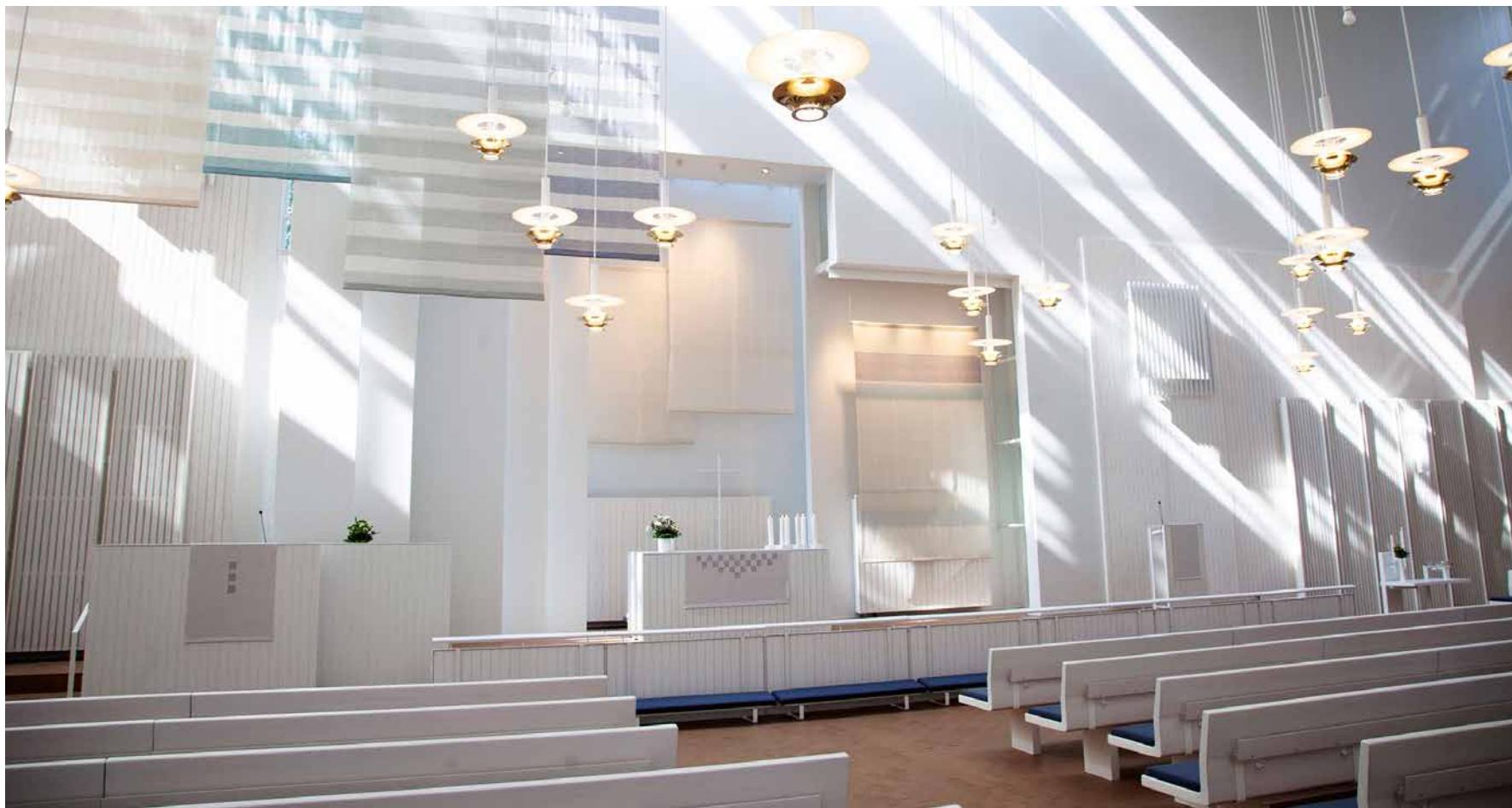
Vi hoppas att också ni, kära vänner, har haft en innehållsrik sommar, som gett många fina minnen och ny energi.

»Vi hoppas att också ni, kära vänner, har haft en innehållsrik sommar, som gett många fina minnen och ny energi.«

EN STROF från Jubelsången för Borgå stift 100 år av Camilla Cederholm säger det mesta:

Vi är här för att dela gemenskapen,
här finns vänner och släkt och familj.
Det känns rikt att ha del i ett sammanhang
som går långt bortom tid och rum.
Vi är del av en större tillsammanskraft,
ett hopp som är envist och starkt.
Här bryter glädjen fram över stad och land.
Vi förenas på kärlekens grund.

Ann-Britt och Gösta Steffansson är medlemmar i Sibbo svenska församling.

Myrbacka kyrka har 2019 till 2024 genomgått en grundlig renovering. Kyrksalen är sig lik, men allt från elsystem till vattenledningar har uppdaterats. FOTO: SANNA VIHerväs / KYRKANS BIBLBANK.

Myrbacka kyrka – en fräsch jubilar

Myrbacka kyrka har öppnat igen efter omfattande renoveringar. Särskilt om tisdagarna hittar man Vanda svenska församling där.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

VANDA Nu har Myrbacka kyrka öppnat efter renoveringen! Det innebär att Vanda svenska församling kommer att ha verksamhet i kyrkan igen.

Det utrymme i kyrkan som tidigare hette S:t Martins kapell, där Vanda svenska församling höll stora delar av sin verksamhet, heter numera Sarastus.

Det ser lite annorlunda ut än tidigare och har ett nytt namn. Men precis som förr är det där man ofta hittar Vanda svenska församlings verksamhet i Myrbacka kyrka.

Tisdagar i kyrkan

Heidi Åberg, musikledare i Vanda svenska församling, kommer att leda Familjecaféet i Myrbacka kyrka på tisdagar. Familjecaféet ordnas i samarbete med Vantaankosken seurakunta.

»Många har berättat att kyrkan är viktig för dem, och det har varit en lång renovering.«

Kaj Andersson har i tiderna jobbat mycket i Myrbacka kyrka medan Heidi Andersson fortsätter traditionen med tisdagssamlingar i Myrbacka kyrka. FOTO: PRIVAT

– Där kan man träffa andra svenskspråkiga familjer. I samband med Familjecaféet erbjuder vi också musikleis på svenska. Datum finns på vår hemsida, säger Heidi.

Ganska långt kan man säga att den verksamhet som under våren hållits i Martinristi och Virta-kyrkan, nu flyttar hem till Myrbacka kyrka igen.

En gång i månaden träffas Pensionärskretsen där för fri samvaro. Tisdagar under jämna veckor sammanstrålar Träffpunkt för daglediga i kyrkan klockan 11:30 – en grupp för fri samvaro och lätt lunch dit man får komma som man är. Diakon **Heidi Salminen** hälsar att alla är varmt välkomna till Träffpunkt för daglediga.

– Sen kommer vi också att fira påsk- och julgudstjänster i Myrbacka kyrka, liksom andakter för skolor, och ibland också vanliga gudstjänster, säger Heidi Åberg.

Medlemmar i Vanda svenska församling får såklart också boka utrymmen i kyrkan för vigsel, jordfästning eller dop.

– Det är roligt att kunna hålla verksamhet i

kyrkan igen, för många medlemmar har berättat att Myrbacka kyrka är viktig för dem, och det har varit en lång renovering, säger Heidi Åberg.

Kyrkan fyller 40

Myrbacka kyrka invigdes år 1984, vilket innebär att den blir 40 år i år. En av dem som tillbringat en hel del tid i kyrkan är **Kaj Andersson**.

För de som inte känner Kaj är han pensionerad präst och har tidigare jobbat i Vanda svenska församling. Sammanlagt blev det 23 år i församlingens tjänst.

Hur ser din relation till Myrbacka kyrka ut?

– Det är den närmaste kyrkan från var jag bor i Mårtensdal, och då kyrkan byggdes inrättades S:t Martins kapell i den, eftersom kyrkan finns alldeles bredvid gamla Mårtensby och Mårtensdal, förklarar Kaj.

De här ortsnamnen och namnet på kapellet härstammar alla från helgonet den helige Martin, som på svenska kallas Sankt Mårten – en romersk soldat som konverterade till kristendomen och blev en förebild i diakoni.

Kaj Anderssons egen son blev döpt i S:t Martins kapell, och som präst höll Kaj också många gudstjänster i den stora kyrksalen.

– Kapellet var en samlingsplats för grupper inom församlingen. Nu fortsätter traditionen med att ha Familjecafé och olika grupper i kyrkan, även om utrymmet byter namn, säger han.

Kaj har redan hunnit delta i en internationell gudstjänst, Friendship mass, i den nyrenoverade kyrkan.

– Jag gick omkring lite i kyrkan och det är en märkbar skillnad. Den är lika ljus som tidigare, men användningen av olika rum har ändrat lite. Man blir nog överraskad!

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Kyrkan revisited

KOLUMN

Harry Bogomoloff är PM och stadsfullmäktiges vice ordförande i Helsingfors samt frivillig i Matteus församling.

JAG HAR ett förflutet i Matteus församlingsråd, som medlem i två perioder på 1980-talet. Senare tog andra intressen och uppgifter över – jag har nu varit medlem i Helsingfors stadsfullmäktige i nästan 40 år.

Min åldersklass konfirmerades i slutet av 1950-talet. Då var skriftskolan ett måste, gick man inte den så kunde man inte gifta sig i kyrkan senare – det var ett av argumenten. Således ställde nästan hela åldersgruppen upp,

minns att vi satt två timmar på lektion en eller två gånger i veckan med katekesen i hand.

SOM FÖRSAMLINGSMEDLEM har jag varit ganska passiv, visserligen har jag, och ofta vi, "gått i julkyrka" varje år. Dop och kyrkovigslar har alltid varit självklarheter.

Barnatron och aftonbönerna övergav mig dock aldrig, mycket tack vare religionsundervisningen i folkskolan. Aftonbönerna med våra barn hörde till hela deras barndomstid. Likaså finns många av de vackra psalmerna kvar i mitt minne, som en del av min identitet. Numera undrar jag varför högmässornas psalmval är så ojämnt: många av de

nyare sångerna är inte i min smak – varken till melodi eller text. Musiken är ändå otroligt viktig. Det var Bachs och Händels oratorier och passioner som ledde mig till kyrkorna på nytt.

SEDAN HÄNDE det sig att en personlig upplevelse för några år sedan triggade en överväldigande tacksamhetskänsla. Jag beslöt mig med detsamma för att gå till högmässan följande söndag – och den goda vanan har bestått. Jag upplevde ett behov av att tro och att försöka bete mig lite bättre. Men framför allt kände jag en stor tacksamhet – bokstavligen för livet, och för familjen; för barnen och barnbarnen. Och förlåtelsen.

När jag nu är med på gudstjänsten så kunde jag lika väl också hjälpa till. Jag har några gånger ställt upp som bibeltext-läsare, jag har ju vanan att tala offentligt. Nya testamentet är läsbart, Gamla testamentet delvis tyvärr för tungt. Jag hoppas att många av oss finner en liten nisch för en insats.

»Aftonbönerna med våra barn hörde till hela deras barndomstid.«

Hallå där Carita Riitakorpi och Karin Salenius!

De har beviljats förtjänstmedaljer för sitt långvariga arbete som diakonissor i Helsingfors.

BÅDE SALENIUS och Riitakorpi är utbildade inom såväl hälsovård som kyrkans diakoni.

– Den stora fördelen inom kyrkan är att vi har tid för människorna. Som hälsovårdare hade jag kanske bara tid att mäta och väga barnet fastän jag såg att mamman också hade behövt prata en stund. Inom diakonin har vi tid att se hela människan, säger Carita Riitakorpi.

HON TYCKER att medaljer ger synlighet åt diakonin på ett positivt sätt.

– Vi använder många fina ord i kyrkan men diakonin handlar om verkligheten, och det är bra att komma ihåg den också.

PRO DIACONIA-förtjänstmedaljer beviljas av Diakoniarbetarnas förbund rf, denna gång i silver till Karin Salenius och i guld till Carita Riitakorpi.

TEXT: NINA ÖSTERHOLM FOTO: ULRIKA LINDBLAD

Matteus församling

Andligt liv

Mässor: Söndagar kl. 10 i Matteuskyrkan. Förutom den söndag vi firar

Kvällsmässa: 29.9 kl. 18. Inbjudna talare och mycket musik. Kvällste efter kvällsmässan.

Missa inte! Festmässa 22.9: Kl. 10 i Matteuskyrkan. Liturg är Juho Kankare, kantor Marcus Kalliokoski. Kyrkokören medverkar i Emma Gustafssons ledning. Efter mässa utdelas Pro Diaconia-medaljen till diakonissa Carita Riitakorpi och därpå följer festfika.

Familjemässa med kyrklunch och program: Söndag 6.10 kl. 10. Patricia Högnabba, Catarina Bärlund-Palm och Daniela Strömsholm medverkar. Inga förkunskaper krävs, kom som du är.

MU-mässa: (Matteus Ungdom): Onsdagar kl. 17:30 + kyrkfika. Alla är välkomna, oberoende av ålder!

Molnet: Ett tillfälle för bön varannan torsdag (19.9 och 3.10) kl. 18 i Populus, bredvid köket. Tillsammans delar vi det som vi är tacksamma för och det som tynger oss. Kontakt Mia Westerling 045 341 8441. Gemensam middag från kl. 17 framåt, pris 3€/person. Varmt välkommen att delta i gemenskapen kring matbordet, bönestunden eller båda.

Barn, ungdom och familj

Kontakt: barnverksamhet Catarina Bärlund-Palm catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050-380 3936, musik och körer Daniela Strömsholm daniela.stromsholm@evl.fi, 050-5967769, ungdomsverksamhet Tonja Weckström tonja.weckstrom@evl.fi, tfn 050 380 3988 och Daniel Jakobsson daniel.jakobsson@evl.fi, tfn 050 380 0710

Musiklek med familjecafé: Tisdagar. Klapp & klang kl. 10 (för 1-4-åringar) och Gung & sjung kl. 11 (för 0-1-åringar) i Matteuskyrkan. Ingen anmälan behövs. Kom och sjung och dansa med ditt barn!

TWEENTISDAG FÖR ÅK 3-7: Tisdagar kl. 14-17 i Matteuskyrkan. Mellanmål, pingis, tv-spel, pyssel m.m.

Öppet hus för ungdomar: onsdagar från kl. 15. MU-mässa kl. 17.30. Följ oss på IG @matteusungdom för mer info om hjälpledarutbildningar, läger, resor och anmälningar.

Matteus barnkör och pysselklubben: i skolorna på Matteus församlings område, torsdagar på eftistid. Catarina Bärlund-Palm leder pysselklubben, Daniela Strömsholm barnkören.

Höstläger på Korpirauha lägergård 11-13.10: Roligt program för årskurs 5-8 hela helgen på Korpirauha lägergård. Anmälan senast 20.9 till Catarina.

Missa inte! Barnklubb för 4-8-åringar: Torsdagar. Program kl. 17-19, man får stanna till 19.30. 26.9 ordnas filmkväll. Barnpassning för yngre barn från 17-19.30.

Musik

Matteus kyrkokör sjunger de gamla klassiska kyrkomusikverken och även nyare musik från vår egen tid. Kören övar tillsammans med Emma Gustafsson under september. Kontakt 050 491 7360

Barnkören och Popkören: Paus tills vidare pga personalorsaker. De anmälda meddelas direkt då körerna börjar öva igen.

VOICE-kören: håller paus under hösten pga personalorsaker.

Nya sångare välkomna!

Gemenskap

Kontakt: Matteus kansli matteus.fors@evl.fi eller 09 2340 7300 (tis och tors kl. 10-14)

Matteus Afterwork varje torsdag: Middag för tre euro och möjlighet till några timmars gratis barnklubb. Matteus församling erbjuder en trevlig kväll då du både slipper laga middag och dessutom kan få några timmar egen tid – antingen för att uträtta egna ärenden eller så kan du delta Matteus kvällsprogram för vuxna. Middagen börjar kl. 17, programmet 18 eller 18.30.

Matteuslördag 21.9 kl. 10-13: Öppet hus i Matteuskyrkan för alla åldrar! Musiklek 10-10.30 för de yngsta. Stort pyssel för alla åldrar. Spel och aktiviteter också för äldre barn. Samvaro och servering. Kravlös lördag, ett lätt sätt att komma och umgås i Matteus. Ingen förhandsanmälan behövs. Mer info ger Catarina Bärlund-Palm, catarina.barlund-palm@evl.fi, tfn 050 380 3936.

Stickklubben: Handarbete med kaffe, bulla och trevliga samtal. Vi träffas jämna veckor kl. 11-13. Kontakt: Carita Riitakorpi 050-380 3986. Ingen träff 3.10.

Bokklubben Bokmalarna: I höst läser och samtalar Bokmalarna utgående från Livets vatten av Maria Küchen. Var tredje måndag kl. 14-15.30 i Matteuskyrkan. Följande träffar 30.9 och 21.10. Kontakt Annica Söderström, 050 568 0085.

Kvinnor mitt i livet: Kom som du är och dela livet en stund. Måndag 7.10 kl. 18 i Matteussalen. Kontakt Stina Hjelt 050 300 5911.

Samling för män: En fredag i månaden i Matteuskyrkan. Första träffen är 20.9 kl. 18, då Stefan Myrskog från Kyrkostyrelsen besöker gruppen. Han talar kring temat "Kyrkan på besök hos finlandsättlingar i Sydamerika". Kontakt Peter Andersson 040 533 6185

Sorgbearbetning: Maria Hall-Pänttjäja och Carita Riitakorpi leder höstens sorgebearbetningskurs i Matteuskyrkan. Kursen följer ett program enligt boken Sorgbearbetning (Friedman & James, 2003). Kursen består av 8 träffar, varje tisdag från 1.10 till 19.11, kl. 17.30-19.30. Max 12 deltagare. Materialkostnad 20€. Anmälan till Matteus kansli.

Missa inte! Keramikkurs: Torsdagarna 31.10 och 14.11, samt lördag 23.11 kan du komma och prova på keramik tillsammans med keramikartesan Marika Salomaa. 10 personer per kurstillfälle. Anmälan till Matteus kansli – till ett eller fler tillfällen. 10€ materialavgift/gång.

Waste&Feast i Matteuskyrkan: Åt en bit mat för 3€/6€ och lär känna nya

Kurs i sorgbearbetning

Det är naturligt att känna sorg i samband med en förlust. Många saknar ändå kunskap om hur man kan genomföra sitt sorgearbete. Tid krävs för läkning, men en vanlig missuppfattning är att det är en automatisk process. Hur ska man hantera alla svåra och ibland motstridiga känslor?

Certifierade handledare i sorgbearbetning Maria Hall-Pänttjäja och Carita Riitakorpi leder höstens sorgbearbetningskurs i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3. Kursen följer ett program enligt boken Sorgbearbetning (Friedman & James, 2003). Kursen består av 8 träffar, **varje tisdag från 1.10 till 19.11, kl. 17.30-19.30.**

Programmet ger dig ett konkret sätt att bearbeta din sorg, oavsett grunden för den. Kursen tar emot max 12 deltagare. Materialkostnad: 20€

Anmälan till Matteus församlings kansli: matteus.fors@evl.fi eller 09 2340 7300 (tis och tors kl. 10-14).

människor vid samtalsbordet. Maten lagas på överbliven mat från mataffärer. Må-to kl. 11-13.

Biblstudie med Stefan Djupsjöbacka: Torsdag 10.10 och 21.11 kl. 18 i Matteuskyrkan. Tema är "De kristna religiösa symbolerna". Mera info på hemsidan eller Matteus kansli.

Följ oss på Facebook och Instagram för våra senaste uppdateringar samt bilder och gemenskap i vardagen @matteus-forsamling.

Evenemang och info hittas också på vår webbsida: www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med. Kontakta diakoniarbetare Carita Riitakorpi 050-380 3986.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus
Kansliet: Kansliet är öppet vardagar kl. 10-14, telefontid ti och to kl. 10-14, 09 2340 7300, matteus.fors@evl.fi.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

Johannes församling

Gudstjänster

Söndag 22.9, högmässa:

kl. 10 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 22.9, högmässa:

kl. 12 i Johanneskyrkan

Onsdag 25.9, veckomässa:

kl. 18 i Johanneskyrkan.

Missa inte! Söndag 29.9, mässa med små och stora: kl. 10 i S:t Jacobs kyrka.

Söndag 29.9, högmässa:

kl. 12 i Johanneskyrkan.

Onsdag 2.10, veckomässa:

kl. 18 i Johanneskyrkan.

Gemenskap

Johannes vardagsrum: Öppet tisdagar kl. 9.30-17. Stolgymnastik kl. 11, lunch kl. 11-13, liten andakt kl. 14.45, program kl. 13.30: 24.9: Stillhetens stoljoga med Maria Repo Rostedt. 1.10: Redaktör Camilla Andelin: Bakom radiomikrofonen.

Träffpunkt: torsdag 3.10 kl. 14-15.30 i Högbergssalen. Björn Holm: vad gör jag med mina digibilder?

JOHANNES Fest

Fira födelsedag!

I höst ordnar vi födelsedagsfest för alla församlingsmedlemmar som fyllt fem år i år, men också för er som fyllt 75, 80, 85, 90 osv under senare delen av året. Vi har skickat ut brev till er med detaljer om inbjudningarna.

Ifall du hör till någon av de här åldersgrupperna men inte har fått din inbjudan före den 23 september, kontakta församlingens kansli: 09 2340 7700. Kansliet är öppet må–ti och to–fr kl. 10–15.

MATTEUS Förlossningskurs

Föda utan rädsla – förlossningsförberedande kurs, torsdag 3.10

Föda utan rädsla-metoden utgår från att kroppen kan föda och att man kan påverka sin egen förlossningsupplevelse så att den blir en stärkande upplevelse – oavsett hur den gått till.

Torsdag 3.10.2024 kl. 17–21 i Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3, tillsammans med Daniela Strömsholm, musikledare i Matteus församling och Föda utan rädsla-instruktör och doula inom Folkhälsans doulaverksamhet.

Anmälan till daniela.stromsholm@evl.fi

Föda utan Rädsla

PETRUS Frukost

Petra-frukost med Kajsa Sjöberg

Välkommen med på en frukost för kvinnor 5.10 kl. 10–12 i Petruskyrkan. Kajsa Sjöberg delar sina tankar och erfarenheter kring att jobba inom barnskyddet, under temat ”hopp i vardagen”. Frukosten ordnas några gånger per termin och kostar 8 € (studerande/hemmamamma 5 €). Bli inspirerad och njut av morgonen tillsammans med kvinnor i olika åldrar!

med bön, lovsång, predikan och nattvard. Kyrkkaffe efteråt, välkommen med!

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook för aktuell info!

Missa inte! Musiklek: kl. 10 på torsdagar i Södra Haga. Välkommen med i vårt glada gäng! Musikleken är speciellt för dig med barn 0–5 år. Vi sjunger och leker tillsammans, och umgås efteråt en stund. Kontakta Anne Koivula för mer info: anne.koivula@evl.fi.

Evenemang och kurser

Petra-frukost för kvinnor: Lör 5.10 kl. 10–12 i Petruskyrkan. Kajsa Sjöberg delar sina tankar och erfarenheter kring att jobba inom barnskyddet, under temat ”hopp i vardagen”. Frukosten ordnas ett par gånger per termin och är för kvinnor i alla åldrar. Kostnad 8€ (studerande/hemmamamma 5€). Välkommen!

Missa inte! Fredagscafé i Petruskyrkan: Varje fredag hela hösten kl. 17–19. Kom och drick en kopp kaffe eller te och prata bort en stund. Välkommen ensam, med familj eller vänner.

Dagscafé: Tis 1.10 kl. 13–15 i Petruskyrkan. Välkommen på en eftermiddag med kaffe och gemenskap. Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Tua Sandell, Tel. 0503442711.

Andakt och bön

Förbön och tack: Tvåspråkig förbönskväll varannan tisdag kl. 19 i Munksnäs kyrka, Tegeltstigen 6. Lovsångskören övar kl. 18. 1.10 Tuomas Rosqvist.

Petruskyrkan öppen för bön: Varje tisdag kl. 8–9, egen bön (instrumental musik) och 15 min gemensam bön.

Du kan alltid skicka in dina böneämnen: till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Sjung i kör

Petrus Vokalensemble: För dig som kan-ske sjungit i kör tidigare, eller vill lära dig att sjunga flerstämmigt. En to i månaden kl. 18 i Åggelby gamla kyrka. mathias.sandell@evl.fi

Kingdom Singers: En ekumenisk lovsångskör som leds av Fiona Chow. Repertoar på finska, engelska och svenska. Petruskyrkan. Två må i månaden. fionat.chow@gmail.com

Lovsångsgruppen: Varannan ti kl. 18. Medverkar under Förbön och Tack-kvällarna i Munksnäs kyrka.

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net

Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malms kyrka, Kommunalv. 1, Munkshöjdens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegeltst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Åggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Diakoniträff: torsdag 26.9 kl. 12–13.30 i S:t Jacobs kyrka.

Missa inte! På tal om livet, samtal över en kopp te: Livsvägen. Hur ser din livsvandring ut – samtal om mognad. Också du som helst bara lyssnar är välkommen. Johannes vardagsrum 30.9 kl. 18.30.

Brunch för unga vuxna: söndag 29.9 kl. 11–13 i Johannes vardagsrum. Förhandsanmälan senast 27.9 till Gun: 050 5686598

Musik

Lunchmusik: tisdagar kl. 12 i Gamla kyrkan.

För familjer och barn

Familjecafé med musiklek: måndagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Hörnan. Tisdagar kl. 10–11 (musiklek kl. 10) i Kääntöpaikka, Arabiastrandens invånarhus. Tisdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i Johannes vardagsrum i Tomaskyrkan. Torsdagar kl. 9.30–11.30 (musiklek kl. 10) i S:t Jacobs kyrka.

Missa inte! Musiklek efter dagis: tisdagar kl. 17.30 i Johannes vardagsrum.

Fritids: för barn i klasserna 3–6. Kom och chilla, var med kompisar, spela spel,

pyssla, äta mellanmål! En trygg vuxen ledare finns alltid på plats. Fritids i S:t Jacobs kyrka på Drumsö: måndagar och tisdagar kl. 13–16. Fritidsledare Nanne: 0469217512. Fritids Hörnan: tisdagar och fredagar kl. 13–16. Fritidsledare Martina: 050 380 0823. Fritids i Johannes vardagsrum: måndagar och torsdagar kl. 13–16. Fritidsledare Oscar: 050 439 2618. **Mässa med små och stora:** söndag 29.9 kl. 10 i S:t Jacobs kyrka.

Family fun: onsdag 25.9 kl. 17–19 i Johannes vardagsrum. Fisksoppa, pyssel, lek, samvaro, musik, andakt.

Family fun: onsdag 2.10 kl. 17–19 i Kääntöpaikka i Arabiastrandens invånarhus. Fisksoppa, pyssel, lek, samvaro, musik. Välkomna med i vår familj!

Mera info om församlingens verksamhet finns på vår hemsida:

helsingforsforsamlingar.fi/johannes.

Följ oss på instagram och fb: @johannes-forsamling.

Information om ungdomsverksamheten finns på johannesungdom.wordpress.com. Instagram: johannesungdom

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Höbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.

Utrymmen: Johanneskyrkan, Höbergsg. 12, Höbergssalen, Höbergsg. 10 (vån. 2), Hörnan, Höbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1, Seniorhuset, Norrsvägen 1, Arabiastrandens invånarhus, Indiagatan 1, utrymmet ”Kääntöpaikka”, Johannes vardagsrum, Tomaskyrkan, Rönnvägen 16, Mejlans.

Petrus församling

Gudstjänster

Varmt välkommen på gudstjänst!

Söndagens högmässor: kl. 10 i Munksnäs kyrka, kyrkkaffe. kl. 12 i Åggelby gamla kyrka, kyrkkaffe. 22.9 Tuomas Rosqvist, Mathias Sandell. 29.9 Ronny Thylin, Mathias Sandell.

Petrus Puls-gudstjänst: Söndagar kl. 15.30 i Petruskyrkan. Avskalad gudstjänst

De frivilliga är ovärderliga i församlingarna, vid sidan om den anställda personalen, menar diakonipanelen. FOTO: ELINA MANNINEN

”En omsorgstagande församling är framtiden”

Diakoniarbetarna i Helsingfors berättar om den nöd de ser i samhället. Varje dag fattar de tuffa beslut om vilka som ska få hjälp och hur. Men hur länge orkar de?

TEXT: **ULRIKA LINDBLAD**

HELSINGFORS – Överallt i stiftet ser diakoniarbetarna en förändring nu: Klientantalet ökar, både bland yngre och äldre. Det berättar Cecilia Forsén, stiftssekreterare för diakoni i Borgå stift.

– Ökningen började redan vid coronan, men med den regering vi har nu eskalerar den.

En konkret hjälpform diakonin använder sig av är att dela ut mat. Frikyrkan Andreaskyrkan på Högbergsgatan i Helsingfors delar varje torsdag ut allt fler matkassar till hjälpbehövande.

– Före coronan hade vi ca 200 kunder, nu är vi uppe i över 500 i veckan, berättar Markus Österlund, pastor och församlingsledare i Andreaskyrkan. De hjälpsökande är en brokig skara av äldre, studerande, arbetslösa och barnfamiljer.

De fattiga tappat modet

Finlands regering får inga höga poäng av diakonipanelen.

Bland annat för att uppmärksamma diakonins situation ordnade diakoniarbetarna i Helsingfors prosteri i samband med Diakonidagen en paneldiskussion i Johannes vardagsrum. Susanna Landor, Tua Sandell, Cecilia Forsén och Markus Österlund satt med i panelen, som modererades av Christina Elving-Andersén.

FOTO: ULRIKA LINDBLAD

– De som var fattiga sedan tidigare tappat modet nu, säger Tua Sandell, diakonissa i Petrus församling.

Susanna Landor, chefredaktör på Åbo under rättelser och tidigare diakoniarbetare, menar att vi i Finland är uppvuxna med tanken att samhället ska vara rättvist. Vi har en moralisk skyldighet att ta hand om alla.

– Nu ser vi det motsatta i regeringens politik, som skär mest av dem som har minst, och det känns väldigt illa.

»Diakoniarbetare är verkligen inga väna kaffedrickande varelser, de fattar tuffa beslut alla dagar.«

Hur orkar diakoniarbetarna? Och är de rustade att möta utmaningarna?

– Mera praktiskt arbete och insyn i samarbeten redan i utbildningen skulle vara bra, säger Cecilia Forsén. Men som kyrka har vi också i uppdrag att utbilda.

– Diakonin är den vackraste arbetsgemenskap jag fått ingå i. Man stöttar varann i alla lägen, berättar Susanna Landor. Diakoniarbetare är verkligen inga väna kaffedrickande varelser, de fattar tuffa beslut alla dagar.

– Många diakoniarbetare jobbar hårt och är trötta. Jag är orolig över hur länge vi kommer att kunna hjälpa, säger Cecilia Forsén.

– Att dra gränser är svårt, men man måste, för behoven är så enorma, säger Markus Österlund. Försöker man göra allt går man själv under och då hjälper man ingen.

Frivillighet är kyrkans väg framåt

– Jag tror att en omsorgstagande, diakonal församling är framtiden för kyrkan, säger Cecilia Forsén. Alla församlingsengagerade har en uppgift i att se och hjälpa varandra. Vi slits för mycket isär i våra kyrkor, när vi borde ta hand om varandra för att orka.

Vi är alla sårbara och utsatta i något skede av vårt liv, menar hon.

– Andreaskyrkan är ett fint exempel på en omsorgstagande församling. Också vi behöver ett system där alla hjälps åt och får en uppgift, oberoende i vilken ställning man är.

Diakonipanelen är överens om att frivilliga är ovärderliga i verksamheten, men hur lätta de är att få med råder det en viss oro kring. I nuläget är det mest nypensionerade som ställer upp. Kan de unga engageras i högre grad?

Mari Johnson i publiken, projektkoordinator i Vanda svenska församling, kommenterar frivilligarbetarna:

– Vi behöver skapa utrymme och gemenskap för de frivilliga och signalera att vi gör det här tillsammans. Vi måste våga visa att vi litar på de unga, ge dem en roll. Samtidigt behöver vi vara med och stöda dem. De unga söker en andlighet de inte hittar annanstans i samhället, och det ska vi ta vara på.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Mötte Gud vid havet

När Maria Drifell kom till havet och möttes av dess styrka upplevde hon hur Guds kärlek skakade om henne.

– Det var som om Gud sa att nu måste du förstå hur älskad du är, säger hon.

TEXT: JOHAN SANDBERG

KORSHOLM Upplevelsen av Guds kärlek är inget nytt för Maria Drifell i Solf. Den har hon alltid haft.

Men nästan varje gång hon kom ut till havet under sin pilgrimsvandring till Santiago de Compostela för två år sedan skakades hon om av den.

– När jag stod där ensam för mig själv upplevde jag enorm kärleksförklaring. Jag kände Guds närvaro så stark i stunden att jag kunde stå där medan tårna rann. Det gav mig också en ny, speciell relation till havet som jag fortfarande har.

I juni 2022 gick hon ensam pilgrimsleden Camino del Norte från Irun vid gränsen till Frankrike, en sträcka på 825 kilometer. Det är en av de sju lederna som går till Santiago de Compostela. Det tog henne 30 dagar.

– Jag gick faktiskt lite snabbare än planerat så jag kunde fortsätta vandra ytterligare hundra kilometer till Fisterra vid kusten, som kallas världens ände.

Tanken på att göra vandringen väcktes av hennes bror som gjorde den några år tidigare.

– Genast när han började prata om den tyckte jag det lät helt fantastiskt och att jag också vill göra den någon gång. Jag levde med tanken tills möjligheten öppnades.

Honsåg inte vandringen som någon idrottsprestation, snarare tvärtom.

– En par veckor före genomgick jag en liten titthålsoperation och var kanske inte i bästa fysiska kondition. Jag hade tränat hela våren och vandrat långa sträckor, 30 kilometer, för att se hur det känns i kroppen. Varje gång jag gick riktigt långa sträckor kom jag hem med feberfrossa och jag tvivlade på att det skulle gå. Men jag tog chansen och hade ingen feberfrossa under själva vandringen.

När hon startade vandringen hade Maria inget superklart motiv för sig varför hon ville gå den.

– Jag hade ett behov av att komma ut och göra något för mig själv och testa mina gränser. Samtidigt ville jag ge det här till mig själv som en gåva. Det är okej att göra något för sig själv.

– Under vandringen är man väldigt mycket för sig själv utan egentligt sällskap, så det var jag, Gud, naturen och stegen.

En kvinna hon mötte definierade tre olika ske-

Kraften i vinden och vågorna vid havet påminde Maria Drifell om kraften i Guds kärlek.

FOTO: PRIVAT

den i en vandring: Det första skedet är fysiskt, då man känner att kroppen är påverkad av vandringen och tankarna kretsar mycket kring fötterna och musklerna.

I det andra skedet kommer själen med och då börjar man tömmas på allt man varit med om, allt det negativa. Man bearbetar många saker.

I det tredje skedet börjar man fyllas på av goda tankar och ett lugn.

– Jag håller med om det här, men det behöver inte komma i den ordningen. I början när kroppen är ovan så kretsar det mycket kring det fysiska, man går ju mellan 25 och 30 kilometer varje dag.

Efter ungefär halva vandringen började Maria känna sig stark.

– Då började också min man, som inte var så övertygad i början, tro att jag klarar det. De två andra punkterna upplevde jag hela tiden, nästan dagligen.

Innan hon åkte tvivlade hon på sig själv i olika situationer.

– En behållning av vandringen är att jag känner ett lugn och en tillit i vardagen. För mig blev Caminon ett liv i miniatyr. Det innehöll både tunga dagar när jag bara ville gråta och dagar när jag var glad och ville sjunga.

Än idag kan hon återskapa lugnet när hon är ute och går.

– Det är bara att lunka på i vardagen och det blir bra även om det känns jobbigt.

Hon kan mycket väl tänka sig att göra en ny långvandring när hon går i pension om cirka femton år. Då är Sankt Olav Ostrobotnia som invigs i Vasa den 21 september en möjlig vandring.

– Jag blev väldigt tagen av att gå nära havet i Spanien. Det var det mest fantastiska för mig. Jag vet inte om jag skulle orka med att gå i skogen så många timmar.

»Det var jag, Gud, naturen och stegen.«

KORSHOLMS PROSTERI

KORSHOLM

Barnfamiljernas terminsstart: fr 20.9 kl. 9.30–12 i Smedsby fg. Ponnyridning fr kl. 9.30, gympastund kl. 9.45 (ca 20 min). Lunch och glassbar från kl. 10. Gemen-sam sångstund kl. 11.45. Välkomna!

Högmässa: sö 22.9 kl. 11 i kyrkan och kl. 13 i Smedsby fg. Frank Isaksson och Michael Wargh.

Under valven: sö 22.9 kl. 18 i kyrkkällaren, ”Under valven goes dubbelkonsert”. Korsholms kammarorkester. Mariam Junolainen, harpa, Erica Nygård flöjt och dirigent, Erik Nygård, violin, Pontus Grans, kontrabas. Fritt inträde.

Missionsgruppen: samlas må 23.9 kl. 13.30 i rum Glöd i Smedsby fg. Samling varannan vecka, udda veckor. Nya deltagare varmt välkomna!

Karaträff: ti 24.9 kl. 13 i Gröna rummet, Smedsby fg.

Bönegruppen samlas: ti 24.9 kl. 18 i Gröna rummet, Smedsby fg. Samling varje tisdag. Nya deltagare varmt välkomna!

Föräldra-barncafé: on 25.9 kl. 10 i Tölby hembygdsgård. Välkommen och träffa andra barn och föräldrar!

Öppet hus: to 26.9 kl. 18.30–20 i Gamla Vasa. Öppet hus och servering för ungdomar.

Föräldra-barncafé: fr 27.9 kl. 9.30 i Smedsby fg.

Mikaelidagens familjegudstjänst: sö 29.9 kl. 11 i kyrkan. Frank Isaksson och Erica Nygård. Körskolans medverkar. Efteråt servering av sött och salt samt pyssel i församlingshemmet.

KVEVLAX

Bön och nattvard: fr 20.9 kl. 8.45 i kyrkan.

Högmässa: sö 22.9 kl. 10. Fredrik Kass och Rodney Andrén.

Föräldra-barnklubben: on 25.9 kl. 9.30 i Krubban. Klubben är för alla som är hemma dagtid med sina barn. Vi träffas, umgås, sjunger, leker och fikar. Välkommen varje onsdag!

Karakaffe: to 26.9 kl. 9.15 i fh. Sven-Olof Nordlund kommer och berättar om pilgrimsvandring.

Bön och nattvard: fr 27.9 kl. 8.45 i kyrkan.

Kvällsgudstjänst: sö 29.9 kl. 18 i fh. Benjamin Häggblom och Rodney Andrén.

Temakväll med Torsten Sandell: to 3.10 kl. 19 i fh. Torsten Sandell berättar om sin bok ”Rösten från öknen. På jakt efter Koranens källor”.

Höstmarknad: (för missionen) fr 4.10 kl. 10–17 i Drängstugan. Försäljning av bl.a. grönsaker, rotfrukter, hembakt m.m. Lotteri. Gåvor mottages med tack-samhet! Donationer kan föras till DS på torsdag (3.10 kl. 18–20 då det är talko inför marknaden) eller direkt

SOLF Loppis

Lovisas missionsstuga

Uppe på backen bakom församlingshemmet i Solf ligger en liten röd stuga, Lovisas missionsstuga. Missionsstugan är en loppis till förmån för missions- och biståndsarbete och drivs helt av frivilliga, en grupp som kallar sig för Lovisas vänner.

Loppisen är öppet varje **lördag kl. 11–14** och även de söndagar då det är marknad på Stundars. Man kan numera betala sina inköp med både kort och kontanter.

Loppisen tar tacksamt emot donationer, såsom leksaker, böcker, hela och rena kläder samt hushållsgeråd, och all inkomst går oavkortad till hjälpverksamhet. Man stöder Kvinnobanken (via Kyrkans utlandshjälp), Finska Missionssällskapets arbete bland utsatta familjer som lider av klimatförändringens följder i Etiopien, samt församlingens vänförsamling i Audru, Estland.

Lovisas vänner jobbar alltid parvis enligt en turlista under loppisens öppethållningstider. Förutom

till försäljningsbordet på fredag. Vi bjuder på kaffe och dopp! Arr. Missionskommittén.

REPLÖT

Bönegruppen samlas: fr 20.9 kl. 10 i församlingshemmet. Kom och be tillsammans med diakoniarbetare Leif Galls. Samling varje fredag.

Högmässa: sö 22.9 kl. 12.30 i Björköby. Benjamin Häggblom och Patrik Vidjeskog. Kyrkkaffe.

Öppet hus för föräldrar och barn: on 25.9 kl. 10 i församlingshemmet. Fri samvaro, sångstund och kaffe med Heidi Lång.

Bönegruppen samlas: fr 27.9 kl. 10 i församlingshemmet.

Fredagsöppet: fr 27.9 kl. 19–22 i församlingshemmet.

Öppet hus för högstadiungdomar.

Familjegudstjänst TacoLov! sö 29.9 kl. 17 i Replot för-samlingshem. Tacoservering med efterföljande guds-tjänst. Ruth Vesterlund och Heidi Lång.

Öppet hus för föräldrar och barn: on 2.10 kl. 10 i församlingshemmet.

SOLF

Gudstjänst: sö 22.9 kl. 10 med Johan Kanckos och Patrik Vidjeskog.

Bönegruppen: må 23.9 kl. 19 på vinden i förs.hemmet. Samling varje måndag. Inget bindande deltagande. Nya deltagare varmt välkomna!

Stora och Små: ti 24.9 med drop-in från 9.30 i församlingshemmet. Lek, samvaro, gemensam frukost och klapp- och klangsånger. Träff varje tisdag.

Pensionärsträff: on 25.9 kl. 13 i församlingshem. Gäst är Johanna Silfver-Forsbacka: ”Vad kan jag göra för att främja en god hjärnhälsa.”

Tjejkväll med fredagsmys: fr 27.9 kl. 18 på Kronvik lägergård. Kontakta Sofia Böckelman för mera info. Tel.: 050 327 2774.

Högmässa: sö 29.9 kl. 10 med Kanckos, Vidjeskog.

Stora och Små: ti 1.10 med drop-in från 9.30 i församlingshemmet.

Koralkören: övar on 3.10 kl. 18.30 i förs.hemmet. Körledare är Patrik Vidjeskog. Nya sångare välkomna!

Höstkonsert: to 4.10 kl. 19 i kyrkan. Ann-Katrine Bur-

KVEVLAX Koranen

Temakväll om Koranens källor

Kvevlax församling ordnar en temakväll tillsammans med Torsten Sandell torsdag **3.10.2024 kl. 19** i församlingshemmet.

Torsten berättar om sin bok ”Rösten från öknen. På jakt efter Koranens källor”. I boken skriver han om det internationella forskningsläget kring Koranens uppkomst.

Tillsammans med sin fru Tua var Torsten bosatt i Istanbul under åren 2014–2022.

KORSHOLM Höststart

Korsholms svenska församling öppnar höstterminen med glassbar och dubbelkonsert!

Fredagen den 20.9 startar församlingens barn- och familjeverksamhet officiellt sin hösttermin! Morgonen börjar med ponnyridning från kl. 9.30, därefter blir det gym-pastund ute på gården kl. 9.45 och efter det bjuds besökarna på lunch och glassbar som öppnar kl. 10. Förmiddagen avslutas med en gemensam sångstund kl. 11.45. Välkommen till Smedsby församlingsgård, Niklasvägen 3!

Söndagen 22.9 kl 18 blir det dubbelkonsert i Korsholms kyrka, *Under valven goes dubbelkonsert!* I konserten, som har fritt inträde, medverkar Korsholms kammarorkester under ledning av Erica Nygård samt Mariam Junolainen, harpa, Erica Nygård, flöjt, Erik Nygård, violin och Pontus Grans, kontrabas. Välkommen!

det träffas gruppen ibland för att ställa i ordning inför marknader eller för att städa undan vid säsongsbyte. Vännerna välkomnar gärna nya medlemmar i gruppen!

Om du är intresserad av att komma och hjälpa till är det bara att sticka sig in en lördagsförmiddag, eller att ta kontakt med diakoniarbetare Olof Jern, tel. 050 541 4740.

Varmt välkommen på uppköp eller med i vår gemenskap!

man, Yngve Lithén, Fred Berg, Tom Håkans samt Catrin Sjögren. Inträde 20 eur, barn under 10 år gratis.

MALAX

On 2.10 kl. 13: Start för sorgegruppen i Petalax FH, för den som förlorat en nära anhörig under det gångna året. Vi första tillfället föreläsning med Mary Andrén-Pada. Anmälan till Anne Bjurbäck eller pastorskansliet.

Tillfälligt samtalsstöd erbjuds i Malax församlings regi: onsdagar kl. 10–13, för den som behöver någon att samtala med när livet av en eller annan anledning känns utmanande. Första tiden under hösten är onsdag 25.9 kl. 10, i sockenstugan, Malax. Skicka ett meddelande och boka till 040 6876767.

Bergö

Sö 22.9 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Lax.
Sö 29.9 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

Malax

Sö 22.9 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax. Söndagsskola i Socken.
Sö 29.9 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax. Söndagsskola i Socken.

Petalax

Sö 22.9 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Lax.
Sö 29.9 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Tornberg, Brunell.
Fr 4.10 kl. 13: Fredagssamling i FH. Gäst: Tommi Kyrrö

REPLOT För familjer

Familjeverksamhet i Replot församling

På Mikaelidagen, den 29.9 ordnar Replot församling familjegudstjänsten TacoLov! med tacoservering i församlingshemmet. Det bjuds på mat från **klockan 17** och när vi är mätta och glada fortsätter vi med gudstjänst i församlingshemmet. Ruth Vesterlund och Heidi Lång medverkar.

Eventuella specialdieter meddelas till pastorskansliet senast den 25.9.

Öppet hus för föräldrar och barn har startat igen och samlas i församlingshemmet på onsdagar från **klockan 10 till ca klockan 12**. Programmet består av fri samvaro, en sångstund som leds av kantor Heidi Lång och kaffeservering. Alla barn från noll år och uppåt är välkomna!

KOLUMNEN

De som stannar

JAG KÖR längs vägen som är omgiven av åkerlandskap. På en åker ser jag en skördetröska och jag vet att den körs av en ung man. Han är en av de unga som stannade kvar på orten efter att han gjort sin värnplikt och utbildat sig. Jag påminns om min väns ord i ungdomen, när hon starkt hävdade att jag kommer att bli knäpp och konstig om jag stannar kvar och inte ger mig ut i världen för att pröva mina vingar. De flesta av mina skolkamrater gav sig av till andra orter, större städer, för att pröva sina vingar och för att hitta sin lycka där. Jag bodde några år i en större stad, men valde sen att flytta ”hem” till ett hus tvärsöver åkern från mitt barndomshem.

IDAG TÄNKER jag på ungdomarna som stannar kvar och på dem som flyttar ut till skärgården från andra orter och stora städer. De är verkligen inte knäppa och konstiga. De är levnadsglada ungdomar med tillförsikt och mod att gå emot strömmen. Det är desom bär upp våra små skärgårdssamhällen och som bevarar traditionerna. De finns här när de andra flyktigt kommer tillbaka för en semester eller ett besök hos de äldre föräldrarna. De är varken bättre eller sämre än de som flyttade bort, utan de valde bara annorlunda. De valde det som passade dem bäst.

»Vi är fria att göra vad vi vill med våra liv, men Gud vill att vi ska göra det bästa av dem.«

SÅ VILL också Jesus att vi ska göra. Att vi ska lyssna till vår kallelse, lyssna till vad Gud har menat oss till. Vi ska inte göra så som andra bara för att uppfylla det som andra anser och förväntar sig av oss. Vi är fria att göra vad vi vill med våra liv, men Gud vill att vi ska göra det bästa av dem. Ibland behöver vi flytta långt bort för att hitta det som är rätt för oss, men ibland är det modigaste vi kan göra att stanna kvar.

NÄR VI söker efter det som är rätt för oss får vi bolla det med andra och med Jesus. Det kan krävas lite kringelikrokar på vägen för att pröva på allt möjligt, men om vi ger Gud utrymme i våra liv så visar han oss vägen dit han vill att vi ska gå. Med Guds nåd och kärlek kan våra liv bli det bästa möjliga var som helst i världen.

Janette Lagerroos är ledande kaplan i Västabolands församling.

Erica Nygård lyssnar sällan på musik på sin fritid, med vissa undantag: Melissa Horn och Alice Cooper. FOTO: PRIVAT

Musiken fyller hennes tillvaro

Kantorsbristen ledde till att Erica Nygård började vikariera som kantor redan i tonåren. Nu har hon gjort sig behörig som kyrkomusiker och fått fast jobb i Korsholms svenska församling.

TEXT: JOHAN SANDBERG

KORSHOLM Musiken fyller min tillvaro, konstaterar hon och fortsätter:

– Men jag trivs med det för det är så omväxlande och det känns inspirerande.

Hon började spela piano som barn och i tonåren vikarierade hon som kantor, för det var kantorsbrist redan då.

– Min syster Pia spelade också piano. Sen delade vi på oss – hon blev kantor och jag flöjtist.

Erica utbildade sig till flöjtist vid solistiska avdelningen på Sibeliusakademien.

– Det var tidigt ganska tydligt att jag skulle bli musiker och framför allt flöjtist.

Systemen är nu tjänstledig från sin tjänst i Ekenäs för att vara kantor i In-

gå. Partnern Niels Burgmann är också kyrkomusiker, även om också han ska vara tjänstledig för att göra ett projekt vid yrkeshögskolan Novia.

– I vuxen ålder återkom kantorsbristen och jag har haft ganska många tillfälliga jobb som kantor. Före jag kom till Korsholm jobbade jag deltid i Vöra församling.

Nu har hon jobbat i Korsholms svenska församling i två år, men blev fast anställd som kyrkomusiker den 1 augusti.

– Jag tänkte att jag kan göra mig behörig och passligt nogerbjöd Novia flerkonstmagister till kantor. Jag är ju i princip musikmagister från förr, men jag saknade en högre nivå i orgelspel.

Hon har många musikaliska järn i elden. I församlingen leder hon kammarkören Psallite, barnkören Körskolan och Korsholms kammarorkester.

– Psallite och kammarorkestern övar nu Mozarts *Requiem* inför allhelgona. Före det gör kammarorkestern något jag kallar *Under valven goes dubbelkonserter* med solister som hör till serien *Undervälven* den 22 september i kyrksalen.

Då blir det solister från orkestern i Locatellis *Concerto grosso* och Erica Nygård själv är solist tillsammans med harpisten Mariam Junolainen i Mozarts dubbelkonsert för flöjt och harpa. Violonisten Erik Nygård och kontrabasisten Pontus Grans spelar en dubbelkonsert av Bottesini.

Förutom det spelar hon regelbundet tillsammans med Niels Burgmann som en flöjt-orgelduo som nyligen avslutat en miniturné. Dessutom uppträder hon regelbundet tillsammans med harpisten Päivi Severeide.

Hon jobbar också i Vasa stadsorkester, ett arrangemang som församlingsrådet godkännt.

– Det är möjligt att kombinera för det finns en tidsplan och orkestern spelar sällan under veckosluten.

Lyssnar du också på musik som avkoppling eller stänger du av den?

– Jag stänger nog av, också när jag kör

bil. Jag lyssnar på musik främst i studiesyfte eller då jag söker ny repertoar.

Men det finns stunder då hon lyssnar på något helt annat än klassisk musik.

– Då hör jag gärna på Melissa Horn, för jag tycker om hennes texter. Jag har en förkärlek för viss metallmusik, som Alice Cooper. Den har hängt med hela livet.

Det finns också rum för annat: bärbil och svampplockning samt katter.

– Jag bor ganska avsides i Öjna mellan Malax och Petalax byar. Egentligen köpte jag huset som sommarstuga medan jag ännu bodde i Holland. När jag flyttade tillbaka bodde jag i Vasa ett tag innan jag kom på att man kan bo i Malax också.

Hon har studerat i Holland och stannade kvar där efter studierna.

– Det var svårt att få något fast jobb där. Jag spelade lite här och där i olika orkestrar, men så blev det spartider och då sparades alla extra musiker bort. Samma sak hände här också.

Det är hård konkurrens om jobben inom orkestrar. Tjänsterna öppnar sig sällan och konkurrensen är internationell. Erica började som orkestermusiker 1998 i Tammerfors och har spelat i stadsorkestern i Vasa sedan 2003. Däremellan har hon också spelat i Helsingfors stadsorkester och Åbo filharmoniska.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Rebecca Pettersson, rebecca.pettersson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

”Var finns Gud i en lidande värld?”

Uppenbarelseboken har ofta lästs som en tidtabell för historiens slut. Mikael Tellbe har en annan förståelse av boken som lätt leder till spekulatation, och i oktober undervisar han på temat i Jakobstad.

TEXT: REBECCA PETTERSSON

JAKOBSTAD I höst satsar Jakobstads svenska församling på bibelundervisning, på församlingens begäran!

– I flera år har våra församlingsmedlemmar önskat mer bibelundervisning. Det har vi delvis i kvällsgudstjänsten Fokus, men annars har vi inte haft så mycket förutom enstaka bibelhelger, säger **Jan-Gustav Björk**, kaplan i Jakobstads svenska församling.

Nu ska dock ingen som längtar efter att förstå mer om vad som egentligen sägs i Bibeln behöva gå utan undervisning. Varannan tisdag klockan 18 kan man dyka in till Församlingscentret i Jakobstad för att delta i serien Bibelspår.

Lördagen den 26 oktober och söndagen den 27 oktober ordnas dessutom en bibelhelg i Jakobstad. **Mikael Tellbe** från Sverige kommer att undervisa kring Uppenbarelseboken.

Spontant kan Uppenbarelseboken kännas som en rätt läskig bok. Är den det?

– Jag tror att den reaktionen är ganska representativ för många i kyrkan. Andra kan känna nyfikenhet och snarare tycka att det är spännande, säger Mikael Tellbe.

Han har skrivit boken *Lammet och odjuret – en guide till Uppenbarelseboken*. I olika församlingssammanhang har han träffat människor varit avvaktande, eller rentav rädda, efter tidigare möten med Uppenbarelseboken.

– En del är helt enkelt brända från tidigare undervisning. I oroliga tider söker vi både vägledning och tröst, och det florerar mycket ogräs vad gäller Uppenbarelseboken, det finns de mest konstiga sätt att läsa den.

Mikael säger att Uppenbarelsebokens primä-

Mikael Tellbe är docent i Nya testamentet, lektor i Nya testamentet på Örebro teologiska högskola, pastor, bibelöversättare och författare.

FOTO: PRIVAT/MALIN ABRAHAMSSON

Genom en ny läsning blev Uppenbarelseboken en god bok för Jan-Gustav Björk. FOTO: ARKIV/
JOHAN SANDBERG

ra syfte inte är att ge oss en tidtabell för historiens slut, så som den ofta lästs. Dess syfte är snarare att svara på grundläggande existentiella frågor som: var finns Gud i en värld av lidande och kaos?

– Den frågan brottas vi alla med, oberoende av om vi är troende eller inte. Finns Gud, och var finns Gud i en tid och värld som är kaotisk?

”Uppenbarelseboken blev en god bok för mig”

Mikael, som är docent och lärare i Nya testamentet, var i tiderna Jan-Gustavs lärare.

– Det var Mikael som öppnade den här boken för mig. Till och med kloka människor kan bli väldigt spekulativa och uttrycka sig oförsiktigt kring Uppenbarelseboken. Men genom Mikael undervisning blev Uppenbarelseboken en god bok för mig. Det lämnade mig med en längtan efter mer av Kristus, säger Jan-Gustav.

Mikael, vad är det som fascinerar dig med Uppenbarelseboken?

– Jag växte upp med ett spekulativt förhållnings-

Bibelspår och bibelhelg

Bibelspår: I församlingens serie Bibelspår undervisar Jan-Gustav Björk utgående från Tellbes bok *Lammet och Odjuret*, den **8.10** och den **22.10** klockan 18 i Församlingscentret i Jakobstad.

Bibelhelg: **26–27.10** är det bibelhelg med Mikael Tellbe i Jakobstad. Arrangörer för bibelhelgen är Jakobstads svenska församling, Pedersöre församling och Förbundet Kyrkans Ungdom.

För mer information om bibelhelgen, kolla in www.kyrkansungdom.fi

sätt till Uppenbarelseboken, med undervisning som handlade om att läsa den som en tidtabell. Först när jag själv kom i kontakt med judisk apokalyptik, som är väldigt lik Uppenbarelseboken, såg jag att den litteraturen ställde andra frågor. Inte frågor om när historien tar slut, utan om var Gud finns och vem Gud är i en lidande värld.

– Det fick mig att ta tag i Uppenbarelseboken igen och närma mig den med andra frågor.

Jan-Gustav, vad ser du mest fram emot med bibelhelgen?

– Egentligen två saker. Det ena är att jag själv får djupdyka i Uppenbarelseboken igen och vandra med i det här dramat. Det andra är att jag får träffa Mikael. Han öppnar alltid upp Bibeln på ett sätt så att den blir levande.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FR 20.9 kl. 19.00: in da House i Församlingscentrets ungd.utr., Mård, Nylund-Wentus.

FR 20.9 kl. 21.00: "Ljus i mörkret" (nattvardsmässa) i Församlingscentret, Edman.

SÖ 22.9 kl. 12.00: Högmässa, skapelsens söndag, i Jakobstads kyrka, Edman, J-G Björk, Wester, Liina Viljamaa. Maria Salos gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

SÖ 22.9 kl. 17.30: Fokus i Församlingscentret. "Min vandring genom Israel", Elisabeth Stubb.

SÖ 22.9 kl. 18.00: Tvåspråkig sammankomst i Jakobstads kyrka. Arr. Rauhanyhdistys.

MÅ 23.9 kl. 17.00: Språkcafé i Församlingscentret.

TI 24.9 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 24.9 kl. 12.00: Taizéandakt i Johanneskapellet, Wester, Viljamaa.

TI 24.9 kl. 18.00: Bibelspår i Församlingscentret. Jesus i Psaltaren, Edman. Kl. 19 samtal i smågrupper.

ON 25.9 kl. 14.00: Samtalsgrupp kring sorg i Församlingscentret, Turpeinen, Ekman.

TO 26.9 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Liina Viljamaa.

TO 26.9 kl. 13.00: SLEF:s missionssamling i Församlingscentret, J-G Björk, Löfs-Snellman.

TO 26.9 kl. 13.30: Kyrkostrands syförening i Kyrkostrands förs.hem. Andakt Edman.

FR 27.9 kl. 19.00: in da House i Församlingscentrets ungd.utr., Mård, Nylund-Wentus.

SÖ 29.9 kl. 12.00: Gudstjänst med små och stora i Jakobstads kyrka. Bibelutdelning åt församlingens fem-åringar. J-G Björk, L Borgmästars, Tallgren, Dagklubben medverkar. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi

TI 1.10 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 1.10 kl. 13.00: Öppet café i Församlingscentret. Gäst: Kyrkans Ungdoms verksamhetsledare Matti Aspvik. M Borgmästars.

TO 3.10 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, orgel Anders Forsman.

KRONOBY

Mässa: Sö 22.9 13.00 i Kronoby kyrka, Store, Sven-Olof Ray.

Familjegudstjänst: Sö 29.9 10.00 i Kronoby kyrka, Kavilo, Malin Storbjörk.

PEDERSÖRE Barn och familj

Familjegudstjänster på Mikaelidagen i Pedersöre församling

På Mikaelidagen 29.9, änglarnas dag, är alla barnfamiljer alldeles speciellt välkomna till kyrkan!

I Pedersöre, Esse och Purmo kyrkor firar vi familjegudstjänster med välsignelse av första-klassare och 5-åringarna får efter gudstjänsten komma fram för att ta emot en egen Bibel för barn.

Kl. 10 Familjegudstjänst i Pedersöre kyrka.

Jimmy Österbacka, Diana Pandey, dagklubben

Kl. 10 Familjegudstjänst i Esse kyrka. Tuomo A. Komulainen, Mikka Malmsten-Ahlsved, dagklubben, Esse barnkör

Kl. 13 Familjegudstjänst i Purmo kyrka.

Tomas Portin, Mikka Malmsten-Ahlsved, Purmo barnkör

Mikaelidagen 29.9

Pedersöre kyrka

kl. 10

Esse kyrka

kl. 10

Purmo kyrka

kl. 13

Välsignelse av
skolelever

Bibel åt
5-åringar

TERJÄRV

Gudstjänst: Sö 22.9 10.00 i Terjärv församlingshem, Sebastian Widjeskog, Leni Granholm.

Familjegudstjänst: Sö 29.9 13.00 i Terjärv kyrka, Wallis, Borgmästars, Britt-Marie Ahlsved, Barnkören. Inskrivning till sommarskriftskolan.

NEDERVETIL

Mässa: Sö 22.9 10.00 i Nedervetil kyrka, Store, Smedjebacka, Julia Hansson, ackordeon.

Familjegudstjänst: Sö 29.9 10.00 i Nedervetil kyrka, Wallis, Smedjebacka. Inskrivning till sommarskriftskolan.

LARSMO

Gudstjänsterna streamas via församlingens YouTube kanal samt direktsändning i Larsmo När-TV.

To 19.9 kl. 14 Nattvard vid Sandlunden: Sjöblom, Forsman.

Sö 22.9 kl. 10 Gudstjänst: Peter Silfverberg, Forsman. Kyrkvård: Gertruds.

To 26.9 kl. 18-20 Språkcafé: i huvudbiblioteket i Holm. Eget program för barnen. Arr. Larsmo kommunbibliotek, Larsmo Röda Kors-avdelning och Larsmo församling.

kl. 19 Karasamling: i församlingshemmet. Bo Alvin medverkar, Samuel Holmberg m.fl. leder lovsången.

Sö 29.9 kl. 10 Familjemässa: Sjöblom, Forsman, barnkören. Kyrkvård: Finnäs, Västerby.

Fre 4.10 kl. 19 Konsert med Viktor Klimenko: i kyrkan. Fritt inträde, kollekt uppbärs för diakonin.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 22.9 kl 18 Kvällsmässa: gemensam, Nkby fh, Edman, Smeds, Lönnqvist, Ringwall, församlingsskören, servering

Sö 29.9 kl 10 Familjegudstjänst: Nkby kyrka, Smeds, Ringwall, kyrklunch (KU) i fh

- **kl 10 Familjegudstjänst:** Munsala kyrka, Östman, Lönnqvist

- **kl 12 Familjegudstjänst:** Jeppo kyrka, Östman, Lönnqvist

LARSMO Musik

Konsert med Viktor Klimenko

Fredag 4.10 kl. 19 gästas Larsmo kyrka av Viktor Klimenko. Den rysk-finske artisten, känd som "Den sjungande kosacken", uppträder med många kända sånger. Inträdet är fritt, kollekt uppbärs för diakonin.

JAKOBSTAD Körer

Kom med och sjung!

Välkommen med i församlingens många körer. Det finns körer för alla åldrar att välja mellan. Vi är ca 300 sångare i vår församling som träffas regelbundet i musikkens och sångens tecken. Mera info om körer hittas du på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi under rubriken "Kom med".

Till höstens specialprojekt hör Hela kyrkan sjunger i Jakobstads kyrka **torsdag 21.11 kl.18**, Adventsmusik i Pedersöre kyrka **lördag 7.12 kl.19** och ungdomsskören Cantates 15-årsjubileum i Pedersöre kyrka **lördag 21.12 kl.19**.

Vi fortsätter också med vårt stora projekt med psalmaföreläsningar i Jakobstads kyrka, en lördag per månad. Nu har vi sjungit 140 psalmer så vi är en god bit på väg. Målet är att sjunga alla psalmer i psalmboken. Varmt välkommen med i våra körer och till våra sångkvällar och konserter i höst!

Samlingar och grupper

Sö 22.9 kl 16.30 Välsignelseakt: Munsala gravgård, Edman, Lars Solvin saxofon, nya urnelunden välsignas och tas i bruk.

Må 23.9 kl 18 Missionsafton: Nkby fh, Anna Dahlbacka (SLEF Nkby)

Ti 24.9 kl 10 Socklot missionskrets: bönehuset, varannan tisdag.

On 25.9 kl. 19 Missionskafé: Pensala bönehus, Brita Jern, servering.

To 26.9 kl 13 Missionsmöte: Jeppo bönehus, varje torsdag.

Sö 29.9 kl 10-16 Inspirations- o förnyelsedag: bön o lovsång, ekumenisk, Hirvax baptistkyrka, Benjamin Sandell, lunch och kaffe.

- kl 11-13 Kyrklunch: Nkby fh (KU)

Må 30.9 kl 18 Kyrkafé: Nkby kyrka, "Bön o förbön – erfarenheter och upplevelser", Sandra Frilund, Kjell Rudnäs, K-E Wikström m.fl.

To 3.10 kl 13 Missionsmöte: Jeppo bönehus, systrarna Andtfolk.

- kl 13.30 Solrosorna: för daglediga m psykisk ohälsa, Nkby fh, Östman-Södergård, servering.

PEDERSÖRE

Lö 21.9 kl. 18 Samling inför helgen för stor och liten: Bennäs kyrkhem. Eivor Andersén, Benita Finne, Hilka Nygård

- kl. 19 Sammankomst: Lepplax bykyrka

Sö 22.9 kl. 10 Högmässa: Pedersöre kyrka. Österbacka, Östman. St Olofskören

- kl. 10 Högmässa: Purmo kyrka. Björk, Ellfolk-Lasen. Även strömning i Youtube

- kl. 10 Gudstjänst: Esse kyrka. Boris Salo, Malmsten-Ahlsved

- kl. 14 Sammankomst: Punsar bönehus

- kl. 15 Sammankomst: Flynnängens bönehus

- kl. 18 Kvällsmöti: Esse förs.hem. Undervisning, lovsång, program för barnen, pizza

Må 23.9 kl. 13 Salamugruppen: utfärd till Dahlbackas bönehus i Kronoby. Samåkning från Purmo kyrkhem kl. 12.15. Knytkalas

- kl. 13 Symöte: Kållby bönehus. Emet

Lö 28.9 kl. 9 Kvinnofrukost: Ytteresse bönehus. Gemenskap o livsfunderingar. Ce-

cilia Kung, Isabella Sund. Anmäl senast to 26.9 via hemsidan, eller till 050-3560776. Pris 12 €

- kl. 18 Sammankomst: Punsar bönehus

- kl. 19 Sångcafé kring Sionsharpan 150 år: Kållby bönehus. Diana Pandey. Önska sång per mejl slefessekallby@gmail.com senast to 26.9

Sö 29.9 Mikaelidagens familjegudstjänster: Välsignelse av ettor, utdelning av biblar åt 5-åringar.

- kl. 10 Familjegudstjänst: Pedersöre kyrka. Österbacka, Pandey, dagklubben. Även strömning i Youtube

- kl. 10 Familjegudstjänst: Esse kyrka. Komulainen, Malmsten-Ahlsved, dagklubben, Esse barnkör

- kl. 13 Familjegudstjänst: Purmo kyrka.

Portin, Malmsten-Ahlsved, Purmo barnkör

- kl. 14 o 18 Sammankomst: Punsar bönehus

- kl. 15 Sammankomst: Flynnängens bönehus

Må 30.9 kl. 13 Symöte: Forsby bykyrka. Kung

On 2.10 kl. 13 Stickcafé för missionen: Esse förs.hem. Kung

To 3.10 kl. 9 Kort nattvardsmässa: Pedersöre kyrka. Komulainen, Pandey

Kom med!

Karakaffe: Bennäs kyrkhem. Varje tisdag kl. 9.30

Bibel o bön: Bennäs kyrkhem. Varje tisdag kl. 18

Bön: Purmo kyrka. Varje torsdag kl. 18

Samtal o bön: Ytteresse bönehus. Varje torsdag kl. 19

Ungdomssamlingar

I Bennäs, Esse och Purmo. Se info på hemsidan.

Kontaktuppgifter, information:

www.pedersoreforsamling.fi

KOLUMNEN

JAN-GUSTAV BJÖRK

Vad gott att vara begränsad som människa

NU TÄNKER jag inte på sjukdom eller orättvisor som är verkliga begränsningar som förminskar livet, utan på att jag som människa är skapad begränsad och att livet behöver goda gränser. På konfirmationsläger, under temapasset om Guds tio bud, brukar jag ibland be konfirmanderna spela fotboll, fotboll utan regler. Det dröjer inte många minuter förrän allt slutar i kaos med flyttade målstolpar, spring med bollen i famn och apatisk konfirmander. Fotboll utan regler är inte roligt. Fotbollsreglerna begränsar oss så vi fullt ut kan uppskatta fotboll.

Idag kan vi leva med en gränslöshet som tidigare generationer har svårt att föreställa sig. Hela världen är öppen för oss via internet. Vi kan konsumera, ta del av underhållning och göra bokningar när som helst. Är det ett gott liv för oss människor eller gör gränslösheten tvärtom att vi förlorar det goda livet? Jag lutar åt det senare.

»Ganska ofta infinner sig en djup uppskattning av livet, glädje över småsaker och känslan av att det finns gott om tid.«

FÖR DRYGT ett år sedan började jag upptäcka hur oerhört gott det gjorde mig att varje vecka sätta tydliga gränser kring en dag för vila. Jag stänger mobilen och all social kommunikation via internet för ett dygn och gör enbart sådant som är återhämtande och fyller mig med tacksamhet. För mig är det fysisk aktivitet utomhus, tid med familjen eller en vän, en god podd att lyssna på och gott om tid för allt det jag gör. Jag går ner i varv och går långsammare (mitt normaltempo är snabbt). Ganska ofta infinner sig en djup uppskattning av livet, glädje över småsaker och känslan av att det finns gott om tid. Gränserna kring vilodagen ger mig paradoxalt nog en känsla av frihet och gör också resten av veckan mer vilsam. Vad gott att vara begränsad.

DÄREMOT TROR jag att ingen människa ensam kan leva med goda gränser i det obegränsade samhälle vi lever i. Vi behöver en gemenskap, ett kollektiv som stöder gemensamma gränser för det goda livet. Min bön är att församlingen inspirerad av Mästaren Jesus ska vara en sådan god motkraft med goda gränser för livet.

Jan-Gustav Björk är kaplan i Jakobstads svenska församling.

NYKARLEBY Fest

Fyller du 75 i år? Då är du bjuden på fest!

För alla som fyller 75 år under året ordnar församlingen en gemensam födelsedagsfest torsdagen den **3 oktober kl. 14** i Nykarleby församlingshem. Det serveras tårta och kaffe och bjuds på både lättsamt program, sång och andakt.

Kyrkoherde Mats Edman, kantorn Mikaela Lönnqvist och diakoniarbetarna medverkar. Alla jubilarer är varmt välkomna!

För Håkan Streng har tron funnits med sen barndomen, men i vuxen ålder kom han till en slags vändpunkt eller livskris. Efter det blev den ännu viktigare. FOTO: PRIVAT

Håkan gör poesi av predikan

Trubaduren och sångaren Håkan Streng går ofta i kyrkan. I kyrkbänken fokuserar han på innehållet, och då han kommer hem låter han kreativiteten ta vid.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON**

JAKOBSTAD Sedan tio år tillbaka är Håkan Streng Jakobstadsbo. Han är faktiskt född och uppvuxen i småstaden, och efter flera decennier på andra orter, så som Vasa, Ekenäs och Tenala, flyttade han och hans fru tillbaka till hans ungdomsstad och barndomshem.

– Jag var 12 år när vi flyttade in dit för första gången, och 2014 flyttade jag dit igen. Det var en emotionell och nostalgisk grej, säger Håkan Streng.

I Jakobstad inledde han också sin karriär som underhållare. Håkan, som idag är känd som trubadur, sångare och diktare, höll sitt första scenframträdande inför en större publik som femåring. Året var 1952 och det var barnfest i Jakobstad.

Är du född till underhållare, eller hur har din resa sett ut?

– Mina föräldrar var båda musikaliska och sjöng i kör, pappa var speleman och ja, hela släkten var musikalisk. Så det föll sig naturligt för mig.

– Men först gick jag i Hanken och försökte vara lika duktig som min äldre bror. Jag hade tänkt fortsätta med doktorsstudier, men min handledare tyckte inte att jag skulle damma igen vid ett universitet, säger Håkan.

Istället satsade han på musiken, dikterna och sångerna. Både som soloartist med fokus på visor på dialekt, och som musiker i olika konstellationer.

Med predikan i huvudet och hjärtat
Håkan går i kyrkan nästan varje söndag, och allt som oftast skriver han sånger eller dikter utgående från predikan.

– Jag har hållit på med det sedan början av 2000-talet. Efter alla mina äventyr blev jag mycket mer seriös. Jag började läsa Bibeln flitigare och gick oftare i gudstjänst. Och jag insåg att prästerna inte var så dåliga på att predika. Det var ju intressant!

Håkan gör aldrig anteckningar då han sitter i kyrkbänken.
– Jag är bara fokuserad och lyssnar uppmärksam. Så stannar en del av predikan kvar i huvudet eller hjärtat.

Då han kommer hem plitar han ner det som blivit kvar i form av en dikt. Ofta går dikten på vers, och ibland dyker det upp en melodi då dikten är klar. De gångerna blir det en sång av predikan.

År 2011 skrev han sin första dikt utgående från en predikan. Sedan dess har det blivit en bra bit över hundra dikter eller sånger baserade på olika predikningar. Majoriteten av dem har han lyssnat till i hemstaden Jakobstad.

Oftast brukar han skicka det han skrivit till den som har predikat som en uppmuntran, en påminnelse om att det finns människor i bänkarna som lyssnar och tar till sig.

– Att skriva är mitt andningshål. I synnerhet som pensionär känner man sig onyttig på så många plan. Jag har en duktig hustru som är engagerad i många

Vi vandrar till musik

Vägledning i kyrkan är musik och sång, den har också uppgift att föra oss till djupare insikt om livets gång, när andlig musik vi får höra.

Vår livsvandring börjar till orgeltoner och psalmsång i samband med dopet. Skön musik som lagras i våra celler för själens väl under livsloppet.

Vid bröllopet laddas cellerna på nytt – in- och utgång till orgelmusik, och sång anpassad till det nya som grytt; samliv där Gud gör tillvaron rik.

Vid livets utgång är musiken sorgsen, men ändå hoppfylld, för alla vet om än vandringen är kort här på jorden, får vi gå med Gud i evighet.

Text skriven av Håkan Streng, inspirerad av biskop Bo-Göran Åstrands tal vid konserten till jubilerande orgelns ära, 26.10 2019 i Oravais kyrka.

föreningar som frivillig. Men det här får istället mig att känna att jag gör någon form av nytta.

– Ibland skickar jag också texterna till mina vänner ifall det är något som skulle röra dem.

Vad har du för metod då du skriver, hur gör du?

– Inte har jag någon metod. Hela livet har jag gått på ren och skär känsla för ord och musik.

– På något sätt är det ofta så att när texten är färdig har jag musiken klar i huvudet. Jag är så van att jobba så här att det ofta går ganska snabbt. Ibland har prästen fått dikten eller sången samma dag.

”I Petalax säger alla hej!”

När Justyna Pierzynska och Tommi Kyyrö sökte ett nytt hem utanför storstaden föll valet på Petalax och den före detta prästgården. ”En verklig pärla!” säger de.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

PETALAX Sedan några veckor har prästgården i Petalax nya invånare. Det är **Justyna Pierzynska** och **Tommi Kyyrö** som har köpt prästgården och bosatt sig i den.

– Vi har ännu lite att packa upp, men nu är vi här!

Han är uppvuxen i Helsingfors, hon har rötterna i Warszawa. Hur kommer det sig att två storstadsbor har landat i Petalax?

– Tanken kom under coronatiden. Vi började få en känsla av att vi gärna skulle bo någonstans där omgivningen är mer mänsklig. Där det finns utrymme, där det finns natur, där alla intryck inte hela tiden tränger på.

Ingendera har någon koppling till Petalax från tidigare, men när de kom på visning föll de direkt.

– Att det var en före detta prästgård var också ett stort plus. Det kändes direkt: är det här meningen, är det här vår plats? Så vi lade in ett anbud, och vi har verkligen varit nöjda. Vi har hittat en dold pärla här i Österbotten!

De är båda troende kristna. Tommi har varit aktiv i Matteus församling i östra Helsingfors, där han bland annat suttit i församlingsrådet, och Justyna är ortodox.

– Man passar inte in i Helsingfors så bra som en kristen. Allt är så otroligt sekulariserat där. Religionen har en väldigt undanskymd roll. Vi har hört att man i Österbotten kanske har en starkare kristen bas än i Helsingfors, och det var också en faktor som vägde in i våra funderingar.

Nu när de har hunnit bo ett kort tag i den före detta prästgården har de bara gott att säga om sin nya hemort. De har känt sig väldigt välkomna på alla plan.

– Ju mer vi har tillbringat tid här i Petalax, desto mer förtjusta har vi blivit i hur vackert och lugnt det är här. Alla gårdar är så vackra och välskötta, och det finns blommor överallt. Alla människor som vi har träffat verkar jättevänliga.

– Alla säger hej – också människor som man aldrig har sett förut. Det händer inte i Helsingfors!

Justyna Pierzynska och Tommi Kyyrö är nöjda med beslutet att flytta till Österbotten.

FOTO: PRIVAT

Samarbetet med Malax församling som sålde bostaden har också fungerat väl.

– Det var lätt att komma överens om allting och bra att samarbeta med dem.

Jobba på distans fungerar fint

Justyna kom till Helsingfors för nio år sedan, då hon blev antagen för doktorsstudier i geopolitik inom Statsvetenskapliga fakulteten vid Helsingfors universitet.

– Jag forskade specifikt om östra Europa, och om hur idéer om vänskap och broderskap mellan nationer uppfattas där. Mitt exempel var hur människor i östra Europa tänker att de har en broderlig koppling med nationerna i det fjärran Kaukasus, berättar hon.

Hon är glad över att ha fått ett jobberbjudande vid Vasa universitet, där hon kommer att börja arbeta i oktober. Dessutom föreläser hon i geopolitik och har kurser i polska och kroatiska över nätet. Också via Malax-Korsnäs medborgarinstitut ordnas en kurs i turistkroatiska över nätet för den som tänkt semestra i Kroatien.

Tommi arbetar för en telefonoperatör och har möjlighet att huvudsakligen jobba på distans, också han.

– Petalax infrastruktur är häpnadsväckande bra, med tanke på att det är en relativt liten by, konstaterar han. Här finns en bra butik med järnhandel, lunchrestaurang, gym ...

Justyna instämmer:

– Här finns allt som behövs!

»Här finns allt som behövs!«

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Gudstjänst i Taklax: sö 22.9 kl. 11 i bönehuset, Kronqvist, Lolax

Baltikumvännernas loppis och varumottagning: öppet varje tisdag kl. 13–18 samt första lördagen i månaden dvs. 5.10 kl. 13–16. Kontant betalning.

Liten och stor: ti 24.9 kl. 9.30–11.30 i församlingshemmet

Träffpunkt: ti 24.9 kl. 14 i bönhuset i Taklax

Kyrkans barntimme: ti 24.9 kl. 18 i bönhuset i Taklax

Barnkören: on 25.9 kl. 18 i församlingshemmet

Måltidsgemenskap: fre 27.9 kl. 13, på menyn ”plocka stäiche” och kaffe med dopp. För dig som är ensam, kom och åt tillsammans! Se puffen nedan. Kom ihåg att anmäla dig!

Gudstjänst Mikaelidagen: sö 29.9 kl. 11 i kyrkan, barnkören sjunger, Friman, Granholm, Bäckman. Skriftskolan inleds med gudstjänsten, efteråt servering och information för konfirmanderna och föräldrarna i församlingshemmet. Ta med anmälningsblanketten!

Liten och stor: ti 1.10 kl. 9.30–11.30 i församlingshemmet

Barnkören: on 2.10 kl. 18 i församlingshemmet

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforsamling.fi

On 18.9 kl. 19: Glädjedropparnas övningar inleds i Sideby kyrka. Körövningar varannan vecka. Välkommen med!

Fr 20.9 kl. 19: Pärbandet i kyrksalen i Lfds förs.hem. Systrarna Andtfolk berättar om Jesus i deras vardag. Efteråt nattvardsmässa. Anmäl senast 18.9 till Inga-Lene 040 5277 611.

Fr 20.9 kl. 21: Kvällsmässa i kyrksalen i Lfds förs.hem. Norrback.

Sö 22.9 kl. 12: Högmässa i Sideby kyrka. Norrback, Martikainen.

Sö 22.9 kl. 13.30: Fest för församlingens 75-åringar på Jonnsborg. Anmälan senast 18.9.

Sö 22.9 kl. 18: Gudstjänst i Krs kyrka. Norrback, Martikainen.

Ti 24.9 12.30: Missionsstugan. Vi träffas igen för att samla in medel till missionen. OBS! Våra möten blir på Vänstugan Primula.

Ti 24.9 kl. 13: Kenya syförening i Lfds förs.hem. De blir sång, andakt, kaffe och gemenskap. Vi samlar in medel till missionen.

On 25.9 kl. 11.30: Pensionärssamling i kyrksalen i Lfds

NÄRPES Samlingar

Sång till fredagskaffet

Välkomna att sjunga psalmer och andliga sånger och att njuta av en kopp kaffe i gott sällskap!

Vi samlas i Arken fredagarna **27.9, 18.10** och **15.11 kl. 15.00**. Gerd Linden-Liljehage och Kristina Örn medverkar.

Att tillhöra en sexuell minoritet

Paneldiskussion **söndag 22.9 kl. 14** i Närpes kyrka. F.d. biskop Björn Vikström inleder och deltar i diskussionen med Kajsa Svart och Håkan Westermark. Moderator Patrica Strömbäck.

Välkommen på högmässa **söndag 22.9 kl. 12.00**, Björn Vikström predikar och Patrica Strömbäck är liturg. Efter högmässan serveras kaffe och smörgås i kyrkan.

förs.hem. Höstens pensionärssamlingar inleds. Det blir mat, gemenskap och sång. Anna Karin Martikainen, Debora Hannus och Siv Hellman medverkar. Både gamla och nya deltagare välkomna med!

On 25.9 kl. 19: Karagruppen i Lfds förs.hem. Engström Markus.

Fr 27.9 kl. 18.30: Internationell kväll i kyrkan i Kristinestad. Vi sjunger, ber, lyssnar och har gemenskap med varandra. Kaffeservering efteråt. Johan Eklöf talar, Hannus, Martikainen med.

Lö 28.9 kl. 18: Kvällsmässa i Dagsmark bönehus. Engström, Martikainen.

Sö 29.9 kl. 12: Gudstjänst i Krs kyrka. Inskrivning till skriftskolan efter gudstjänsten i kyrkan. Norrback, Martikainen, Teir, Caldén-Back.

Sö 29.9 kl. 15: Gudstjänst i Sideby kyrka. Norrback, Martikainen.

Ti 1.10 kl. 12: Härkmeri missionssyförening. Välkommen med på första Härkmeri missionssyförenings träff hemma hos Gunlis Aspås. Det blir andakt, kaffeservering och diskussion om missionssyföreningen i höst. Vi samlar också in medel till missionen. Både nya och gamla deltagare välkomna med! Debora Hannus.

Ti 1.10 kl. 19: Gemenskap kring Bibeln i Krs kyrka.

To 3.10 kl. 12: Pensionärssamling på Vänstugan Primula. Det blir mat, kaffe, sång och gemenskap. Anna Karin Martikainen, Markus Engström och Inga-Lene af Hällström medverkar. Nya och gamla deltagare välkomna med. Adress: Strandgatan 18.

To 3.10 kl. 18: Lappjärds kyrkokörs övningar inleds i kyrksalen i Lfds förs.hem. Välkommen med!

To 3.10 kl. 19.30: Kristinestads kyrkokörs övningar inleds. Välkommen med! Starten hålls i Kristinestads kyrka.

KORSNÄS Matträff

Måltidsgemenskap i församlingshemmet

För dig som är ensam, änka/änkling, frånskild eller annars lever ensam. Välkommen att delta i måltidsgemenskap fredag **27.9 kl. 11–13.30**.

Det blir ”plocka stäiche”-plockad stek samt kaffe med dopp. Pris 12 euro för lunchen.

Meddela senast måndag 23.9 till diakon Hanna (044 410 1825) om du kommer samt ev. allergier, eller hör dig för om möjligheter till annat lunchalternativ.

KRISTINESTAD Träff

Kenyasföreningen startar

Kenyasföreningen samlas i grupprummet i Lappjärds församlingshem tisdag **24.9 kl. 13** till den första träffen för terminen. Det blir sång, andakt, kaffe och gemenskap. Vi samlar in medel till missionen.

Om vädret tillåter samlas vi utanför församlingshemmet vid utomhusbordet. Välkomna!

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

Närpes

Lö. 21.9 kl. 18: Aftonmusik i S:ta Maria. Sam Lindén orgel.

Sö. 22.9 kl. 12: Gemensam högmässa i kyrkan. Liturg; Patrica Strömbäck, predikant; Björn Vikström, kantor; Sam Lindén. Kaffeservering.

Sö. 22.9 kl. 14: Seminarium med tema; att tillhöra en sexuell minoritet. Gäster i panelen är Björn Vikström, Kajsa Svart och Håkan Westermarck. Moderator Patrica Strömbäck. Se inforuta.

Sö. 22.9 kl. 18: Terminsstart i Luthergården. Olof Jern, Göran Stenlund, Gerbykvartetten.

Må. 23.9 kl. 13: Diakonisyföreningen startar i församlingshemmet. Örn. Obs! Byte av dag till måndagar!

Ti. 24.9 kl. 18: Bibelstudium och bön i församlingshemmet med Håkan Salo.

On. 25.9 kl. 12: Start för Missionsstugans verksamhet vid Luthergården.

To. 26.9 kl. 18: Välkommen till samtalsgrupp om livsfrågor, vi samtalar kring olika livsteman, som vi själva har möjlighet att välja. Första gången blir temat "Frihet". Under hösten träffas vi i församlingshemmet den 26.9 och 31.10 kl. 18–19.30. För kaffet anmäl dig senast 18.9 via sms till Patrica på tel.nr 040–831 0640. Gruppen är öppen för alla, den fortsätter under vårterminen och leds av Patrica Strömbäck samt Kerstin Berg.

To. 26.9 kl. 18: Mammorum. Mammorummet är en plats där mammor kan träffas och utbyta tankar kring föräldraskap. Mammorum ordnas i samarbete med Folkhälsan i dagklubbens utrymmen på kyrkbacken. Välkomna med!

Fr. 27.9 kl. 15: Sång till fredagskaffet i Arken. Vi sjunger psalmer och andliga sånger. Lindén–Liljehage, Örn.

Lö. 28.9 kl. 18: Aftonmusik i S:ta Maria.

Sö. 29.9 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Sundqvist, Lindén–Liljehage.

Sö. 29.9 kl. 13: Skördefest utanför kyrkan.

Sö. 29.9 kl. 18: I Norrnäs bönehus firar vi skördefest och bönehusets 110-årsjubileum. Albert Häggblom, Tom Bergman, sångprogram, försäljning av skördeprodukter

Ti. 1.10 kl. 18: Nepsygrupp. För föräldrar till barn med NPF kan vardagen många gånger kännas utmanande. Tanken med denna grupp är att man får dela tankar, känslor och funderingar med andra i liknande situation. Kickoff 1.10 på Café Albert.

On. 2.10 kl. 13: De äldres mässa i kyrkan. Kyrkkaffe. Örn, Blomberg, Grandell.

Övermark

Fr. 27.9 kl. 18.30: Karasamling i församlingshemmet. Blomberg.

Sö. 29.9 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Sundqvist, Tikkala

To. 3.10 kl. 13.30: De äldres mässa i kyrkan. Kyrkkaffe. Örn, Blomberg, Grandell.

Pörtom

On. 25.9 kl. 13: Karasamling i församlingshemmet. Blomberg

Fr. 4.10 kl. 13: De äldres mässa i kyrkan. Kyrkkaffe. Örn, Blomberg, Grandell.

KORSHOLMS PROSTERI

MALAX

On 2.10 kl. 13: Start för sorgegruppen i Petalax FH, för den som förlorat en nära anhörig under det gångna året. Vi första tillfället föreläsning med Mary Andrén–Pada. Anmälan till Anne Bjurbäck eller pastorskansliet.

Tillfälligt samtalsstöd erbjuds i Malax församlings regi, onsdagar kl. 10–13, för den som behöver någon att samtala med när livet av en eller annan anledning känns utmanande. Första tiden under hösten är onsdag 25.9 kl. 10, i sockenstugan, Malax. Skicka ett meddelande och boka till 040 6876767.

Bergö

Sö 22.9 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Lax.

Sö 29.9 kl. 14: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Brunell.

Malax

Sö 22.9 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax. Söndagsskola i Socken.

Sö 29.9 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan. Tornberg, Lax. Söndagsskola i Socken.

Petalax

Sö 22.9 kl. 12: Gudstjänst i kyrkan. Englund, Lax.

Sö 29.9 kl. 12: Högmässa i kyrkan. Tornberg, Brunell.

Fr 4.10 kl. 13: Fredagssamling i FH. Gäst: Tommi Kyyrö

KOLUMNEN

ROSE-MAJ FRIMAN

Skrivbordets berättelse

TYDLIGEN BERÄTTAR mitt skrivbord om mitt liv just nu. Det är jag knappast ensam om. Har du ett bord som berättar om ditt liv just nu? Vad ser du?

Längs ena långsidan på mitt skrivbord finns en hög med orienteringskartor från träningar och tävlingar runt om vårt vackra land. Ena foten dröjer kvar här i det som varit, det som redan blivit minnen.

Med den andra foten är jag redan på väg mot det som ännu inte är, framtiden. Första steget är taget då jag skrev mitt namn i kalendern för 2025. Varteftersidor och rader fylls mejslas konturerna på framtidens landskap.

NUET LIGGER väl i korsningen mellan det som varit och det som kommer, mellan historien och framtiden. En och annan gång känns det som om jag svävar i luften fastän jag föreställer mig att jag står med båda fötterna på jorden i mitt liv just nu. Men jag har inte tre ben!

Är det så som nuet ser ut i vår snabba tid? Nuet upplever vi svävande mellan det som var och det som ännu inte är.

Att scrolla på telefon är väl egentligen att lägga tyngden på det som varit medan att dagdrömma om semestern är att ha foten lyft mot framtiden. Däremellan finns nuet.

» Vilken är den plats där du står med båda fötterna på jorden?«

På mitt skrivbord representerar de obetalda räkningarna nuet. Pengar och siffror får mig att landa. Också under löpturen är stunderna då jag svävar korta, för det mesta har jag markkänning. Jordens dragningskraft, de vanliga vardagarna, får minnena och framtiden att landa.

VAR SKA du ta mark i höst? Vilken är den plats där du står med båda fötterna på jorden?

På den platsen finns ett flow, ett moment av att sväva, som gör att du längtar dit igen. Vi är många som finner en sådan plats också i gudstjänsten, i tillbedjan, i bönen.

Rose-Maj Friman är kyrkoherde i Korsnäs församling.

MALAX Sorg

Sorgegrupp för den som förlorat en anhörig

Sorgegruppen träffas första gången för terminen onsdag **2.10 kl. 13–15** i Petalax församlingshem. Till vår första träff är Mary Andrén–Pada inbjuden, samt deltagarna från förra höstens sorgegrupp. Mary Andrén–Pada är utbildad inom sorgbearbetning.

Vi träffas ytterligare fyra gånger: **16.10, 30.10, 13.11 och 27.11**. Gruppen leds av kaplan Kristian Norrback, diakon Anne Bjurbäck och diakoniarbete Sara Brännudd. Anmäl dig senast 26.9 till ane–christine.bjurbäck@evl.fi, 050 338 1059; eller till pastorskansliet 050 462 9575. Föreläsningen av Mary Andrén–Pada är öppen för alla, mot förhandsanmälan.

Deltagarna i Safari 24 fick nya vänner efter en volleybollmatch i Rukongo, västra Kenya. FOTO: ELI N LINDHOLM

Till Kenya på missionssafari

I somras drog drygt tjugo finländska ungdomar till Kenya. Efter fyra intensiva veckor vet de en hel del mera både om landet och om missionsarbetet där.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

NÄRPES Safari 24 var namnet på den missionsresa för unga som Svenska Lutherska Evangeliföreningen (SLEF) ordnade sommaren 2024. Totalt 23 unga – de flesta från Österbotten och några från Åland – nappade på möjligheten att åka till Kenya för att bekanta sig med missionsarbete under fyra fullspäckade veckor.

En av ungdomarna var **Kajsa Åbacka** från Övermark. Hon tycker att resan gav mycket att tänka på.

– Det var häftigt att se att alla i Kenya tror på något. Vi konstaterade det flera gånger: alla tror på något, men *vad*

de tror på är en annan sak.

– Man märker att man är bortskämd här i Finland. I Kenya är man mer beroende av tron, säger hon.

Kajsa Åbacka är bekant med missionsarbetet från tidigare. Hennes faster Rut Åbacka arbetar nämligen som missionär i Kenya.

– Jag har hört jättemycket om Kenya, eftersom Rut har varit i Kenya nästan hela mitt liv. Det var speciellt att få se det på riktigt!

Zebbor vid vägkanten

Naturen var en stark upplevelse under resan. I nationalparken Maasai Mara spanade resenärerna bland annat in giraffer, bufflar, vartsvin och lejon.

– Man blev också van med att se zebbor längs vägkanten varje dag.

Träff med missionärer i Kisumu. Rut Åbacka presenterar verksamheten. Reseledare var Anna Dahlbacka och Ove Gädda, som är tidigare missionärer, liksom Olof Jern som var chaufför. FOTO: SLEF

På hembesök i Maralal i Samburu, centrala Kenya. Kajsa Åbacka längst till vänster. FOTO: SLEF

Safari 24 gick till orterna Atemo, Rukongo, Kisumu och Maralal, där gruppen fick bekanta sig med SLEF:s missionsarbete. Det handlade bland annat om att besöka söndagsskolor, skolor och barnläger. De hann också med att träffa jämnåriga på ungdomssamlingar och delta i gudstjänster.

Vargudstjänsterna annorlunda jämfört med de finländska, eller kände du igen dig?

– Man såg nog likheter. Men gudstjänsterna kunde vara jättelånga, upp till två timmar. Och de hade mycket mer sånginslag och dans. Det var mycket mer liv i kyrkan. Det var väldigt trevligt faktiskt!

»Alla i Kenya tror på något.«

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Jag har lärt mig att se andras behov

Konfirmandtiden ledde in Ian Westerlund i ett sammanhang med vänskap och gemenskap som han inte upplevt förr. – Jag har lärt mig mycket, bland annat att vara mer omtänksam.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

JOMALA 17-åriga Ian Westerlund blev församlingsaktiv efter konfirmandtiden. Det var inget han sett komma.

– Jag gick på konfirmandläger för att mina kompisar gjorde det och tänkte inte så mycket på det.

Efter konfirmandtiden valde han ändå att utbilda sig till hjälpledare. På hjälpledarutbildningen hittade han jättemånga vänner och en stor gemenskap.

Var det en annorlunda gemenskap än den du upplevt tidigare, till exempel i skolan?

– Ja. Gemenskapen i kyrkan är väldigt accepterande och välkomnande. Man känner att man kan vara sig själv och det finns alltid någon att hänga med. Man behöver inte vara populär – man behöver bara komma och lära känna folk.

En del av dem som började samtidigt som han har hoppat av, men inte han. Det kommer nya ansikten hela tiden, och han får nya vänner.

– Jag gillar att umgås både med sådana som är yngre och sådana som är äldre än jag.

”Jag tänker mer på andras behov”

Under sina år som aktiv församlingsungdom har han varit hjälpledare vid olika konfirmandläger, men också lekledare på ”sommarröris” för yngre barn och klubbledare i en pysselklubb.

Vad är det som gör att du tycker det är roligt att jobba med barn?

– Jag vet inte – kanske är det för att jag själv har fyra syskon. Jag tycker om att umgås med barn och lyssna på dem. Det är också en fördel att vara kille, eftersom församlingen gärna ser killar som klubbledare, vi är inte så många.

Vad är det roligaste du varit med om under åren som aktiv församlingsungdom?

– Hur nära man kommer konfirmanderna på läger. Att bo tillsammans gör att man verkligen

Ian Westerlund har lärt sig mycket om omtänksamhet och ledarskap vid församlingens läger och klubbar.

lära känna folk, också sådana man aldrig träffat förr. Bara en sådan sak som att ordna vattenkrig – det är jätteroligt!

Han säger att han lärt sig mycket.

– Som att tänka lite mer på andras behov, särskilt från ett ledarperspektiv. Att hitta aktiviteter som passar alla. Att vara mer omtänksam – det har varit ett stort plus.

Du har säkert hört en del bibelberättelser under de här åren. Vilken är din favorit?

– Den om den barmhärtige samariten. När en massa högt rankade samhällsmedlemmar gick förbi var det en person från den lägsta samhällsklassen som hjälpte den skadade mannen. Det tycker jag är en viktig berättelse.

Ian Westerlund

17 år, fyller 18 i december.

Bor i Jomala, Kungö.

Familj: Pappa och styvmamma, fyra syskon och en bonussläkt från styvmammans sida.

Aktiv i Jomala församlings ungdomsarbete.

IT-studerande på Ålands yrkesgymnasium.

Gillar att spela teater.

Vill göra som stor: Vill gärna fortsätta jobba med barn, men drömmer i framtiden om att jobba med it, datorer och kodning. ”Efter gymnasiet siktar jag på att bo kvar på Åland ett tag men sedan blir det kanske mer studier i Sverige.”

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas sockenförsamling:

Sö 22.9 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

On 25.9 kl. 18: Kvällsmässa i Pargas kyrka, Sara Grönqvist, Hanna Lehtonen.

Sö 29.9 kl. 10: Mikaelidagens familjemässa i Pargas kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Hanna Lehtonen. Pyssel och lunch i församlingshemmet efter mässan. – kl. 12: Tvåspråkig högmässa i barockens labyrinter i Pargas kyrka, Jari Heikkilä, Marith Leppäkari-Lindberg, Anna Satomaa. Tillsammans med barockfestivalen och finska församlingen.

On 2.10 kl. 18: Kvällsmässa i Pargas kyrka, Marith Leppäkari-Lindberg, Robert Helin.

Nagu sockenförsamling:

Sö 22.9 kl. 11: Högmässa i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Uma Söderlund.

Sö 29.9 kl. 11: Mikaelidagens familjemässa i Nagu kyrka, Terttu Laaksonen, Robert Helin.

Korpo sockenförsamling:

Sö 29.9 kl. 11: Mikaelidagens högmässa i Korpo kyrka, Sara Grönqvist, Janette Lagerroos, Izabelle Lundström, Mikael Granlund. Diakoniassistent Izabelle Lundström välsignas till tjänst och Janette Lagerroos installeras som ledande kaplan. Efter högmässan kyrklunch i församlingshemmet.

Houtskärs sockenförsamling:

Sö 22.9 kl. 18: Kvällsgudstjänst i Houtskärs kyrka, Janette Lagerroos, Uma Söderlund.

Iniö sockenförsamling:

Sö 22.9 kl. 13: Gudstjänst med kyrkkaffe i Iniö kyrka, Marika Torp, Joni Torp.

ÅBO

sön 22.9:

– kl. 12: Högmässa, Domkyrkan. Liljeström (pred), Bäck (lit), Danielsson, Söderlund. Maiju Laurila och Christian Salonen välsignas till sina uppdrag i församlingen. Guds-tjänstgrupp Rut medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe.

mån 23.9:

– kl. 12–12.15: Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

– kl. 13–15: Café Orchidé, Aurelia. Marie Bergman ”Project Liv som just fyllt 10 år”.

– kl. 16–17.30: Träffar för vuxna ”Drop in”, Aurelia.

– kl. 17.30–20: Träff för unga vuxna, Aurelia.

– kl. 19–20: Stillhetens yoga, Domkyrkan. Ta med underlag.

tis 24.9:

– kl. 14.30–18.30: Ungdomshålan, Aurelia.

– kl. 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 25.9:

– kl. 10–12: Familjecafé, Papinholma församlingshem. I samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

– kl. 13: Frukostklubben, Teini (Nylandsg. 1, Åbo). Johanna Wassholm ”Historien i Putins ideologi”. Anmälan senast 23.9 kl. 10 hedvig.langbacka@abo.fi.

– kl. 13.30–16: Barnhålan för åk 3–6, Aurelia.

– kl. 18: Bönegruppen, Aurelia.

– kl. 18–19.30: Äventyrsklubben, Aurelia. För 3–9-åringar, max 25 barn/gång. Anmälan senast mån. innan till janna.koivunen@evl.fi.

– kl. 18: Livslust – en kurs om existentiell hälsa, Aurelia. Kvällens tema: Förundran. Vad väcker vår nyfikenhet och förundran över livet? Vad händer med oss när vi vistas i naturen? Gäster: Ronald Österbacka, professor i fysik vid ÅA och Anki Hellberg-Sågfors, kulturutvecklare vid Nordisk kulturkontakt och ”naturnjutare”. Kvällste efter samtalet.

tor 26.9:

– kl. 9.30–11.30: Familjecafé, Aurelia.

sön 29.9:

– kl. 12: Högmässa, Domkyrkan. Björkgren-Vikström (pred), Wikstedt (lit), Schauman. Åbo Svenska Kyrkokör (dir. Marjo Danielsson) och konfirmander som blev konfirmerade för 50 år sedan medverkar som gudstjänstgrupp. Barnhörna.

– kl. 13.30: Söndagslunch, Aurelia. Kom med och fira

söndagslunch med oss! Miljöarbetsgruppen bjuder på lunchen med anledning av Svinnveckan.

mån 30.9:

– kl. 13–15: Café Orchidé, Aurelia. Kim Groop ”Historier från missionsfältet”

– kl. 19–20: Stillhetens yoga, Domkyrkan. Ta med underlag.

tis 1.10:

– kl. 14.30–18.30: Ungdomshålan, Aurelia.

– kl. 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 2.10:

– kl. 10–12: Familjecafé, Papinholma församlingshem. I samarbete med Folkhälsan i S:t Karins.

– kl. 13.30–16: Barnhålan för åk 3–6, Aurelia.

– kl. 18–19.30: Familjepyssel, Aurelia. Anmälan senast 16.9 till janna.koivunen@evl.fi.

tor 3.10:

– kl. 9.30–11.30: Familjecafé, Aurelia.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Sön 22.9 kl. 11 Högmässa: Serell, Sandholm

Fre 27.9 kl. 13.30 Andakt på Rönngården: Kaffeservering

Sön 29.9 kl. 11 Familjemässa: Äng, Serell, Erlandsson

Tors 3.10 kl. 12 Herrlunch: Anmälan till kansliet senast 1.10

MARIEHAMN

Sö 22.9 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka. Kyrkkaffe. *

TO 26.9 kl. 11.30 Lunchmässa: i S:t Görans kyrka.

TO 26.9 kl. 12.00 Sopplunch: i församlingshemmet.

LÖ 28.9 kl. 19.00 Konsert: i S:t Görans kyrka, Girls'n Qvinn. Fritt inträde.

Sö 29.9 kl. 11.00 Högmässa: i S:t Görans kyrka, Sofia Kammarkör medverkar, dirigent – Henrik Arlestrand. *

TO 3.10 kl. 11.30 Lunchmässa: i S:t Görans kyrka.

TO 3.10 kl. 12.00 Sopplunch: i församlingshemmet.

*=Livestreaming på församlingens Facebooksida.

VÄSTÅBOLAND Mässor

Många mässor under Mikaelidagen

På Mikaelidagen, barnens och änglarnas dag, **söndagen den 29.9** har Väståbolands svenska församling ett rikt utbud av olika mässor.

I **Korpo kyrka**, helgad åt St. Mikael, firas en festlig högmässa **kl. 11** med välsignelse till tjänst av diakoniassistent Izabelle Lundström samt installation av ledande kaplan Janette Lagerroos. Efter högmässan kyrklunch i församlingshemmet.

I **Pargas kyrka** firas familjemässa **kl. 10** och i **Nagu kyrka** familjemässa **kl. 11**. I Pargas kyrka firas även en barock-musikalisk högmässa **kl. 12**, tillsammans med finska församlingen och festivalen ”I barockens labyrinter”. Välkommen till kyrkan!

JOMALA Musik

Körbesök från Estland

Fredag 20.9 kl. 18 i kyrkan med Nömme Teachers Womens choir från Estland.

Familjemässa med barnkörerna

Söndag 29.9 kl. 11. Barnkörerna medverkar. Alla välkomna!

Mötte Gud vid havet

När Maria Drifell pilgrimsvandrade vid havet och möttes av dess styrka upplevde hon hur Guds kärlek skakade om henne.

TEXT: JOHAN SANDBERG

KORSHOLM Upplevelsen av Guds kärlek är inget nytt för **Maria Drifell** i Solf. Den har hon alltid haft.

Men nästan varje gång hon kom ut till havet under sin pilgrimsvandring till Santiago de Compostela för två år sedan skakades hon om av den.

– När jag stod där ensam för mig själv upplevde jag enorm kärleksförklaring. Jag kände Guds närvaro så stark i stunden att jag kunde stå där medan tårna rann. Det gav mig också en ny, speciell relation till havet som jag fortfarande har.

I juni 2022 gick hon ensam pilgrimsleden Camino del Norte från Irun vid gränsen till Frankrike, en sträcka på 825 kilometer. Det är en av de sju lederna som går till Santiago de Compostela. Det tog henne 30 dagar.

– En par veckor före genomgick jag en liten tithålsoperation och var kanske inte i bästa fysiska kondition. Jag hade tränat hela våren och vandrat långa sträckor, 30 kilometer, för att se hur det känns i kroppen. Varje gång jag gick riktigt långa sträckor kom jag hem med feberfrossa och jag tvivlade på att det skulle gå. Men jag tog chansen och hade ingen feberfrossa under själva vandringen.

Hon hade ett behov av att komma ut och göra något för mig själv och testa sina gränser.

– Samtidigt ville jag ge det här till mig själv som en gåva. Det är okej att göra något för sig själv.

– Under vandringen är man väldigt mycket för sig själv utan egentligt sällskap, så det var jag, Gud, naturen och stegen.

En kvinna hon mötte definierade tre olika ske-

Kraften i vinden och vågorna vid havet påminde Maria Drifell om kraften i Guds kärlek. FOTO: PRIVAT

den i en vandring: Det första skedet är fysiskt, då man känner att kroppen är påverkad av vandringen och tankarna kretsar mycket kring fötterna och musklerna.

I det andra skedet kommer själen med och då börjar man tömmas på allt man varit med om, allt det negativa. Man bearbetar många saker.

I det tredje skedet börjar man fyllas på av goda tankar och ett lugn.

– Jag håller med om det här, men det behöver inte komma i den ordningen. I början när kroppen är ovan så kretsar det mycket kring det fysiska, man går ju mellan 25 och 30 kilometer varje dag.

Efter ungefär halva vandringen började Maria känna sig stark.

– Då började också min man, som inte var så övertygad i början, tro att jag klarar det. De två andra punkterna upplevde jag hela tiden, nästan dagligen.

Innan hon åkte tvivlade hon på sig själv i olika situationer.

– En behållning av vandringen är att jag känner ett lugn och en tillit i vardagen. För mig blev Caminon ett liv i miniatyr. Det innehöll både tunga dagar när jag bara ville gråta och dagar när jag var glad och ville sjunga.

Än idag kan hon återskapa lugnet när hon är ute och går.

– Det är bara att lunka på i vardagen och det blir bra även om det känns jobbigt.

MARIEHAMN Yoga

Stillhetens yoga

Under höstterminen kommer församlingen att ordna Stillhetens yoga i S:t Görans församlingshem kl. 18.00–19.00.

Följande datum är:

24 september *S

8 oktober

22 oktober *S

5 november

19 november *S och

3 december

*S = stolövning.

Tag med egna liggunderlag utom till de gånger som är märkta med ett *S.

Stillhetens yoga är en kristen övningshelhet som förenar en varsam fysisk övning, en övning i att stilla psyket, och en andlig övning. Det är en registrerad yogagren som har utvecklats av sjukhusprästen, yogaläraren och retreatledaren Heli Harjunpää.

Som yogaledare fungerar Maria och Olof Widén.

KOLUMNEN

JANETTE LAGERROOS

De som stannar

JAG KÖR längs vägen som är omgiven av åkerlandskap. På en åker ser jag en skördetröska och jag vet att den körs av en ung man. Han är en av de unga som stannade kvar på orten efter att han gjort sin värnplikt och utbildat sig. Jag påminns om min väns ord i ungdomen, när hon starkt hävdade att jag kommer att bli knäpp och konstig om jag stannar kvar och inte ger mig ut i världen för att pröva mina vingar. De flesta av mina skolkamrater gav sig av till andra orter, större städer, för att pröva sina vingar och för att hitta sin lycka där. Jag bodde några år i en större stad, men valde sen att flytta "hem" till ett hus tvärsöver åkern från mitt barndomshem.

IDAG tänker jag på ungdomarna som stannar kvar och på dem som flyttar ut till skärgården från andra orter och stora städer. De är verkligen inte knäppa och konstiga. De är levnadsglada ungdomar med tillförsikt och mod att gå emot strömmen. Det är de som bär upp våra små skärgårdssamhällen och som bevarar traditionerna. De finns här när de andra flyktigt kommer tillbaka för en semester eller ett besök hos de äldre föräldrarna. De är varken bättre eller sämre än de som flyttade bort, utan de valde bara annorlunda. De valde det som passade dem bäst.

»Vi är fria att göra vad vi vill med våra liv, men Gud vill att vi ska göra det bästa av dem.«

SÅ VILL också Jesus att vi ska göra. Att vi ska lyssna till vår kallelse, lyssna till vad Gud har menat oss till. Vi ska inte göra så som andra bara för att uppfylla det som andra anser och förväntar sig av oss. Vi är fria att göra vad vi vill med våra liv, men Gud vill att vi ska göra det bästa av dem. Ibland behöver vi flytta långt bort för att hitta det som är rätt för oss, men ibland är det modigaste vi kan göra att stanna kvar.

NÄR VI söker efter det som är rätt för oss får vi bolla det med andra och med Jesus. Det kan krävas lite kringelikrok på vägen för att pröva på allt möjligt, men om vi ger Gud utrymme i våra liv så visar han oss vägen dit han vill att vi ska gå. Med Guds nåd och kärlek kan våra liv bli det bästa möjliga var som helst i världen.

Janette Lagerroos är ledande kaplan i Västabolands församling.

Unga har blivit så mycket bättre

I nästan fyrtio år jobbade Marika Eklund-Pelto som ungdomsledare i församlingen. Idag är hon förtroendevald. – Jag skulle vilja ha mer växelverkan mellan förtroendevalda och personal.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

PARGAS Marika Eklund-Pelto började jobba som ungdomsledare i Pargas svenska församling julen 1982. Hon gick i pension från Väst-Åbolands svenska församling strax före covid-pandemin år 2020.

– Det var bara ett kort vikariat när jag började, men där blev jag!

Den person som haft jobbet före henne var hennes förebild. Hon trodde inte att hon skulle klara av att kliva in i de skorna.

– Men det gick bra och ungdomarna hjälpte till.

Hennes mål var att vara likadan på jobbet som hon var privat.

– Jag var precis mig själv. Jag tycker inte om orättvisor och tycker att alla ska bli lika behandlade – och alla ska ha samma chans, oberoende av ekonomiska förhållanden. Sådant går att fixa!

Jobbet innehöll allt från söndagsskola för fyra-åringar till ledarutbildning för ungdomar.

– Alla bitar av jobbet hade goda sidor, och framför allt hade man en otrolig frihet att forma jobbet själv.

Du har följt med ungdomar i fyrtio år. Tycker du att de förändrats på den här tiden?

– Mitt spontana svar är att de blivit så mycket bättre. Förr kom de till lägren för att härja, men under de senaste tio åren har det lugnat sig och blivit annorlunda.

Hon tror att det beror på att ungdomar idag också i skolan uppmuntras till problemlösning.

– De analyserar och funderar och benar ut. Förr var läraren auktoriteten, nu är de delaktiga. De har inte samma behov att leva ut och protestera. Men de är mycket för att kritisera och undersöka. Man ska ha bra motiveringar för att kunna sälja in en ny grej.

Pension och pandemi

Marika Eklund-Pelto gick i pension år 2020 – och då kom covidpandemin.

– Den 13 mars drack vi avskedskaffe och på måndag var allt stängt.

Men hon har fortsatt vara aktiv i församlingen

Ett vikariat ledde in Marika Eklund-Pelto på en bana som hon stortrivts med.

FOTO: PRIVAT

»Jag skulle vilja ha snabbare vändningar!«

Marika Eklund-Pelto

Bor: I ett egna hemshus i Björk-hagen, Pargas.

Familj: Min man och jag.

Gör på fritiden: Hantverk i alla dess former, dessutom är jag föreningsaktiv.

Favoritsång att sjunga vid ungdomssamlingar: Jag vill ge dig, o Herre, min lovsång.

som förtroendevald. Hon har varit aktiv i kommunalpolitiken sedan 1980-talet.

– Jag fick många röster när jag ställde upp i församlingsvalet, och det var roligt.

Hon vill jobba för mer växelverkan mellan de förtroendevalda och personalen.

– Mycket mer! De förtroendevalda har i allmänhet ingen aning om vad församlingsjobbet går ut på. Jag tycker att man kunde göra upp en verksamhetsplan tillsammans.

Hon blir ofta frustrerad över att kyrkans maskineri snurrar så långsamt.

– Jag skulle vilja ha snabbare vändningar! Dagens samhälle förändras så fort, församlingarna har svårt att hänga med i tillräckligt snabb takt.

Vad är sådant som får dig själv att gå till kyrkan?

– Konserter. De brukar vara välbesökta i Pargas. Det är lågtröskelverksamhet. Jag gillar program som får folk att våga komma till kyrkan. Allt som hyvlar ner trösklarna är bra. Tyvärr bär många på tråkiga upplevelser av kyrkan och dess anställda – det måste vi jobba med.

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 20.9 Eva Ahl-Waris, Helsingfors

Måndag 23.9 Sara Torvalds, Karis

Tisdag 24.9 Sixten Ekstrand, Borgå

Onsdag 25.9 Sixten Ekstrand, Borgå

Torsdag 26.9 Sixten Ekstrand, Borgå

Fredag 27.9 Eva Ahl-Waris, Helsingfors

Måndag 30.9 Tanja Forsblom, Purmo

Tisdag 1.10 Tanja Forsblom, Purmo

Onsdag 2.10 Tanja Forsblom, Purmo

Torsdag 3.10 Eva Johansson, Mariehamn

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 20.9 Ester Laurell, Mariehamn

Lördag 21.9 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 22.9 Lucas Snellman läser ur Frank Mangs' böcker *Bilder och budskap* och *Äta in Livet*

Måndag 23.9 Henrik Nymalm, Borgå (repris från 2.6.2022)

Tisdag 24.9 Henrik Nymalm, Borgå (repris från 9.6.2022)

Onsdag 25.9 Markus Linde, Vanda

Torsdag 26.9 Lilian Ruotsala, Helsingfors

Fredag 27.9 Ester Laurell, Mariehamn

Lördag 28.9 kl.18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 29.9 Lucas Snellman läser ur Frank

Mangs' böcker *Bilder och budskap* och *Äta in Livet*

Måndag 30.9 Kaikka Växby, Vanda

Tisdag 1.10 Tua Sandell, Helsingfors

Onsdag 2.10 Tua Sandell, Helsingfors

Torsdag 3.10 Torbjörn Andersén, Jakobstad

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 22.9 Högmässa från Kyrkheg Nord i Karleby. Predikant: Torsten Sandell. Liturg: Per Stenberg. Organist: Hannes Uunila. Kantor: Martti Laitinen. Körer: Barnkören och Paletten. Dirigenter: Kristiina Hallantie och Ingmar Byskata. Musik: KU:s blåsorkester. Psalmer: 305 (Min sång skall bli om Jesus), 404 (Fri som rymdens svala) och 311 (Sången om Kristus).

Söndag 29.9 Musikgudstjänst med Andreaskyrkan i Helsingfors. Predikant: Markus Österlund. Mötesledare: Petra Sten. Körer: His Master's Noise, AK Kids barnkör och ungdomskören Jehovah Nissi. Solist: Elna Romberg. Musiker: Andreas Forsberg (piano), Joonatan Rautio (saxofon), Egon Veevo (bas) och Richard Söderlund (trummor). Välkomnare: Ann-Louise Gauffin med familj. **Gudstjänsten sänds också i Yle Fem kl. 12.00.**

S:t Olavsleden invigs av biskopen den 21 september

Lördagen den 21 september klockan 15 invigs pilgrimsvandringsleden St Olav Ostrobothnia samt ledens pilgrimscenter i Trefaldighetskyrkan i Vasa. St Olav Ostrobothniacertifierades imajbåde som en del av St Olavsleden och someuropeisk kulturrutt. Vid alla officiella pilgrimsleder ska det finnas minst ett pilgrimscenter, och St Olav Ostrobothnias första center är i Trefaldighetskyrkan.

När centret och pilgrimsvandringsleden invigs klockan 15 i kyrkparken avtäckes också milstenen. Direkt efter invigningen firas en tvåspråkig pilgrims-mässa inne i Trefaldighetskyrkan där bland andra Borgå stifts biskop **Bo-Göran Åstrand** medverkar.

Under tiden 22–29.9 finns i Stora församlingssalen en utställning om legenden om Olof den helige samt pilgrimslederna St Olav Ostro-

bothnia och St Olav Waterway. Samma dag som pilgrimsvandringsleden och -centret invigs ordnas en pilgrimsvandring som går längs en del av St Olav Ostrobothnia och avslutas med deltagande i pilgrimscentrets invigning. Vandringen på cirka tio kilometer startar från Gamla Vasa ruiner (korsningen Köpmansgatan/Torggatan) klockan 10.30.

Konsert: Den tysk-finska kören framför Martín Palmeris Misatango

Fredag 27.9.2024 kl 19 i Hagalunds kyrka, Kyrkstigen 6, Esbo

Söndag 29.9.2024 kl 18 i Tyska kyrka, Unionsgatan 1, Helsingfors

Den tysk-finska kören framför på nytt Martin Palmeris "Misa a Buenos Aires" (Misatango) för kör, mezzosopran, bandoneon, piano och stråkinstrument.

I konserten lever många kulturer från olika musiktider. I Palmeris Tangomässa möter livliga argentinska tangorytmer och -ackord Bachs motiver och kontrapunkter. I konserten hörs också J.S. Bachs kör- och instrumentalmusik och Astor Piazzollas tangoinspirerade musik.

Den tysk-finska kören sjunger under ledning av Agnes Goerke tillsammans med Angelika Klas, sopran, Mikko Helenius, bandoneon, Esa Ylönen, piano och Encanto Tango Band (Anthony Marini och Pia Sundroos, fiol, Laura Kajander, altfiol, Lea Pekala, cello, Hannu Rantanen, basfiol).

Biljetter 20/15 € (studerande)

Hjärtligt välkomna!

Ankdammen United kämpade

Borgå stifts fotbollslag Ankdammen United gjorde premiär i kyrkans turnering Gloria Patri i slutet av augusti. – De sista ska bli de första, konstaterade laget efter flera förluster. FOTO: MARKKU PIHLAJA

HIMLALIV

SOM ÅTTA månader gammal bebis lämnades Tinna Siljamäki ensam på ett köpcentrum i Thailand. En man förde henne till polisen och snart placerades hon på ett barnhem – därifrån hon adopterades till Finland som ett och ett halvt-åring.

Under uppväxten blev inbandyn ett allt större intresse

för henne och idag är hon målvakt i Thailands landslag – under namnet Tinna Thanomsajakul. "Våra kulturer skiljer sig åt ganska mycket, men i Thailand ser alla ut som jag", säger Tinna som upplever sitt thailändska landslag som en extra familj.

REDAKTÖR: HANNA KLINGENBERG

I Thailand ser de ut som jag

Adopterade Tinna Siljamäki växte upp i Finland och är nu målvakt i det thailändska landslaget i innebandy – under namnet Tinna Thanomsajakul.

Yle Arenan 29.9.2024
Yle Fem 30.9.2024 kl 18.30

Jag identifierar mig mera som finlandssvensk och thailändsk än som thailändsk och finsk, säger adopterade Tinna Siljamäki som är målvakt i innebandy – i Thailands landslag.

FOTO: JUHA LESKELÄ

”När jag har ångest läser jag en kokbok”

Lök är vackert
och gott, tycker
Thomas Lundin.

När **Thomas Lundin** är utmattad lagar han mat. – När jag är helt slut gör jag ett långkok på två timmar. Då kan jag inte störas med jobbsamtal. Jag är i stunden, jag lyssnar på musik. Jag hör ju hur provocerande det här låter!

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Thomas Lundins första matminne är att han är på besök hos sin farmor.

– Jag sitter i hennes kök och äter vaniljkräm. Det finns sylt i en skild skål, och jag tar massor med sylt, och jag får ta massor, säger han.

Han äter sylten först, och då sätter farmor ett nytt, lika stort lass med sylt på hans vaniljkräm.

– Det är vår hemlighet: här får man äta så mycket sylt man vill. Jag kan fortfarande känna smaken av den lena, kylskåpskalla vaniljkrämen med sylten på.

Thomas Lundin har tre syskon, men av de fyra barnen var det kanske han som fick med sig kärleken till matlagning allra mest: troligtvis för att han trivdes hos farmor och mormor, eventuellt för att det fanns en klangbotten i honom själv.

– Eller var det för att jag var duktig, för att jag kunde, för att jag var med, för att jag inte var i vägen? Jag var den som kunde göra bullar lika bra som fammo och fick beröm för det. Jag är mellanbarn och har alltid tyckt om att vara duktig, att hjälpa och kunna. Om jag hade umgåtts mer med morfar eller min döda farfar skulle jag kanske ha blivit en jäkel på att tälja eller snickra.

När råddiga tant Signe kom på besök och det bjöds på kakor, då sades det: De här har Thomas bakat.

– Och svaret blev: ”Har *du* bakat dem! Du är ju bara fem år!” Och ju mer de applåderade, desto mer började jag också plocka undan och diska, så de andra inte skulle behöva göra det.

När jag har ångest läser jag kokböcker

Thomas Lundin är aktuell med boken *Tjo, hopp och kärlek*, som handlar om mat och om de personer i hans liv som väckte hans intresse för mat. Den är en förklaring till varför Thomas Lundin gillar att laga mat och varför han alltid använder allt han har i kylskåpet.

Det började med farmor, mormor och mamma.

– För mig är matlagning ett sätt att visa kärlek – men inte det enda sättet, jag har orden också. Jag haren lycklig och oproblematisks relation till ätande och mat. Jag har redan från början fått med mig det sinnliga i matlagning och ätande – men också det praktiska. Att det är roligt. Jag har aldrig upplevt att det skulle vara något speciellt med att laga mat. ”Nu ska vi baka bullar och allt ska plockas åt sidan och det är lite stress i luften.” Inte så. Det är bara lika naturligt som att gå på toaletten eller att man borstar tänderna morgon och kväll eller sover när det är natt.

Han förstår att det kan kännas provocerande för personer som hatar matlagning, som känner själen börja sloka vid åsynen av ett långt recept.

Själv kan han läsa recept som om han läste en dikt.

– (Med djup och sinnlig röst:) ”Två deciliter socker. Hundra gram smör. En tesked salt.” När jag har ångest – vilket jag sällan har – brukar min fru be mig läsa en kokbok. Jag läser ingre-

dienserna som dikter och blir helt lugn.

Upprepning och attityd

Den röda tråden i boken är att det är fruktansvärt och oanständigt att vi kastar bort en miljon kilo mat varje dag.

– Jag har skrivit boken för att uppmuntra till att göra något med den mat du har hemma och inte vet vad du ska ta dig till med. Men det kräver ju att du ska orka stiga upp ur soffan och göra något av det. Och det är ju lätt att säga för en människa som inte är deprimerad eller utmattad: om det känns övermänskligt att gå till butiken och få hem pizzan och sen ta till en kraftanstängning för att få den i mikron.

Men för mig tar det så fruktansvärt mycket energi att laga mat. Hur ska du kunna injicera din inställning till matlagning i mig?

– Det är upprepning och attityd. Att inse hur mycket pengar du sparar, vilken ekologisk gärning det är att äta upp allt du har. Att bara göra. Att försöka omfamna grejerna som måste göras och försöka göra det till ett intresse eller en hobby. Du som är journalist och nyfiken: du vet ju hur man förlorar sig i någonting. När vi fick barn bestämde jag medvetet att nu kommer jag i tjugo år att stå och laga mat, kanske det är dags att göra det till en hobby så att jag kan njuta av det.

Så han skaffade fler kokböcker, läste på, började testa olika recept – och bestämde sig för att aldrig kasta bort det som finns i kylskåpet.

Men det behöver inte vara svårt. Han tror på genvägar.

– Om du tycker det är för besvärligt att hacka lök: köp djupfryst lök. Låt inte den saken bli ett hinder. Och gör vad som helst, köp färdigmat, men ät upp den! Ju sämre och mindre ekologiska produkter du köper, desto viktigare är det att du äter upp dem. Det som jag kämpade med när jag skrev: hur ska jag skriva recept för Sofia Torvalds rester? Jag vet ju inte vad du har i ditt kylskåp. Och det blir ju tokigt om folk går och köper det som *jag* har som rester i *mitt* kylskåp.

Ett tips: utvidga de recept du har. Om du har

Thomas Lundin

Sångare, skådespelare och skribent.

Aktuell med boken *Tjo, hopp och kärlek*, som handlar om hans uppväxt och innehåller hans bästa recept.

Om han fick välja en krydda att ha med på en öde ö skulle det vara: ”Timjan! Allt blir bättre med lite timjan.”

En matrest som han blir extra glad över att hitta i kylan: ”Soppa. Nästan alla soppor blir bättre av att stå ett dygn eller flera i kylskåpet.”

sex rätter som du snurrar i vardagen, lägg till en sjunde.

– Ett tips till: gör det du brukar göra, men med andra smaker. Gör makaronilåda med tacosmak så blir den en mexikansk makaronilåda. Eller med thailändska kryddor, chili och kokosmjölk: thailändsk makaronilåda! Var inte rädd för att misslyckas. Med den mat du redan har i kylan kan du fribejsa hur mycket som helst.

Ta det du har

Thomas Lundin jobbar mycket och har hög arbetskapacitet.

– Men det finns tre saker jag aldrig prutar på. Jag lagar alltid mat, hur stressad jag än är. Jag går ut och går varje dag, minst en timme. Och jag sjunger varje dag. Efter ett långt äktenskap tillsammans ser min fru Sonja om jag är stressad och trött och säger: kan du inte laga mat eller gå ut och gå?

»Använd det du har och gapa inte efter det du inte har.«

Vad gör du om du verkligen inte skulle orka laga mat?

– Linsgryta. Det går så snabbt och det är liten möda – och det är billig mat. Det är så gott och billigt att det känns att man lurar någon. ”Haha, ni som gick och köpte superdyrt kött idag!”

Det bästa snabbmaten är ärtsoppa, tycker Thomas Lundin.

– Ta en konservburk och töm den i kastrullen, häll vatten från burken, koka upp, krydda med senap och kryddor. Det går snabbt och är billigt och gott.

Ett tips till: gå inte till butiken när du är trött.

– När du inte orkar gå till butiken tar du bara något från skåpet. Då slipper du en massa av de energikrävande stegen. Samma angreppssätt funkar i badrumsskåpet: använd upp alla krämer du har, du sparar en massa pengar. Tanken kan också appliceras på själen. Använd det du har och gapa inte efter det som du inte har. Då blir du bara olycklig.

Livet är sorgligt och lyckligt

Han lärde sig resiliens – förmåga att återhämta sig – av sin mormor och farmor.

– Jag är inte uppväxt i Bullerbyn och vi har inte besparats sorger. Mitt första minne är att morfar skriker upp mot skyn för att min morbror har drucknat på fyllan. Missbruk och problem har funnits också i min familj, och det skriver jag om i boken. Det är både och. Livet är både sorgligt och lyckligt samtidigt.

Det här lärde han sig av mormor och farmor: Här ligger ett huvud och här ligger en arm och en fot, nu måste vi bara få ihop allt igen.

– Då behöver man inte gapa efter Pradaskor, utan hellre ta den söndriga foten, klistra fast den och börja gå med den. Det här gäller allt annat än böcker – böcker får du köpa!

Mormor och farmor sa alltid hur speciell han var.

– Det låter ju förmätet, men min självbild är att jag är speciell. Sådan blir man om folk säger det. Jag förstår verkligen att det är något fint jag fått. Att jag fick känna mig speciell gav mig nyckeln att se på alla människor som speciella, och det försöker jag ge vidare till alla barn jag träffar.

Podduon Bröllopskollektivet varvar snack om estetik och fix med reflektioner kring relationer.

– Att man bråkar betyder inte att man har ett dåligt förhållande, utan att man har ett förhållande, säger Saara Schulman.

TEXT: **REBECCA PETTERSSON** FOTO: **DANIELA STRENG**

Saara Schulman och Nicolina Gull är aktuella med poddprojektet Bröllopskollektivet – en podd om bröllop, men lika mycket om relationer.

Nicolina, varför tycker du att bröllop är så fascinerande att du valt att starta en podd på temat?

– Jag har tänkt att det är så här för alla, men nu har jag börjat inse att det kanske är ett ganska nischat intresse. Det förstärktes då jag själv planerade bröllop och gifte mig 2017.

– I samband med att jag köpte min brudklänning i USA fick jag jättebra kundservice. Det var fantastiskt, och jag tänkte: tänk om jag själv skulle få jobba med det här en dag.

Så blev det faktiskt också. Under några år i Stockholm provade Nicolina ut klänningar åt hundratals brudar. Samtidigt hade hon hundratals samtal. Tjejkarna som besökte butiken berättade om stressmoment, ekonomiska ramar och jobbiga erfarenheter. Det blev lite självavdandande där mitt i all flärd.

– Det fanns ett jättestort behov av att prata om det här bland brudarna. Jag kände att det finns så många dimensioner i det här med bröllop.

Det lade grunden till idén om djupa samtal kring bröllop, och det som kom att bli podden Bröllopskollektivet.

Saara, som är i slutskedet av sina studier till psykolog, behövde inte särskilt mycket övertalning då Nicolina frågade om hon ville ingå poddpartnerskap.

– Jag delar inte riktigt samma fascination för bröllop, mitt intresse ligger i relationer. Hur kommunicerar vi, hur är vi tillsammans? Jag har en tro på relationer och på att man kan få det att funka, säger Saara.

Hur vill ni fira er kärlek?

På frågan om vilka som är duons hetaste tips till de som går i giftastankar svarar Saara så här:

– Glöm inte relationen och själva äktenskapet. Våga utforma ett bröllop på det sätt ni vill. Hur vill ni fira er kärlek, och vem vill ni göra det med? För ärliga och öppna diskussioner om allt.

Hon ser tiden mellan förlovning och bröllop som en viktig tid. Det är en tid då man har möjlighet att diskutera sina respektive visioner för framtiden och förstå varandras bakgrund. Att vara medveten om vad man vill ta med sig in i äktenskapet från den familj man är uppvuxen i, och vad man vill släppa taget om, det är viktigt.

Nicolina nickar instämmande och tillägger:

– Om man sammanfattar vår podd handlar det ganska långt om att man ska våga ta emot hjälp. Du behöver inte uppfinna hjulet igen, för det finns en massa människor som gjort det här före er. Då tänker jag både på bröllopet och äktenskapet.

»Om vi inte uttrycker våra behov, då leker vi äktenskap istället för att leva det.«

Finns det en risk för att både bröllop och relationer blir något av en statusgrej? En slags tävling mellan tjejer?

– Ja. Jag såg en del av det här då jag jobbade med att sälja brudklänningar. Det kan absolut bli en statusgrej, sådär: den här är gift och de var så här och så här unga då de blev tillsammans. Det kan bli svårt om man står utanför det. Speciellt om man är lite äldre och är singel. Det är tyvärr ännu en grej, säger Nicolina.

Saara fortsätter:

– Ibland känns det också som att det finns en föreställning i kristna kretsar om att då du är gift är du mer än om du är singel, det är då du blir hel.

– Det där är ett jättefarligt sätt att tänka. Att du ska bli hel genom din partner. Såklart, själv hade jag en längtan efter att hitta någon, men även om jag skulle vara singel så skulle jag vara hel.

Nicolina tror att det också kan ses som ett slags ideal att träffas tidigt och gifta sig tidigt. Men det blir skevt.

– Vi förenklar och tänker att alla ska passa in i samma form.

Ni gifte er båda kyrkligt. Fanns det några andliga inslag som var särskilt betydelsefulla för er?

– Under vigselförstalet frågade vår präst om vi ville ha med "tills döden skiljer oss åt" i våra vigselförstalet. I dag är det ganska många som vill lämna bort den biten, men vi sa att det är exakt det vi vill lova varandra inför våra vänner. Det var viktigt för oss, säger Saara.

– Det vackra med att gifta sig i en kyrka inför en församling är också att de är en del av det, man står till svars. För relationer kräver att man har nätverk omkring sig. "It takes a village."

Nicolina och hennes man hade faktiskt samma vigselförstalet som Saara och hennes man, även om de gifte sig flera år tidigare.

– Jag måste säga att vigselförstalet var en helt fantastisk del. Festen började redan då, säger Nicolina.

Hon har vuxit upp med gospelmusik, något som fick färga vigselförstalet.

– Jag ville inte ha någon stel utgångsmusik, utan något högtidligt men ändå spontant. När vi dansat ner för altargången sa vaktmästaren

”Det är så här det ska göras”.

Samtidigt påminner Nicolina och Saara om att man inte nödvändigtvis kommer att vara hög på känslor en hel dag i sträck. Det är okej.

– Bröllopet är bara trappsteget till själva grejen som är äktenskapet, säger Saara.

Ni nämnde att det kan vara bra att inte bara förbereda sig inför bröllopet utan också inför livet tillsammans. Men det händer ju oväntade saker hela tiden, kan man förbereda sig på det?

– En del av att förbereda sig inför ett äktenskap är kanske just det, att acceptera att mycket är utanför din egen kontroll, säger Saara.

Nicolina lyfter upp att en del av förberedelsen är att prata om de viktiga grejerna, som: vill båda ha barn, när och hur i så fall? Hur ska man organisera ekonomin? Och så vidare.

– Alla pratar faktiskt inte om de här sakerna, men det behöver man lära sig, för det är en jättestor del av att vara i en tvåsamhet, säger hon.

– Sen är livet en process och allt kan föränd-

ras. Men det finns inget som du inte ska kunna fråga din partner om ni ska gifta er.

Hur bra man än förbereder sig kommer ändå majoriteten av alla människor att stöta på konflikter i sina relationer. Här vill psykologen Saara slå ett slag för bråket!

– Att man bråkar betyder inte att man har ett dåligt förhållande, utan att man har ett förhållande, säger hon.

Nicolina fortsätter:

– Men i vissa familjer betyder gräl kaos, det är något som inte går att reparera. Där skulle jag vilja ha lite mer av Saara. Hon blir typ pepad av konflikter och ser det som ett sätt att utveckla relationen, säger Nicolina.

Hon håller ändå med om att det behöver skava lite ibland. Om det inte uppstår bråk är det kanske ett tecken på att man inte vågar uttrycka sina behov, och då finns det en risk för att man snart lever parallella liv.

– Om vi inte uttrycker våra behov, då leker vi äktenskap istället för att leva det.

Saara betonar att gräl i sig inte är något farligt.

Bröllopskollektivet trendspanar

You do you: Fler brudpar vågar tänka ut-
anför normen. Det här påskyndades av
pandemin, men håller i sig. Man kan
faktiskt gifta sig på sin egen bakgård
om man vill!

Plånbok och planet: Bröllopet blir
mer miljövänliga, och det ser ut att
hålla i sig. Man kanske köper klän-
ningen second hand och sparar
samtidigt några slantar. Inhemska
blommor är också i ropet, och under
vinterhalvåret kan man använda tor-
kade blommor, som gjort en comeback.

Minimalism eller maximalism: I Skandi-
navien är minimalism alltid i mode, men att
faktiskt våga ösa på med färg är också hett just nu. En brud-
klänning behöver varken vara lång eller vit!

Saara Schul-
man och
Nicolina Gull,
vill inspirera,
entusiasmera
och spräcka
dammiga
tabun.

– Men vår försvarsmekanism som människor
är alltid att skydda oss själva. Också genom att
inte diskutera något som vi vet att kan bli en
konflikt så skyddar vi oss själva, men avstån-
det växer.

– Så fånga problemen då de är små. Ta upp
det så snabbt som möjligt. Och om man märker
att nu har vi glidit isär. Jättebra att du märkte
det! Hur kan ni då bygga tillbaka? Att man gli-
dit ifrån varandra är inte ett misslyckande, ut-
an ett wake-up call.

Själv har hon valt att se konflikter som ett sätt
att lära känna sin man och deras relation bät-
tre. En förutsättning för det är att hon också har
valt att lita på relationen.

– Mycket är ett val och det är svårt att bygga
på enbart känslor.

Samtidigt framhåller hon att känslor också
kan ge viktiga signaler ibland. Men det kan va-
ra svårt att avgöra om det som känns tungt i re-
lationen betyder att man inte är rätt för varan-
dra, eller om det bara betyder att man växer till-
sammans och därför har växtvärk.

– Så länge båda är villiga att jobba på förhål-
landet och sig själva tror jag att man kan kom-
ma långt.

**Det finns en devis om att man inte ska berät-
ta om sina relationsproblem för andra, för att
det är ett sätt att lämna ut sin partner. Vad
tänker ni om det, får man avhandla sina re-
lationsproblem med vänner?**

– Absolut. Förutsatt att det är på en trygg plats
med människor man litar på. Det är klart att
då det handlar om någon annans känslor kan
man ju kolla om det är okej. Men rätt ofta har
jag och min man funnit oss själva diskutera vå-
ra bråk tillsammans med andra par, och det har
varit givande, säger Saara.

Nicolina konstaterar att det att öppna upp
kingsin egen relation är ett sätt att visa att ingen
har det toppen hela tiden. Om någon aldrig sä-
ger hur det är på riktigt blir vi väldigt ensamma.

– Vi vill bara ta bort alla tabun. Där tror jag
att bra relationer skapas, inte bara äktenskap,
utan också vänskaper.

– Det förutsätter att alla inte låtsas att allt är
bra hela tiden.

Äventyrlusten och kärleken till havet har fått **Mikael Hagman** att korsa Kvarken i sin öppna båt när han pendlar till jobbet i Umeå.
– Jag tycker om spänning i livet och sommartid är arbetsresorna mina utflykter, säger han.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Varje resa till arbetet är ett äventyr

Att pendla till jobbet i Umeå är en verklighet för många österbottningar. Men Mikael Hagman i Jakobstad ärsam om att göra det i egen båt. Varje vecka under sommaren gör han resan.

– Jag älskar havet och att göra långfärder med båt. Det får jag göra när jag pendlar, säger han.

Men han understryker att det inte är någon lek.

– Det är havet som bestämmer. När man ser på kartan kan det se lätt ut, och det går i bra väder. Men vädret kan överraska. Jag knäpper händerna varje gång jag ger mig ut och ber om beskydd för överfarten.

Han vet vad han talar om, för sjön är också hans arbetsplats. Han jobbar nu sitt fjortonde år som lotskutterförare på Sjöfartsverket i Umeå.

– Det är världens bästa jobb och jag får minnsann min beskärda del av sjöfart. Att köra lotsbåt innebär att vi är ute i alla väder – på natten, i mörker och i snöstorm. När det är sydliga och sydostliga vindar utanför Umeå och vågorna byggs upp under fyra hundra kilometer kan sjön vara jättegrov. Det är spännande och intressant.

Han jobbar sju dagar och är ledig sju dagar.

Jobbet består främst av att föra ut lotsarna till fartygen.

Riskfyllt jobb att borda fartyg

De är alltid två förare som turas om att köra. Den som inte kör assisterar och säkrar lotsen som bordar fartygen eller kommer ner från dem.

– Det är ett riskfyllt jobb att klättra på stegen medan fartygen rullar. Det är spännande men samtidigt det som gör jobbet intressant.

Förutom färjan *Aurora Botnia* som kör mellan Vasa och Umeå anländer cirka 600 fartyg per år till Umeå. Alla behöver lots utom de med kaptenner på Vasabåten och Svenska Cellulosas egna fartyg som fått undantagstillstånd.

Lotsarna i Umeå tar sig ut till fartygen med båt året om medan lotsarna i Skellefteå och Luleå också använder svävarer på vintern.

– Umeå är väldigt ström och isen rör sig där hela tiden, och Vasabåten och fraktfartygen håller vanligtvis också upp en ränna. Vi har lotsbåtar som klarar 40 centimeter tjock is. Men packisen kan vara flera meter tjock och då händer det att vi kör fast. I vinter satt jag fast på Bottenviken och fick ropa efter isbrytare på VHF.

Sjöfartsverket är också ansvarig för sjörädd-

» *Jag knäpper händerna varje gång jag ger mig ut och ber om beskydd för överfarten.*«

ningen i Sverige vilket kan handla om allt från sjuktransporter från Holmön, sjukdomsfall på fartyg eller att dragga efter drunkningsolyckor. När ett flygplan med fallskärmschoppare störtade på ön Storsandskär i Umeå-älven år 2019 var Mikael Hagman ledig, men hans kolleger kallades till olycksplatsen.

– Det händer mycket i vårt samhälle men man måste sätta på ett skydd, det är ett jobb och man får göra vad man kan. Händer det något värre får vi debriefing.

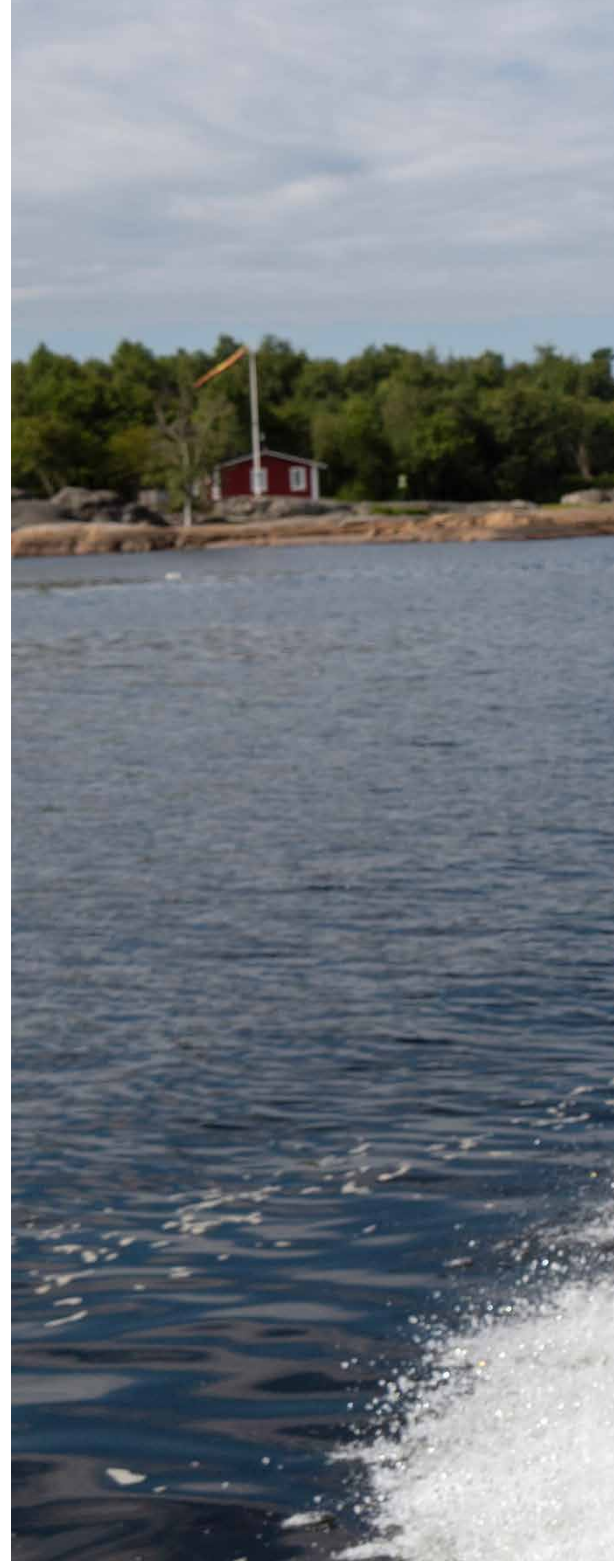
Till jobbet hör också att köra ut servicepersonal till fyrarna.

Sjön var fritidsintresse ...

Mikael Hagman är född 1963 och växte upp vid Gamla hamn i Jakobstad. Som pojke stakade han sig fram där på isflak och flottar.

– Jag hade tidigt klart för mig att jag skulle till sjöss. Jag cyklade till hamnen i Alholmen, ibland tre gånger om dagen, för att se på fartygen och anteckna namnen på dem. Jag började jobba som trettonåring vid sidan om skolgången med att dela ut Jakobstads Tidning, och för lönen köpte jag min första båt.

Till en början var sjön endast ett fritidsintresse.

– Min pappa hindrade mig att gå till sjöss efter grundskolan, för han kände till alkoholproblemen där. Pappa visste vad han talade om för sjölivet förr var jättetufft. Det har blivit bättre nu.

Han tog sin första examen som kustskeppare som fjortonåring på Arbis. Efter det fortsatte han att utbilda sig och fick allt fler förarbrev.

1984 fick han jobb på pappersfabriken Schaumans i Jakobstad, som senare blev UPM.

– När jag cyklade till jobbet kände jag nästan varje dag att jag var på fel plats. Men jag hade familj med fem barn och det gjorde det utmanande att fara till sjöss.

När galeasen *Jacobstads Wapen* byggdes var han behörig styrman och jobbade på båten två säsonger 1994 och 1995, sponsrad av sin arbetsgivare.

– De första åren på båten var väldigt intressanta, för det var massor av folk som ville se och segla med den. Vi var bland annat till Skellefteå, Örnsköldsvik och Kotka.

... tills det tog honom helt

Tanken på att gå till sjöss återkom efter 1990.

– Men då fick jag hjärtmuskelinflammation när jag var förkyld och var ute och skidade. Jag

fick en pacemaker och trodde att drömmen om sjön var körd. Men pacemakern fungerade bra. Jag köpte en båt som jag körde charter med i skärgården och jag vikarierade med att köra lotsbåt på Mäskär vid sidan om mitt arbete på UPM. Jag seglade också en elvameters båt 1 800 kilometer längs Afrikas kust från Kanarieöarna till Kap Verdeöarna.

2007 var barnen så pass stora att han vågade ta steget. Han sade upp sig och efter tre års studier i Åbo fick han styrmansexamen och blev befälhavare på fartyg av en viss storlek på Nordsjön och Östersjön.

– För att få praktik jobbade jag bland annat i två år på ett fartyg som trafikerade till England. Det var jätteintressant. Men sjölivet är ganska ensamt och på fritiden har man bara sin hytt och sitt skrivbord.

Fick jobb i Umeå

Men han ville komma närmare familjen och började han söka jobb på närmare håll. Det fick han på Sjöfartsverket i Umeå 2011. Första resan över Kvarken till jobbet med egen båt gjorde han med en sexmeters båt.

– Holmsund ligger 125 kilometer rakt väster-

Stugan på Mäskär utanför Jakobstad har blivit Mikael Hagmans paradis på jorden.

ut från Jakobstad, och kan jag hålla tjugo knop går resan på tre och en halv timme. Det är mest ekonomiskt att köra på tjugo knop. Då kostar en arbetsresa 250 euro tur och retur.

Totalt sett blir kostnaden med egen båt lite högre än att ta färjan. I tid sparar han in restiden mellan Jakobstad och Vasa. Men då får det inte vara motvind.

– Det finns ingen båt man kan köra hårt med i motvind.

Men han är ändå välbekant med Vasabåten. Den åker han på vintern och i hård sjögång.

– Havet vinner. Jag tog färjan en gång ifjol då den signifikanta våghöjden var fyra meter och färjan gungade redan vid kajen.

Kör mexikansk fiskebåt

Nu kör han arbetsresan i en öppen niometersbåt, en mexikansk Imemsa med 115 hästkrafts motor som kan göra trettio knop,

– Kvalitetsmässigt byggs världens bästa båtar i Österbotten. Men de är byggda för den inre skärgården och jag är inte imponerad av deras egenskaper till havs.

Forts. på följande sida. ►

I sin mexikanska Imemsa korsar Mikael Hagman Kvarken då kan kör till jobbet.

När han 2017 började söka efter en båt med bättre havsegenskaper fann han en ekonomisk modell i Mexiko som görs för yrkesfiskare i Stilla Havet.

– Jag beställde båten via en återförsäljare i USA. Det var lite spännande för de ville ha betalt i förskott.

Men det gick vägen. Båten inreddes och lastades i Houston och kom i en container till Helsingfors.

– Det är en riktigt bra sjöbåt och jag tror inte att man kan köra omkull den. Båten saknar köl och är därför svår att ta iland med.

Han har mest respekt för havet i hög sjö när det går två, tre meters vågor i aktern.

– När man surfar ner för vågen kan en kölbåt vridas och en brottssjö välta den. Den här båten bara glider över till nästa våg. Jag har kört över sextusen sjömil med den, så den är beprövad.

Han har haft flera båtmodeller med kajuta men de tilltalar honom inte.

– Det är varmt och oljud i dem. Jag upplever att jag har bättre koll på läget i en öppen båt.

Gudstron en rikedom

Han har haft Gud med sig i båten hela livet och han besöker regelbundet det laestadianska bönehuset i Skutnäs och sommarens stormöten.

– Jag känner att Gudstron är en rikedom. Man ser ju på världsläget vart vi är på väg. Tecknen som skrivits ner i Bibeln blir allt mera synliga. Det är min fasta tro att det här kommer att ta slut. Då är det väldigt tryggt att ha en tro. Man

Mikael Hagman

Bosatt i Jakobstad. Gift, har fem barn och tolv barnbarn.

Lotskutterförelare på Sjöfartsverket i Umeå sedan 2011. Tidigare flextryckare på UPM till 2007.

Kör Imemsa, en öppen mexikansk fiskebåt, 29 fot (9 meter) lång. Med 115 hästkrafters motor kan den göra trettio knop.

Delägare i en Bavaria 46 i Kroatien som han seglar med två gånger per år och hyr ut däremellan.

Gick med i politiken 1998 och satt tolv år i stadsfullmäktige. Satt också i stadsstyrelsen, sjukvårdsdistriktet och i styrelsen för Jakobstads Fridsförening.

»Tron kostar inget, den är en trygghet. Vad har jag för alternativ?«

förlorar ju inget på det. Tron kostar inget, den är en trygghet. Vad har jag för alternativ?

Tryggheten i tron kände han redan som ung och den har stärkts med stigande ålder. Han är optimist vad gäller sin egen framtid, men pessimist vad gäller jordens.

– Det är klart att vi ska sköta naturen så gott vi kan, det har vi blivit tillsagda att göra. Vi ska försöka förhindra det så långt det går, men jag tror inte att vi lyckas. Men det står ju i Bibeln att jorden ska nötas upp. Klimatet har nästan blivit en religion. Men Gud styr det också.

När han säger att jorden ska nötas upp hänvisar han till Psaltaren 102:26–27, Jesaja 51:6, Lukas 21:33 och Hebreerbrevet 1:10–12.

– Utvecklingen går mot det som det står skrivet i Bibeln om den yttersta tiden. Men också över det har Gud kontroll.

– Det är alltid svårt att tala om himlen och helvetet. Men det står i Bibeln att bägge finns. Både du och jag syndar dagligen i tankar, ord och gärningar. Jesus kom för att ta straffet för våra synder på sig. Själva klarar vi inte av ett leva syndfritt. Den största synden i världen är ottron.

Hoppas förnuftet ska segra

Han ser inget fel på den kristna tron.

– Den är väldigt enkel men den förstörs av oss människor. Här brukar jag tänka på rövaren på korset – en förbrytare som ville att Jesus skulle tänka på honom. Han trodde på Jesus. Och Jesus svarade: Idag ska du vara med mig i paradiset.

Just nu är det ganska tyst i bönehuset om den laestadianska rörelsens framtid i kyrkan.

– Jag tror att det fortsätter så tills kyrkomötet tar ställning för samkönade vigslar. Då tror jag det sker en stor förändring. Det är ju fritt upp till varje medlem att lämna kyrkan och jag har själv också funderat det. Men det är ett jättestort beslut. Ska jag då stöda en verksamhet som är emot Bibeln med min kyrkoskatt?

I stället överväger han att ge kyrkoskatten till bönehusföreningen.

– Ifall bönehusföreningen tar en församlings ansvar och börjar anställa mera folk går det, inte annars. Det leder också till mer byråkrati. Men det är ett stort steg och jag hoppas att förnuftet ska segra.

Välkommen till Pedersöre

Franks
måleri • malakoma

**Marin och industri-
lackering i Edsevö**

för företag och privatpersoner
**Komplett verkstad i
Ytterse**
Bil eller
däckbekymmer?
Ingen fara, vi fixar!

franksmaleri.fi | Frank 0449880613
info@franksmaleri.fi | Tomas 0449854767

**Purmo
Träningsverk**

Ett låg tröskel gym
med låg prisnivå
Öppet kl. 05.30 - 22.30 alla dagar.

www.purmo-traningsverk.fi

**RÖR-
SANERING**
i 60 och 70-tals hus

Har ni gamla
kopparrör
i väggar
och golv?
Vi fixar nya rör,
synliga.
Snabbt och
förmånligt

ENQVIST
Rör & Bygg
Tfn 050-3383 481
Lillby

EMET

Ab F.Emet Oy
Öjevägen 118
68910 Bennäs
(06) 781 4700
www.femet.fi

Varax
PRODUCTS

FLINCK

JORDBYGGNAD Ab Oy
Pedersöre 68830 Bäckby

- Grävmaskiner
2-27 ton
- Dumpers
20-25 ton

Stefan 0400 269 829
Christian 040 587 5070

**Kungs
SERVICE**

Vi utför trädgårdsarbeten
- året om!
Allt i trädgården - från tidig vår
till sen höst
Trädfällning och stubbfräsning
Snö- och sandningsarbeten

Företagargatan 2, 68800 Kållby Tel. 06 781 0140,
www.kungsservice.fi, Info@kungsservice.fi

esse elektro-kraft
www.eekab.fi

VINTERDÄCK!

ESSPART

LEIF RÅDMANS
ESSEVÄGEN 312, 68820 ESSE

GSM 050-562 2491
GSM 040-703 9164
VÄLKOMMEN!

SERVA DIN BIL I ESSE!

- AC-service
- Avgastest och OBD test
på bensin- o. dieselbilar
- intervallservice
- besiktningsservice
- avläsning och
tolkning av felkoder

- reparationer o.
motorarbeten
- rengöring av diesel-
partikelfilter m.m. m.m.
- reparation av
stenscott i vindrutan!

Ahlviks Garage
Tel. 050 552 4180
Öppet må-fre 8-16.30 eller enl. överenskommelse

Wärns Metall Ab

Gunnilsvägen 7, 68820 Esse
050-515 1215, www.warnsmetall.fi

Taxi
OLAV NORRBÄCK, ESSE

minibuss 8+1 pers.
invatani
tfn: 0500-836 127

**Pedersöre
Skogsentreprenad**

050-308 8041

 Uffes

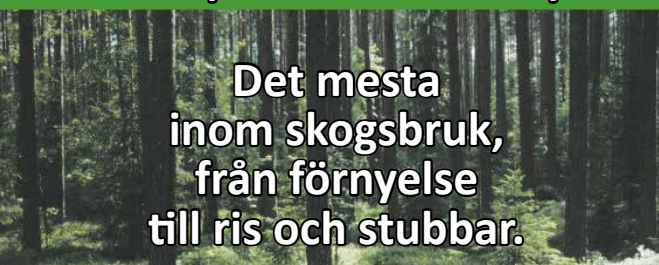
**VÄLKOMNA TILL
NATURSKÖNA PURMO
OCH UFFES.**

Normala öppettider.
Luncher, á la carte, grillmat och pizza m.m.

tfn 050-470 6887
Purmovägen 471, PURMO

www.uffes.fi

RIS-ESSET / ESSE GYMMET / TAXI

Det mesta
inom skogsbruk,
från förnyelse
till ris och stubbar.

Peter Gunell 0400-848 815

ÖNSKAS HYRA

Par (kodare & doktorand) söker tre elr stor tvåa i Hfors. Gärna nära Böle elr centrum. Tel: 050-468 3713 Ida Nikula & Oliver Vierkens

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder. (cirka 30 m2) i Nordsjö, Hfors. Ej serviceboende. Tel. 050 555 0477
Ons kl. 10-15.

1r+kokvrå 24m2 på Eriksgatan 10, Helsingfors. Andra våningen med hiss. Hyra: 750€/mån, vatten ingår i hyran.
040-7235434/John, ring efter kl 16.

Etta, 38 m2 på Museigatan 35 i Helsingfors. Hyra: 750€/mån + vatten + el. Genast ledig. Tel: 050-3050450/Sofia

SÄLJES

Stuga i Brunakärr koloniträdgård, H.fors. Stugan 15m², lotten 190m².
Pris: 62 000€
Tel: 040-5896689

Pedersöre prosteris kyrkosångskrets r.f. kallas till

ÅRSMÖTE

i Kyrkostrands församlingshem torsdagen 3.10.2024 kl. 18.00.

Staddeenliga ärenden. Styrelsen

Firma K.Rusk

-Städning
-Byggstädning
-Fastighetsskötsel

046-5743685

rusk.kristoffer@gmail.com
Molpe

STENHUGGERI LEVANDER

-nya gravstenar
-gravering
-borttagning av gravsten
-återmontering av gravsten
-förgyllning/försilvrning
-rätning
-slipning

EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel.09 387 6284

LEDIGA TJÄNSTER

ECKERÖ-HAMMARLANDS FÖRSAMLING LEDIGANSLÅR TJÄNSTEN SOM KANTOR I FÖRSAMLINGEN

Tjänsten innefattar ansvar för musiken i församlingens gudstjänster och sammankomster, undervisa i skriftskola, handha musikfostran samt ansvara för instrumentvård. Tjänsten innefattar även ansvar för barn och ungdomsarbete i församlingen.

För tjänsten krävs C-kantors behörighet, även intresserade utan behörighet beaktas som sökande. Tjänsten tillsätts snarast enligt överenskommelse. Lön enligt KyrTAK kravgrupp 503.

Förfrågningar riktas till tf kyrkoherde Eva Williams tel +358 457 3433247 eller via kansliet +358 18 38387 som vidarebefordrar kontakt.

Ansökan riktas till Kyrkorådet i Eckerö-Hammarlands församling, Prästgårdsgatan 41, 22240 HAMMARLAND eller eckero-hammarland@evl.fi, **senast 30 september 2024**. Intervjuer sker löpande.

MED FINKÄNSLIG SAKKÄNNEDOM FRÅN ÅR 1945

BEGRAVNINGSBYRÅ
ARMAS BORG & Co Ab

Annegatan 12 00120 HELSINGFORS
www.armasborg.fi

Tel 612 9890
Jour 0400 977 000

Lediga lägenheter i Närpes

Letar du efter ett hem där du kan bo självständigt och samtidigt ha nära till all service?

I Folkhälsanhuset i Närpes erbjuder vi moderna och välplanerade hyreslägenheter, särskilt utformade för dig som är över 55 år eller pensionerad. Här bor du tryggt och bekvämt, med tillgång till alla bekvämligheter staden har att erbjuda.

Vad vi erbjuder:

- **Självständigt boende.** Våra lägenheter är utformade för självständigt boende (inte serviceboende).
- **Senioranpassade bostäder.** Lägenheterna är handikappanpassade, med öppna och ljusa planlösningar samt modern inredning och utrustning. Samtliga lägenheter har kylning och stora inglasade balkonger med utsikt över centrumområdet.
- **Närhet till service.** Folkhälsanhuset är direkt anslutet till Mitt i Stan-komplexet, vilket ger dig smidig tillgång till restaurang, hotell, gym och reception.
- **Program och sällskap.** Folkhälsan med samarbetspartner ordnar öppen medborgarverksamhet i huset, i huvudsak för seniorer. Det är möjligt att varje vecka delta i fysisk aktivitet, med fokus på rörelse, styrka och balans. Under vår- och höstterminen ordnas sällskapsgrupper med varierade innehåll. De nationella högtiderna firas och varje torsdag samlas invånarna till eftermiddagskaffe.

► Vill du veta mera eller boka en visning?

Kontakta gärna disponent Kristin Pihlgren på tfn 044 488 3035 eller kristin.pihlgren@folkalsan.fi.

folkalsan.fi/narpeshuset

Kyrkans central för det svenska arbetet söker

Sakkunnig i webbkommunikation

(vikariat 4.11 2024 - 12.7 2025)

Sista ansökningsdag är 30.9 2024

Mera uppgifter ger ledande sakkunnig Lucas Snellman, tfn 050 5668 230 eller direktor Sixten Ekstrand, tfn 040 1426 674.

www.kirkkorekry.fi/se
(arbetsnyckel 2643)

Kyrkostyrelsen sköter den gemensamma administrationen, ekonomin och verksamheten inom den evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) verkar inom kyrkostyrelsen som ett serviceorgan för kyrkans verksamhet på svenska.

KYRKOSTYRELSEN

Testamentet är ett vackert sätt att hjälpa

Redan en liten del av din egendom har stor betydelse för de fattigaste människorna i u-länder. Barn kan gå i skolan, de unga får yrkesutbildning och kvinnor en möjlighet att skaffa sig en utkomst.

Det är inte svårt att göra ett testamente. Beställ en kostnadsfri informationsbroschyr:

kundtjanst@kyrkansutlandshjalp.fi

kua.fi/testamente

020 787 1201

(Samtalspris 8,35 cent/samtal + 16,69 cent/min.)

KUH Kyrkans
Utlandshjälp

Kyrkhelg Nord

"I min Faders hus finns många rum"

Medanledning av inkommande Kyrkhelg Nords program känner vi ett behov av att ta ställning i ämnet.

Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland har i samtliga stift kontaktpersoner, vilkas uppgift är att främja jämställdhet och likabehandling i församlingarna. Så även i Borgå stift, dit Karleby svenska församling hör.

Vi undertecknade vill understryka att evangelisk-lutherska kyrkan i Finland har förbundit sig till att främja jämställdheten i kyrkan. Detta gäller samtliga församlingar, även Karleby svenska församling. Det är därför med en olustig känsla som vi läst igenom programmet och följt med debatten i olika medier. Kyrkan ska vara en trygg plats för alla. En plats där var

och en ska känna sig välkommen precis som man är. En plats där det inte ska finnas en risk för att ens jag ska bli ifrågasatt. Denna trygghet skapas genom likabehandling och nästankärlighet, inte genom att insinuera att ens sexuella läggning eller könsidentitet, som djupast sett är en del av jaget, borde förträngas.

Likabehandling hör till kyrkans kärnbudskap; kyrkan är kallad att förverkliga en gemenskap där ingen diskrimineras och där alla får vara delaktiga. I skapelseberättelsen kan det läsas att alla människor är skapta till Guds avbild och därmed även jämlika i Guds ögon.

Som Borgå stifts kontaktpersoner i nätverket för jämställdhet och likabehandling vill vi främja ett andligt klimat

som ska kännas tryggt för alla. Teologiska och andliga frågor får och ska vädras, men det behöver göras på ett sätt som garanterar vars och ens trygghet och speciellt vid evenemang av denna storlek.

Vi är olika, och det är så det ska vara. Kyrkan är en brokig gemenskap bestående av olika människor med olika syn på saker och ting, men med lika värde. För att denna gemenskap ska fungera behöver vi medvetet visa en djup ömsesidig respekt mot varandra. Vi är bara människor, och den respekten kan brista ibland, men då behöver vi vara desto noggrannare med att bygga upp den igen. En retorik som bygger på att en älskande Gud fördömer den en-

skilda människan på grund av dennes sexuella läggning eller könsidentitet, gör att en bristning i den ömsesidiga respekten uppstår. En bristning, som i värsta fall växer till en stor klyfta.

Jesus själv sade: "I min Faders hus finns många rum." Vi undertecknade önskar att dessa många rum ska få för-

bli öppna för alla, inte endast för ett fåtal. Så även på Kyrkhelg Nord.

BENJAMIN HÄGGBLUM, församlingspastor, Kvevlax församling
SINI ASCHAN, församlingspastor, Vanda svenska församling

Borgå stifts kontaktpersoner för jämställdhet och likabehandling

Rättfärdighet

Guds väldiga kärlek

Tack för responsen, Kirsti Riipola! Din första kommentargäller grekiskans agape, som betyder – vilket du skriver om – 'kärlek från Gud'. Det är den kärlek som beskrivs i Första Johannesbrevet: Detta är kärleken: inte att vi har älskat Gud utan att han har älskat oss och gett sin Son till försoning för våra synder (1 Joh. 4:10). Vi ser här vad Gud gör som en följd av att han älskar oss: Han offrar sin Son i stället för oss! En människa som fått upp ögonen för att hon är syndig och sedan får ta emot förlåtelse för synderna, förstår denna Guds väldiga kärlek.

Johannes skriver vidare: Vi älskar därför att han först har älskat oss (1 Joh 4:19) Bara en människa som förstått denna stora kärlek från Gud kan känna genkärlek till honom, vilket jag skrev om i min tidigare in-

sändare. (... kärleken till Gud gör att den troende vill hålla Hans bud, KP 12/24).

Vad betyder ordet bud? Jo, det är en uppmaning eller instruktion. Genom buden ger Gud oss instruktioner för hur vi bör leva, för att han ska vara nöjd. Om vi älskar honom som vår himmelska Far vill vi väl att han ska vara nöjd, eller hur?

Men här kommer det svåra dilemmat: vi är inga änglar här på jorden! Riipola nämner ett ord från Predikaren 7:21: Ty det finns ingen rättfärdig människa på jorden som gör gott och aldrig syndar. Aposteln Paulus, som ju var en ivrig troende, skriver: Det goda som jag vill, det gör jag inte, men det onda som jag inte vill, det gör jag. Men om jag gör det som jag inte vill, då är det inte längre jag som handlar, utan

synden som bor i mig. Han tilllägger: Vem ska rädda mig från denna dödens kropp? (Romarbrevet 7:19–20, 24)

Det är alltså vår kropp som inte kan bli fri från synd och död, så länge vi lever här på jorden. Men vi har fått den så kallade nya delen, den som föddes då vi kom till tro på Jesus Kristus som vår personliga Frälsare. Dess vilja är – som jag skrev ovan – att göra det som behagar Gud. Här gäller det för en som vill kallas kristen att kämpa som Martin Luther beskriver det i sin förklaring av dopet: den gamla människan i oss skall dränkas genom daglig ånger och bättring och dödas med alla synder och onda begärser (Katekesen).

MARTINA BRÄNNBACKA,
Pedersöre

30

I behov av en hyresgäst?

Anlita den mest erfarna hyresförmedlaren!
Förmedling med omtanke sedan 1993.

Kontakta oss
tel. 09-17 17 44
eller via e-post
locus@locus.fi

LOCUS
LKV / AFF - EST. 1993

KRALL ENTERTAINMENT & SAMORE EVENT PRESENTERAR

CHRISTMAS NIGHT
EN GLITTRIG KONCERT MED ALLA JULKLASSIKER
ANDREAS WEISE • WIKTORIA NIKE SELLMAR • BRUNO MITSOGIANNIS

Höst- och julresor!

En dag i Stockholm	1-3.11
Julshopping i Ullared	14-17.11
Hantverksmässan i Tammerfors	15.11
'Let the Music Speak' i Örnsköldsvik	16-17.11
'Christmas Night' i Skellefteå	22-23.11
Jubileumskryssning till Umeå	23.11
Julmarknad i Visby	30.11-2.12
Upplev Madeira med Glenn Sundstedt	27.1-3.2.2025

Mer information om alla våra resor på vår hemsida!

INGSVA **RESOR • MATKAT** www.ingsva.fi/resor
info@ingsva.fi
Tel.nr. 06-7811 703

HÖGKÄNSLIGA - FRÅN TEORI TILL PRAKTIK
Åsa Vikman

25.9.2024 on kl. 18.30-20.00

AI SOM KOMPIS OCH KOLLEGA
Reidar Wasenius

9.10.2024 on kl. 18.30-20.00

KONSTEN ATT VARA GANSKA BRA
Anders Lundin

23.10.2024 on kl. 18.30-20.00

KATTENS LÄKANDE KRAFT
Ulrica Norberg

20.11.2024 on kl. 18.30-20.00

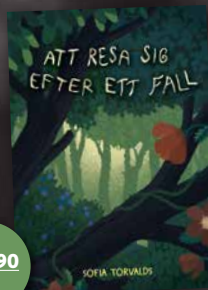

Boka biljetter på:
arbis.jakobstad.fi
eller
06 786 3264

Att resa sig efter ett fall

Sofia Torvalds skriver om hur hon tagit sig upp ur sina djupaste gropar och vad hon lärde sig av kampen. *Att resa sig efter ett fall* är en bok om tröst, hopp och gemenskap, rotad i egna och andras berättelser om resan från mörker till ljus.

Fontana Media, hft.

26⁹⁰

Christa Mickelsson

Lilla förlustboken

Christa Mickelsson delar sin resa genom livssorg och visar på hur man kan lära sig leva med förluster.

Fontana Media, hft.

25⁹⁰

Patrik Hagman

Riket inom räckhåll

Vem är Jesus enligt Lukas-evangeliet?

Spricka förlag, hft.

33⁵⁰

Christoffer Abrahamsson

Lyft blicken

En bok om hur vi kan behålla hoppets hållning i vredens tid.

Libris, hft.

23⁵⁰

tfn 040 831 5897 • www.fontanamedia.fi • info@fontanamedia.fi • Södra kajen 8, 00130 Helsingfors

Fontana Media

HÄNG MED PÅ TURNÉ!

Katarina Gäddnäs

Susanna Landor

Kvällens tema är **Sårbarhetens lov**. Vad händer när vi är sårbara och hur bär vi varandra när våra krafter är slut? Kanske vår sårbarhet är en superkraft. Utöver diskussionerna med bokaktuella **Sofia Torvalds** och **Christa Mickelsson** blir det kaffeservering, bokförsäljning och andakt. Välkommen med!

HÅLLTIDER: 15.00 Bokförsäljningen börjar
17.00 Kaffe & tilltugg • 18.00 Program

Birgitta Udd

Christa Mickelsson

Sofia Torvalds

MARIEHAMN
Onsdag 18.9
Församlingshemmet
Katarina Gäddnäs
Sofia Torvalds

ÅBO
Tisdag 17.9
Aurelia
Susanna Landor
Sofia Torvalds

KARIS
Torsdag 19.9
Församlingshemmet
Birgitta Udd
Sofia Torvalds

SIBBO
Torsdag 26.9
Söderkulla kyrka
Christa Mickelsson
Sofia Torvalds

tfn 040 831 5897 • info@fontanamedia.fi
www.fontanamedia.fi

**FÖRSAMLINGS-
FÖRBUNDET r.f.**

KP

Fontana Media